

BI

ÅRSRAPPORT
2005



VISJON

«BI skal være en ledende forskningsbasert handelshøyskole i Europa med livslang læring som grunntanke»





Innhold

- 3 Rektors ord: På lag med samfunnet
- 4 Kort om BI/Nøkkeltall
- 5 Begivenheter 2005
- 6 BIs historie 1943-2005
- 8 Offisiell åpning av Handelshøyskolen BI i Oslo
- 10 Studentene i sentrum
- 12 Nydalens miljøfyrtårn
- 15 Starthjelp til gründere

- 17 Forskningen på BI
- 19 Livsformer på vandring
- 21 På sporet av utbrenthet
- 23 Statoil sikter mot verdensklasse
- 24 BIs ni institutter
- 25 Institutt for finansiell økonomi
- 26 Institutt for innovasjon og økonomisk organisering
- 28 Institutt for kommunikasjon, kultur og språk
- 29 Institutt for ledelse og organisasjon
- 30 Institutt for markedsføring
- 31 Institutt for offentlige styringsformer
- 32 Institutt for regnskap, revisjon og jus
- 33 Institutt for samfunnsøkonomi
- 34 Institutt for strategi og logistikk
- 37 Vinner på kompetansemarginen
- 38 Forskningsentre
- 39 Gaveprofessorater
- 40 Doktorgrader 2005
- 41 Lederverktøy er ingen vidundermedisin
- 43 Spillet om valutakursene
- 44 Publiserte artikler

- 49 Studier og programmer
- 51 Flere veier til kunnskap
- 53 BIs studier og programmer

- 57 Studiesteder og marked
- 58 Handelshøyskolen BI i Oslo
- 60 BI Agder
- 61 BI Bergen
- 62 BI Buskerud
- 63 BI Gjøvik
- 64 BI Lillestrøm
- 65 BI Stavanger
- 66 BI Telemark
- 67 BI Tromsø
- 68 BI Trondheim
- 69 BI Vestfold
- 70 BI Østfold
- 71 BI Ålesund
- 72 BI i Litauen
- 73 BI i Kina

- 76 Styrets årsberetning
- 82 Regnskap 2005
- 95 Revisjonsberetning 2005
- 96 Organisasjonskart
- 97 Styring og ledelse på BI
- 98 Personer i styrende organer
- 100 Adresseliste

På lag med samfunnet

I 2005 flyttet Handelshøyskolen BI inn i et nytt kunnskapsbygg i hjertet av Nydalen, som ligger idyllisk langs Akerselva i Oslo. Bygget er tegnet av den internasjonalt anerkjente arkitekten Niels Torp, som sammen med BI og Avantor har utviklet et skreddersydd miljø for læring og kunnskapsutvikling. Jeg skal ikke legge skjul på at forventningene var store.

Jeg er derfor glad for å kunne slå fast at forventningene så langt er innfridd, og bygget formelig syder av initiativ, læringsglede og skaperlyst, blant både studenter, ansatte og alle våre besøkende. Handelshøyskolen BI i Oslo er blitt en attraktiv møteplass mellom academia og næringsliv, kulturliv og øvrig samfunnsliv.

Handelshøyskolen BI ser det som sin samfunnsoppgave å levere forskningsbasert kunnskap og handlekraftige kandidater som kan bidra til en bedre praksis i næringsliv og offentlige virksomheter. Det får vi til gjennom et konstruktivt samvirke mellom våre studenter, våre fag- og forskningsmiljøer, våre studier og programmer, våre studiesteder og sist, men ikke minst, i nærkontakt og dialog med nærings- og samfunnsliv. Helt siden Finn Øien i 1943 etablerte BI, har vi vært opptatt av å bygge broer mellom fagmiljøer og praksis. Det skal vi fortsette med.

Det anerkjente tidsskriftet Financial Times offentliggjorde i desember 2005 en oversikt over Europas beste handelshøyskoler, der BI rykket opp på Topp 50-listen som beste norske handelshøyskole. BI skårer høyt på kvaliteten av forskningen, og oppnår en 23. plass blant Europas ledende handelshøyskoler. Det forplikter, og inspirerer til fortsatt innsats for å leve opp til vår visjon om å være en av Europas ledende handelshøyskoler.



Men det er ikke nok å hevde seg på den internasjonale forskningsfronten på våre kjerneområder. Vi jobber kontinuerlig med å videreutvikle våre studier og programmer, slik at de baserer seg på «state-of-the-art» kunnskap på de respektive fagfelter. Alle våre studier skal ha utspring i ledende fag- og forskningsmiljøer. All vår forskning skal gjenspeile seg i undervisning på høyt internasjonalt nivå. BI har et landsdekkende nettverk av studiesteder som i tillegg til Oslo, dekker Norge fra Kristiansand i Sør til Tromsø i Nord. De enkelte studiesteder ser det som sin oppgave å spille en sentral rolle i sine lokale og regionale miljøer, og trekker på faglige kunnskapsressurser fra hele BI-systemet.

I Nydalen har BI fått mange nye, spennende naboer, fra fremtidsrettet næringsliv, kulturliv og offentlige virksomheter. Langs Akerselva ligger mange av Oslos gründerbedrifter. Vi har også inntatt en plass i kunnskapsringen som blant annet omfatter Universitetet i Oslo og Forskningsparken. Vi har i 2005 inngått nye partneravtaler med bedrifter og organisasjoner som ønsker å finansiere forskning og fagmiljøer ved BI.

Jeg lar meg daglig imponere av studentenes mange initiativ og foretaksomhet. De er med og tar ansvar for sin læring, og bidrar aktivt til kunnskapsutvikling. Studentene er våre beste ambassadører, og de ferdige BI-kandidatene er våre endringsagenter.

A handwritten signature in blue ink, which appears to read 'Inge Jan Henjesand'.

Inge Jan Henjesand
Konstituert Rektor

Kort om BI

Handelshøyskolen BI har Norges ledende vitenskapelige miljø innenfor kjerneområdene økonomi, ledelse, strategi, markedsføring, innovasjon og entreprenørskap. Det gjør BI i stand til å levere forskningsbasert kunnskap og handlekraftige kandidater som bidrar til bedre praksis i privat og offentlig virksomhet.

BI har som visjon å være en ledende forskningsbasert handelshøyskole i Europa med livslang læring som grunntanke. I 2005 ble BI på nytt godkjent (reakkreditert) etter kvalitetskravene i EQUIS (European Quality Improvement System) for en periode på fem år. «BI is an overall high quality institution, with very solid academic foundations and clearly above the standards of quality common in many EQUIS accredited schools», konkluderte ekspertkomiteen som evaluerte BI.

BI er en uavhengig kunnskapsstiftelse som ser det som sin samfunnsoppgave å bidra til verdiskaping gjennom et skapende samspill mellom forskning, studier, studenter, næringsliv og øvrig samfunnsliv. BI har helt siden etableringen i 1943 vært opptatt av å bygge broer mellom fag og praksis.

Handelshøyskolen BI har 18 700 aktive studenter (høsten 2005) som følger sine studier ved et av BIs 13 studiesteder i Norge. Omtrent halvparten av BIs studenter er kvinner. BI tilbyr studier gjennom et landsdekkende nettverk av studiesteder, som gir et lokalt og regionalt forankret tilbud fra Kristiansand i sør til Tromsø i nord. BI er også etablert i utlandet, og er en betydelig aktør både i Litauen og i Shanghai, Kina. BI har sin hovedbase i Nydalen i Oslo, i et skreddersydd kunnskapsbygg tegnet av arkitekten Niels Torp.

BI tilbyr høsten 2006 16 bachelorprogrammer, to sivilstudier (Siviløkonom og Sivilmarkedsfører), fem Master of Science-studier, og fem doktorgradprogrammer. BI har egne nisjeskoler innen forsikring, varehandel, bank og finans og shipping. BI tilbyr åpne og skreddersydde programmer for etter- og videreutdanning, med et tilbud som spenner fra kortvarige spesialkurs til omfattende og krevende MBA- (Master of Business Administration) og Executive MBA-programmer. BI er gjennom BI Nettstudier en av de største aktørene i Norge på nettbasert undervisning.

Nøkkeltall

Personalet	2005	2004	2003	2002	2001
Ansatte totalt	713	716	802	811	833
Vitenskapelig ansatte	336	333	361	352	384
Administrativt ansatte	377	383	441	459	449
Andel vitenskapelig ansatte (%)	47,1	46,5	45,0	43,4	46,1
Årsverk totalt	651,2	649,6	715	712	715
Vitenskapelige årsverk	288,4	284,3	296	279	286
Administrative årsverk	362,8	365,3	419	432	428
Studentene	2005	2004	2003	2002	2001
Studenter	18 700	18 500	19 900	22 000	19 500
Studenter per årsverk totalt	28,7	28,5	27,8	30,9	27,3
Studenter per vitenskapelige årsverk	64,8	65,1	67,2	78,9	68,2
Økonomien	2005	2004	2003	2002	2001
Driftsinntekter (mkr)	898,6	885,9	879,9	882,5	840,8
Årsresultat (mkr)	207,9	36,1	25,9	23,8	20,2
Statsstøtte (mkr)	164,8	149,8	122,8	99	92,1
Statsstøtten (andel av driftsinntekter i %)	18,4	16,9	14	11,2	10,9
Resultatgrad (%) *	3,9	4,1	2,9	2,7	2,4
Egenkapital (mkr)	431,1	224,5	188,4	162,6	138,8
Egenkapital som andel av totalkapital (i %)	58,8	44,9	40,9	35,5	29,8

* Justert for gevinst ved salg av eiendommer (- 193,5 mkr) og kostnadsført andel av investerings- og flytteprosjekt til Nydalen (+ 20,9 mkr), fremkommer driftsresultat korrigert for spesielle poster på 35,3 mkr.

JANUAR 2005								FEBRUAR 2005								MARS 2005							
UKE	MA	TI	ON	TO	FR	LØ	SØ	UKE	MA	TI	ON	TO	FR	LØ	SØ	UKE	MA	TI	ON	TO	FR	LØ	SØ
1	• BI blir igjen godkjent etter de internasjonale kvalitetskravene i EQUIS (European Quality Improvement Systems) for en periode på fem år. • Senter for byggenæringens økonomi starter opp (Leder: Marianne Jahre).							5	• Norges forskningsråd gir støtte til forskningsprosjektet «Incentive contracts in labour market equilibrium» ved BI. • BIs styre beslutter å utøve kjøpsopsjonen på BIs bygg i Nydalen.							9	• Jørgen Randers utnevnes til leder av et offentlig utvalg som skal utrede ulike scenarier for hvordan Norge kan bli et lavutslippssamfunn. • Handelshøyskolen BI kjøper sitt nye hovedkontor i Nydalen, og overtar som eier av bygget fra 2. januar 2006.						
2																							
3																							
4																							
5																							
APRIL 2005								MAI 2005								JUNI 2005							
UKE	MA	TI	ON	TO	FR	LØ	SØ	UKE	MA	TI	ON	TO	FR	LØ	SØ	UKE	MA	TI	ON	TO	FR	LØ	SØ
14	Centre for Monetary Economics (CME) ved BI offentliggjør «Norges Bank Watch 2005», som er en uavhengig evaluering av Norges Banks pengepolitikk.							18	Financial Times offentliggjør en undersøkelse der BI rangeres blant Europas 20 beste leverandører av bedriftsinterne utdanningsprogrammer, basert på brukernes vurderinger.							22	• Heidi Høivik utnevnes til professor i Business Ethics. • BIs årskonferanse, Johan Throne-Holst-konferansen, arrangeres for 15. gang med tittelen «Lederskap - Spiller det noen rolle?»						
15																							
16																							
17																							
18																							
JULI 2005								AUGUST 2005								SEPTEMBER 2005							
UKE	MA	TI	ON	TO	FR	LØ	SØ	UKE	MA	TI	ON	TO	FR	LØ	SØ	UKE	MA	TI	ON	TO	FR	LØ	SØ
27	• Rektor Torger Reve og prorektor Jan Grund mønstrer av etter åtte års innsats som BIs rektorat. • Kompetanseforum blir fra 1. august en del av BI.							31	• H.K.H kronprins Haakon foretar 29. august den offisielle åpningen av Handelshøyskolen BI i Oslo i Nydalen. • Professor Espen R. Moen tildeles Handelshøyskolen BIs Forskningspris for 2004 for fremragende innsats på forskningssiden.							36	• BI vinner prisen for beste bod på Forskningstorget i Oslo med boden «Helt sjef». • Finansdepartementet oppnevner et råd knyttet til langsiktig, overordnet investeringsstrategi for Petroleumsfondet, som ledes av BI- professor Erling Steigum.						
28																							
29																							
30																							
31																							
OKTOBER 2005								NOVEMBER 2005								DESEMBER 2005							
UKE	MA	TI	ON	TO	FR	LØ	SØ	UKE	MA	TI	ON	TO	FR	LØ	SØ	UKE	MA	TI	ON	TO	FR	LØ	SØ
40	Torsdag 13. oktober arrangerer Handelshøyskolen BI Den nasjonale Styredagen i samarbeid med StyreAkademiet. Årets tema er «Styret som team».							44	• BI arrangerer nasjonal konferanse om bedriftens samfunnsansvar. Statsråd Helen Bjørnøy åpner konferansen. • Byråd Peter N. Myhre i Oslo Kommune kunngjør at BI er godkjent som Miljøfyrtårn.							49	• Financial Times rangerer BI som Norges ledende handelshøyskole, og en av de 50 beste i Europa. BI scorer høyt på forskningskvalitet. • Astrid M. Richardsen utnevnes til professor i organisasjonspsykologi.						
41																							
42																							
43																							
44																							

BIs historie

FRA AFTENSKOLE TIL VITENSKAPELIG HØYSKOLE

1943: Etableringen

«Bedriftsøkonomisk institutt» blir opprettet som aksjeselskap 1. juni av Finn Øien og hans partner Jens Rosef. Skolen tilbyr bare kveldskurs.

1944: Tre eiere

BI har nå tre eiere: Grunnlegger Finn Øien, Jens Rosef og Nils Skott.

1945: Seks virksomheter

BI har nå seks avdelinger: Kurs, konsulentavdeling (rasjonalisering), regnskap og revisjon, BIs indeks, trykkeri og gårdsbestyrelse.

1946: Dagstudium lanseres

BI lanserer sitt første dagstudium som går over to år: Kontorledelse I og II.

1947: Kandidatforeningen

Ferdigutdannede BI-kandidater oppretter Norsk Bedriftsorganisatorisk Forening.

1954: Godkjennelse

Studenter ved BI blir godkjent som lånetakere i Statens lånekasse for utdanning.

1957: Undervisningen samles

All undervisning samles under ett tak, i Finn Øiens villa i Ivar Aasens vei.

1959: Lokalavdeling

Undervisning i bedriftsøkonomi igangsettes i Drammen. Etter hvert blir lignende tilbud etablert ved andre samarbeidende skoler.

1963: Satsing på språk

BI installerer et større språklaboratorium.

1964: Faglig stab

BI satser på faste forelesere og ansetter sine første fem studierektorer.

1964: Studentsamfunn

Bedriftsøkonomisk Studentsamfunn (BS) blir opprettet. Egne kjellerlokaler i Haakon den godes vei blir fast tilholdssted.

1966: INSIDE studentavis

En av Norges største og mest leste studentaviser gir ut sitt første nummer.

1967: Behov for mer plass

BI flytter inn i gamle Christian Holter Lysfabriks lokaler i Frysjaeveien, hvor

lokalene var større og mer egnet for undervisning.



1967: Den første datamaskin

BI begynner med elektronisk databehandling på en tid hvor det bare eksisterer én datamaskin i Norge. Ti år senere får BI sin egen IBM-maskin.

1968: Studiet utvides

Dagstudiet utvides fra to til tre år, og får navnet diplomøkonomstudiet. Kveldsstudiet får navnet bedriftsøkonomstudiet.

1969: Statsstøtte

BI mottar statsstøtte for sine studier på dagtid. Skolen blir omdannet fra en



Frysjabussen

Helt fram til 1990-tallet startet undervisningen i Sandvika klokken 08.35. Dette hadde også vært tilfelle på Nadderud og Frysja. Svaret på hvorfor det var slik lå hos Oslo Sporveier. Deres bussrute nr. 18 fra Vippetangen ankom i sin tid Frysja klokken 08.30, og studentene trengte fem minutter på å gå fra holdeplassen til auditoriet. Siden hadde ikke tidspunktet blitt endret til tross for endret lokalisering.

privateid bedrift til en non-profit stiftelse. Dette er en kraftig stimulans til faglig opprustning.

1977: Det første rektorvalg

Gerson Komissar blir valgt til rektor. Finn Øien går over til å bli styreformann for BI Stiftelsen. Komissar har vært ansatt som rektor siden 1975.

1979: Flytting og studiumutvidelse

BI vokser og flytter til et moderne nybygg på Nadderud i Bærum. I det samme året innlemmes Revisorstudiet i Oslo (RiO), og BI tilbyr treårig revisorstudium.

1981: Ny rektor

Jørgen Randers blir valgt til ny rektor – den første rektor som blir hentet utenfor BI.

1983: Fire professorer til BI

BIs fire første professorer blir ansatt etter faglige vurderinger med eksterne kommisjonsmedlemmer; Pål Korsvold i finans, Göran Persson i logistikk, Arne Jon Isachsen i internasjonal finans og Rolf Høyen i informasjons- og databehandling.

1985: Et nasjonalt nettverk

BI vedtar å opprette sitt eget nasjonale nettverk av høyskoler. De 10 samarbeidende skolene blir enten lagt ned eller innlemmet i BIs nettverk.

1985: Siviløkonomtittelen

BI blir tildelt rett til å gi siviløkonomtittelen, noe som er av stor betydning for BIs anerkjennelse som handelshøyskole.

1987: Treårig tilbud ved alle høyskolene

Tilbudet ved BIs regionale høyskoler utvides, og man kan nå ta det toårige kandidatsstudiet og bygge på til treårig diplomøkonomstudium.

1988: BIs bygg i Sandvika står klart

1989: Peter Lorange blir valgt til rektor

1989: BI-studier på nett

BI Fjernundervisning etableres (nå: BI Nettstudier)

1990: Masterstudier

BI's første mastertilbud starter: Master of Business Administration og Master of Science.

1991: Partnerskap med næringslivet
BI inngår partnerskapsavtaler med et tyvetalls store norske bedrifter.

1992: BI Associates

BI inngår samarbeid med mellomstore, internasjonalt orienterte bedrifter

1992: Master of Management

BI satser på etter- og videreutdanningsmarkedet ved å tilby studieprogrammer spesielt tilpasset personer som ønsker å fortsette å arbeide ved siden av studiene.

1992: Fusjoner

BI fusjonerer med Norges Markedshøyskole, NILA og Oslo Handelshøyskole. Samtidig overtas Oslo Markedsføringshøyskole.

1992: Universitetet i Oslo

BI og Universitetet i Oslo inngår samarbeidsavtale om forskning og undervisning.

1993: Leif Frode Onarheim blir valgt til rektor

1993: Doktorgrad

Doktorgradsprogrammet blir etablert i samarbeid med Universitetet i Oslo og Handelshøyskolen i København.

1994: BI fusjonerer med Bankakademiet



1995: Nordisk senter åpnes i Kina
Det nordiske senteret ved Fudan i Shanghai åpnes i 1995 med kandidater på BI's Master of Management studium. De første kandidatene i Shanghai blir uteksaminert januar 1998.

1995: Godkjenning Master of Management

Master of Management-studiet blir godkjent av Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet. I Norge har Handelshøyskolen BI eneretten til Master of Management-tittelen.

1997: Torger Reve blir valgt til rektor

1998: Navneendring

BI Stiftelsens styre vedtar navneendring på en rekke sentrale enheter.

Hovedregelen er at alle enheter skal bruke navnet Handelshøyskolen BI i tillegg til sine avdelingsnavn. NMH videreføres som eget merkenavn.

1998: Godkjenning av dr. oecon

BI får retten til å tildele graden dr. oecon.

1999: Internasjonal akkreditering

Handelshøyskolen BI får

europaisk kvalitetsgodkjenning (EQUIS).



2000: Handelshøyskolen BI og NVH fusjonerer

Norges Varehandelshøyskole (NVH) blir BI's nisjeskole innen varehandel.

2000: Handelshøyskolen BI og Det norske Shippingakademi fusjonerer

2000: Første dr.oecon i egen regi
Per Ingvar Olsen disputerer med avhandlingen «Transforming Economics - The Case of the Norwegian Electricity Market Reform».

2000: Etablering i Litauen

International School of Management (ISM) inngår i BI's høyskolenettverk som en forskningsbasert, europeisk managementskole.

2001: BI Høyskolen for offentlig ledelse opprettet

Satsingen mot offentlig sektor i Norge omfatter både gradsrettede studier og bedriftsinterne opplæringsprogrammer tilpasset den enkelte virksomhets behov.

2002: BI fusjonerer med Forsikringsakademiet

2002: Lokalisering i Nydalen vedtas

BI vedtar flytting av hele virksomheten i Osloregionen til nye lokaler i Nydalen.

2002: Første kvinnelige professor

Bente R. Løwendahl blir professor i ledelse og bedriftskultur.

2003: Fransk samarbeid

BI etablerer et internasjonalt Executive MBA-program i samarbeid med ESCP-EAP, Paris.



2003: 60-årsjubileum

Jubileet markeres med fest i Oslo Rådhus, forskningsdag og Johan Throne Holst-konferanse. BI utnevner Philip Kotler, Michael Brennan og Michael Porter til æresdoktorer.

2004: Kvalitetssertifikat

NOKUT godkjenner BI's kvalitetssikringssystemer.



2005: Europeisk eksamen

BI blir igjen godkjent etter de internasjonale kvalitetskravene i EQUIS (European Quality Improvement Systems).

2005: BI åpner nytt kunnskapsbygg

Miljøene fra Sandvika, Schous og Ekeberg samles i nytt kunnskapsbygg i Nydalen. H.K.H kronprins Haakon foretar 29. august den offisielle åpningen av Handelshøyskolen BI i Oslo i Nydalen.





Åpning av
BI
i Nydalen





Mandag 29. august 2005 foretok H.K.H Kronprins Haakon den offisielle åpningen av Handelshøyskolen BIs nye kunnskapsbygg i Nydalen i Oslo. Kronprinsen holdt en personlig og engasjert tale til studenter og spesielt inviterte gjester fra Stortinget, Byrådet i Oslo, næringsliv, akademia, kulturliv og øvrig samfunnsliv.

Høstens nye studenter ble immatrikulert under det offisielle åpningsarrangementet, som var lagt til "Oasen", midt i sentrum av byggets hovedpulsårer.

Et bilde sier mer enn 1000 ord. Her ser dere glimt fra åpningen av Handelshøyskolen BI i Oslo. I tillegg til offisielle hilsestaler fra BIs norske og internasjonale venner og partnere, ble åpningen markert med dristig luftakrobatikk, utdeling av BIs forskningspris, doktorgradskreering, festbankett og velvalgte kulturelle innslag.





Studentene i sentrum

Handelshøyskolen BI samlet sommeren 2005 sine aktiviteter i Oslo-regionen i et nytt kunnskapsbygg som er skreddersydd for å inspirere til læring og kunnskapsutvikling.

Bygget er utformet av arkitekt Niels Torp i samarbeid med byggherren Avantor og Handelshøyskolen BIs prosjektorganisasjon. Bygget utgjør nærmere 100 000 kvadratmeter, og skal kunne huse mellom 8 000 og 9 000 studenter, ansatte og besøkende.

Handelshøyskolen BIs nye kunnskapssenter er mer et sted enn et hus. - Stedet har et mangfold av områder med ulik karakter, som vi i dette tilfellet har ønsket å stille opp mot hverandre til en kontrastfylt helhet. Med dette har vi ønsket å forme en arena for livlig fellesskap der mange forskjellige mennesker og mennesketyper kan omgås, forteller Niels Torp, som har vært opptatt av at bygget skal vise frem studentene.

Arkitekt Torp har vært opptatt av å scenografere interiører som skal kunne være en katalysator for den uhyre mangfoldige virksomheten som drives under det samlende taket.



- Vi ville lage et mangfold av steder, av scener, inspirerende nok til å holde studentene på skolen, selv om de ikke har forelesning. Da klarer BI å overføre mest mulig lærdom i form av kultur og kunnskap, til studentene – med lærekrefter som er blant de beste i verden. Møteplassene som skapes, er viktige for studentene; dagens medstudenter er fremtidige arbeidskolleger, alliansepartnere og konkurrenter, fremholder Niels Torp.

Ifølge Torp uttrykker bygningen åpenhet og vitalitet, auditorier og klasserom sprenger seg vei ut gjennom glassfasaden, studieområder og gangstrøk over, omkring og under auditoriene er eksponert mot omgivelsene utenfor, studenter i bevegelse er endel av bygningens fasadeuttrykk. Anlegget har fått et åpent og inviterende preg. De «offentlige» fellesarealer er sett som en variert og generøst utmålt møteplass for næringsliv og studentermiljø.

- BI har med denne store satsingen ønsket å få et nytt ansikt som kan synliggjøre skolens ambisjoner internt og eksternt, og bidra til vekst, ikke minst, i det internasjonale markedet, fastslår Niels Torp.

FAKTA OM BYGGET

- Handelshøgskolen BIs nye kunnskapsbygg i Nydalen er på 95 000 kvadratmeter, der biblioteket alene fyller 6 500 kvadratmeter fordelt på to av byggets øverste etasjer. Her vil rundt 8 000 studenter på Bachelor, Master og Executive-nivå studere.
- Bygget er tegnet av arkitekt Niels Torp, og utviklet av Avantor ASA. Bjørn Johs Kolltveit ledet BIs prosjektorganisasjon.
- Bygget var klart til studiestart høsten 2005, og ble offisielt åpnet av HKH Kronprins Haakon 29. august 2005.
- Handelshøgskolen BI overtok 2. januar 2006 som eier av bygget (etter å ha leiet bygget av Avantor høsten 2005).



Nydalens miljøfyrtårn

Handelshøyskolen BI i Oslo ble sertifisert som Miljøfyrtårn 14. november 2005. BI startet sitt miljøarbeid da BIs aktiviteter i Oslo-området skulle samles i et nytt felles studiested i Nydalen.

BI har utformet en miljøvisjon som skal favne både interne og eksterne miljøforhold: «Handelshøyskolen BI skal være en miljøpådriver både innad i organisasjonen og i forhold til studenter og samarbeidspartnere. Målet er å være blant de fremste organisasjoner med henblikk på å ta samfunnsansvar og verne om miljøet».

MILJØFYRTÅRNET BI

Miljøfyrtårn er et norsk, offentlig sertifikat. Ordningen støttes og anbefales av Miljøverndepartementet. Handelshøyskolen BI i Oslo er det første av BIs 13 studiesteder som er sertifisert. I handlingsplanen for 2006 legges det vekt på at Handelshøyskolen BI i Oslo skal bidra til at BIs øvrige studiesteder gjennomfører miljøanalyser for sine bygg og rutiner med sikte på å bli miljøfyrtårnsertifisert.

BI i Oslo er sertifisert i forhold til Bransjekrav nr. 23, Kontorbedrift og generelle bransjekrav. Hovedtema i bransjekravene er: Internkontroll/ HMS (Helse, miljø og sikkerhet)/arbeidsmiljø, materialbruk/innkjøp, energi, avfall, transport og forurensning. Temaene blir belyst både i forhold til arbeidet som er gjort i 2005 og aktuelle tiltak som skal iverksettes i 2006.

ARBEIDSMILJØ/INTERNKONTROLL/HMS

BI har som mål å legge til rette for et inspirerende arbeidsmiljø som fremmer trivsel, helse, læring og utvikling for den enkelte. Medarbeidere skal behandles med respekt og omsorg, og miljøet skal preges av mangfold, raushet og toleranse.

I 2006 starter BI et lederprogram for 70 ledere. BIs ledere har en nøkkelrolle både når det gjelder å realisere BIs mål, og skape et godt arbeidsmiljø der den enkelte medarbeider opplever å bli sett, hørt og lyttet til. Det vil i år også bli etablert forebyggende helsetiltak gjennom en 'Nakkeskole' og en 'Ryggskole'.

I 2005 ble følgende punkter fulgt opp i forhold til arbeidsmiljø/internkontroll og HMS

- Ergonomisk gjennomgang av arbeidsplassen for alle ansatte.
- Refusjonsordning for medisinske utgifter og for databriller.
- Etablerte rabatterte treningsavgifter for ansatte som ønsker å trene i regi av Studentsamskipnaden i Oslo (SiO).
- Videreføring av rådgivningstilbud til ansatte via Psykologbistand.
- Utviklet spilleregler for adferd i åpne kontorløsninger (Oslo).
- Synliggjorde eksisterende personalpolitiske retningslinjer og prosedyrer på intranettet.
- Fulgte opp nye regler og rutiner for sykefraværsoppfølging og videreførte kvartalsvarsling av overtid og sykefravær overfor linjeledere.
- Videreførte årlige medarbeidersamtaler med alle ansatte.

Fakta fra miljøanalysen 2005

MATERIALBRUK/INNKJØP

BI har foretatt en kartlegging av sine eksisterende leverandører med hensyn til leverandørenes miljøpolicy. Som følge av denne kartleggingen har BI endret rutinene i innkjøpshåndboken slik at miljøhensynet vurderes på lik linje med kvalitet og pris.

ENERGI

BI flyttet inn i nytt bygg i Nydalen i august 2005. Bygget er prosjektert etter Smart-House konseptet som gjør bygningen trygg, driftssikker, funksjonell, fleksibel og økonomisk i bruk. Det er lagt stor vekt på å styre de tekniske anleggene etter behov slik at varme/kjølepådrag, lys og ventilasjonsmengder reduseres på steder der brukerne ikke er tilstede. For å kunne variere luftmengder, er vifte- og pumpemotorer utstyrt med frekvensformer som via trykkløpere i anlegget registrerer samtidigheten og belastningen. Totalkapasiteten vil variere mellom 100% og 30% for å spare energikostnader. Oppvarming og kjøling er knyttet til fjernvarmeanlegget i Nydalen. Fjernvarmen produseres i kombinasjonsanlegg som

gjør nytte av både elektrisk energi, olje og jordvarme via et varmepumpeanlegg. Fjernkjøling hentes fra varmepumpens fordamperside eller frikjøling i borehull i energilager. Det er plassert egne undersentraler for fjernvarme og fjernkjøling i hvert av de fire byggene.

Oversikt over energibruk 2005*

Elektrisk (kWh)	5 335 000 (kWh)
Olje (10kWh/liter)	0
Gass (12.5 kWh/kg)	0
Fjernvarme (kWh)	1 652 672 (kWh)
Fjernkjøling (kWh)	1 273 423 (kWh)
Sum (kWh)	8 261 095 (kWh)

**Tallene viser energibruk i perioden juni til desember 2005*

AVFALL

I 2005 var det Avantor som driftet bygget, og avfallet fra alle leietakerne ble håndtert av Avantor. BI har imidlertid egen avtale med 'In and Out' som omfatter retur av brukt datautstyr. I forbindelse med flyttingen til Nydalen hadde BI 90% gjenbruk av utstyr fra tidligere lokasjoner. Dette utstyret har blitt integrert sammen med det nye utstyret.

En rekke tiltak er igangsatt for å forbedre miljøet i bygget med hensyn til avfall. Ulike deler av organisasjonen er involvert, deriblant studentene, BIs driftsenhet (PLUSS) og BIs ledelse. Arbeidet har vært og vil bli videreført med et spesielt fokus på; holdningsarbeid både hos studenter og ansatte, innsamling av tomflasker og implementering av elektroniske oppslagstavler i bygget.

TRANSPORT

Handelshøyskolen BI i Oslo har hatt fokus på transport i forbindelse med flyttingen til Nydalen. Det er gjennomført en egen transportanalyse som har sett på ansattes og studenters reisevei etter samlokaliseringen. BIs nye bygg ligger godt plassert med hensyn til bruk av kollektiv transport. Etter samlokaliseringen har tjenestereiser mellom de ulike

studiestedene i Osloområdet frafalt. Dette har gitt en innsparing på 1,3 millioner kroner i direkte lønnskostnader. BI har gjennomført omfattende kampanjer i samarbeid med Oslo Sporveier og Stor-Oslo Lokaltrafikk for å få ansatte og studenter til å reise kollektivt. Arbeidet fremover vil blant annet omfatte en bedre utvikling og implementering av organisasjonens miljøengasjement i reisepolicyen.

FORURENSNING TIL LUFT OG VANN

For å sikre seg mot legionellabakterier består berederanlegget av akkumuleringstanker tilknyttet fjernvarmeanlegget. Seriemonterte beredere sikrer at varmt forbruksvann varmes til temperatur over grense for oppblomstring av legionellabakterier. Overvann og spillvann ledes til nytt kommunalt ledningsnett i området. Avløpsanleggene er delt i separate anlegg for: takvann, spillvann fra normale våtromsinstallasjoner, spillvann fra kantinekjøkken til fettutskiller.

ARBEIDET VIDERE

Som følge av at BI kjøpte bygget i Nydalen i januar 2006 plikter organisasjonen å gjennomgå sertifisering som gårdeier; Bransjekrav nr. 50 – Krav til gårdeier, næringsbygg. Denne sertifiseringen skal skje innen 14. november 2006. Arbeidsgruppen består av Sissel Kirkvaag (innkjøp), Monica Hammer (personal), James White (pluss/avfallshåndtering), Svein Kristiansen (eiendom/energi), Stein-Oddvar Evensen (info/transport), Mari Øvrebø (info/miljøleder).

BIS MILJØVISJON:

«Handelshøyskolen BI skal være en miljøpådriver både innad i organisasjonen og i forhold til studenter og samarbeidspartnere. Målet er å være blant de fremste organisasjoner med henblikk på å ta samfunnsansvar og verne om miljøet».



Nyskapere

Fra Høyre: Dag Friis-Baastad (Nydalen Startup AS), Espen Hermansen (Fresch Thinking AS), Fredrik Normann (Penmath AS) (liggende foran søylen), Karoline Flåten (Nydalen Startup), Christian Melstrøm (Fresch Thinking AS) og Johan Kvarving Vik (Penmath).

Starthjelp til gründere

Handelshøyskolen BI har sammen med eiendomsutviklings-selskapet Avantor etablert inkubatorvirksomheten Nydalen Startup AS for å stimulere til innovasjon og nyskaping i Oslo-regionen. Her får gode ideer hjelp på den krevende reisen til markedet.

Nydalen Startup ligger strategisk plassert i kunnskapsringen som strekker seg gjennom Handelshøyskolen BI, Forsknings-parken og Universitet i Oslo. Inkubatoren tilbyr praktisk veiledning og gode fysiske oppvekstmuligheter for gründere som ønsker å gjøre forretningsideer og konsepter til levedyktige produkter og virksomheter.

Nydalen Startup stiller ingen absolutte krav til at gründerens konsept kommer fra en utdanningsinstitusjon, men prioriterer gründere med relevant utdanning. Nydalen Startup henvender seg aktivt til ansatte og nåværende og tidligere studenter ved Handelshøyskolen BI, og andre høyskoler og universiteter i Oslo-regionen. Nydalen Startup tar gründeridéer på alvor, og tilbyr oppfølging gjennom en strukturert og utprøvd prosess. Gründerbedriftene kan påregne husly i inkubatoren over en periode på fra 6 til 18 måneder. Nydalen Startup er offentlig godkjent av Innovasjon Norge.

Nydalen Startup har siden oppstarten i 2000 tatt hånd om mer enn 30 forskjellige prosjekter, som har modnet og utviklet seg i et nyskapermiljø. Flere av prosjektene er blitt til levedyktige selskaper. – Vi har god erfaring med å sette i gang forretningsideer og vi hjelper til slik at man styrer unna de vanlige feilene som mange fort kan gjøre i startfasen. Vi gir heller ikke slipp på bedriftene etter inkubatorperioden. Vi fortsetter å hjelpe til slik at de kan nå sine mål om en attraktiv og lønnsom bedrift, forteller daglig leder Dag Friis-Baastad.

Her får du møte tre av bedriftene som holder til i Nydalen Startup:

MARKEDSFØRING MED FRESH THINKING

Fresh Thinking A/S har spesialisert seg på sisteleddsmarkedsføring. Selskapet har i dag et landsdekkende nettverk av 400 trente sisteleddsmarkedsførere. Disse møter forbrukerne direkte. – Det eksisterende tilbudet av tjenester

innen sisteleddsmarkedsføring møtte ikke kundenes behov for gjennomføring, rapportering og effektmåling, forteller Esben Hermansen som er rådgiver og partner i selskapet.

MATEMATIKK MED PENMATH

PenMath AS er et programvareselskap som utvikler en intelligent, interaktiv og innovativ programvare som gjør at de fleste kan bli bedre i matte. Målet med PenMath er å gjøre læringen og undervisningen i matematikk mer fokusert, mer tilpasset og morsommere. Programmet er i første rekke sikket inn mot matematikkopplæringen fra ungdomsskolen og opp til tidlig universitets- og høgskolenivå. Teamet i PenMath har arbeidet med utviklingen av programmet siden høsten 2003. Bak dette prosjektet står fire studenter fra Universitetet i Oslo.

REKLAME PÅ MOVEBOARDS

MoveBoards AS tilbyr annonsører en utendørskanal hvor biler kjører rundt med reklamedekor i bybildet. Høsten 2005 økte MoveBoards sin dekning i Stor-Oslo fra 30 til 50 reklamedekorerte biler, og vil fra mars 2006 også kjøre rundt i Bergen og i Trondheim. – Våre annonsører har så langt vært godt fornøyd. Bilene er unike med tanke på at man kan oppsøke mennesker der hvor de er. At de blir lagt merke til i trafikken og i bybildet er det ingen tvil om, forteller daglig leder Torgeir Wemmestad Haaland i MoveBoards AS.

FRA IDÉ TIL MARKED

- Nydalen Startup tilbyr bistand til gründere som ønsker å kommersialisere og realisere sine forretningsidéer. Startup Nydalen er partner og medspiller med gründerne.
- Gründerne kan regne med 6-18 måneders opphold i Nydalen Startups inkubatormiljø. Dette innebærer kontorplass med telefon, internett, faks, printer og annen nødvendig infrastruktur. Gründerne får også rådgivning, coaching og oppfølging fra suksessfulle gründere.
- Nydalen Startup ble startet opp høsten 2000 som et samarbeid mellom Handelshøyskolen BI, Avantor og SND. Nydalen Startup eies av Handelshøyskolen BI (2/3) og Avantor (1/3).
- Nydalen Startup ledes av Kjetil J. Olsen og Dag Friis-Baastad.



Forskningen på BI

KJERNEVIRKSOMHET

«BI skal drive forskning og utdanning av høyeste internasjonale kvalitet og relevans»

Handelshøyskolen BI har Norges ledende fagmiljø innenfor de økonomisk-administrative fagområdene. Ved inngangen til 2006 har BI mer enn 330 vitenskapelig ansatte, og har dermed et av Europas største vitenskapelige miljøer innenfor våre kjerneområder.



Fra forskning til praksis

- Professor dr. juris Tore Bråthen ved Handelshøyskolen BI har ledet Eiendomsmeglingslovutvalget som 10. januar 2006 overleverte sin utredning (NOU 2006: 1 Eiendomsmegling) til finansminister Kristin Halvorsen.
- Utvalget har gjennomgått lov om eiendomsmegling med sikte på generell revisjon og oppdatering av loven. Utvalget foreslår en rekke endringer i loven for å ivareta forbrukernes interesser og sikre ryddighet, orden og oversiktighet i markedet.

Livsformuer på vandring

TORE BRÅTHEN

Professor dr. juris ved Handelshøyskolen BI

For de fleste av oss er kjøp og salg av bolig utvilsomt blant de største enkeltinvesteringene vi kommer til å gjøre gjennom livet. Noen 100 000 kroner opp eller ned betyr ikke så rent lite for privatøkonomien, både for kjøper og selger. Da er det kanskje ikke så rart at eiendomsmegleren ofte havner i skuddlinjen, der hun (eller han) står midt oppe i en beinhard interessekamp mellom kjøperen og selgeren. Eiendomsmegling handler faktisk om å ivareta folks livsformuer mens de er på vandring. Å handle med eiendom er komplisert, og mulighetene til å gjøre feil er store.

- Det er ingen tvil om at eiendomsmeglerne har et forbedringspotensial. Jeg tror likevel alt i alt at bransjen har et ufortjent dårlig rykte, hevder professor Tore Bråthen ved Handelshøyskolen BI. Og han burde vite hva han snakker om. Bråthen har ledet Reklamasjonsnemda for eiendomsmeglingstjenester gjennom fem år. Hvert år gjennomføres intet mindre enn 125 000 eiendomstransaksjoner gjennom statsautoriserte meglere her til lands. - Det store antall transaksjoner går stort sett greit, fastslår han. Ikke mer enn 200-250 saker ender som klager i Reklamasjonsnemda. En håndfull saker havner til slutt i retten.

Da Regjeringen en aprildag i 2004 oppnevnte et eget utvalg for å saumfare loven om eiendomsmegling, ble Tore Bråthen bedt om å ta ledertrøya i det såkalte Eiendomsmeglingslovsutvalget. Her var alle sentrale aktører representert, både fra bransjen selv, myndighetsorganer og forbrukerinteressene. Oppgaven var kort sagt å gjennomgå eiendomsloven og foreslå endringer som ivaretar forbrukernes interesser på en god måte og som sikrer ryddighet, orden og oversiktighet i markedet.

- Det er morsomt å kunne kombinere en akademisk tilnærming med en god forståelse for de praktiske utfordringene på et område som er viktig for de fleste av oss. Faglig sett var dette både spennende og utfordrende, ja nesten i overkant utfordrende på grunn av store interne faglige motsetninger i utvalget, sier Tore Bråthen. Fordelen med interessenmotsetninger er at alle tenkelige argumenter kommer opp på bordet, men det setter samtidig sitt preg på fremdriften. Hele 39 heldagsmøter måtte til før utvalget overleverte sin utredning til finansminister Kristin Halvorsen 10. januar 2006. - Vi satte trolig Norgesrekord i antall dissenser, sa Bråthen under overleveringen, og har ikke blitt motsagt på det.

Timingen på overleveringen var det ikke noe å si på. Ikke før hadde utvalget lagt frem sitt rapport, før media rettet sitt søkelys på tvilsomme eiendomstransaksjoner i et av de store meglerelskapene. - Utredningen er et viktig bidrag for videre utvikling av regelverket som skal sikre trygg og effektiv omsetning av boliger og annen eiendom, sa finansminister Kristin Halvorsen da hun mottok utredningen.

Hvilken skjebne tror du denne utredningen får?

- Vi har kartlagt aktuelle problemstillinger, og analysert dem. Vi har påpekt svakheter ved loven, og kommer med alternative forslag til lovregulering, sier BI-professor Tore Bråthen, som ser for seg to mulige scenarier for utredningens skjebne. - Enten blir den brukt som en kafeteria der politikerne plukker ut enkeltretter fra menyen, eller så velger politikerne å ta utgangspunkt i flertallsinnstillingene.



Nye professorer på BI

- Handelshøyskolen BI har utnevnt fire nye professorer i 2005. Øystein D. Fjeldstad er professor i internasjonal strategi og management, Nick Sitter er professor i politisk økonomi, Heidi Høivik er professor i Business Ethics og Astrid Richardsen er professor i organisasjonspsykologi.
- Astrid M. Richardsen er den 5. kvinnelige professor ved BI. I 2002 ble Bente Løwendahl BIs første kvinnelige professor. Hun har senere fått følge av Anne Welle-Strand (2004), Guri Hjeltnes (2004), Heidi Høivik (2005) og Astrid Richardsen (2005).

På sporet av utbrenthet

ASTRID M. RICHARDSSEN

Professor i organisasjonspsykologi ved Handelshøyskolen BI

Arbeidslivet er blitt mer hektisk, og vi må forholde oss til stadige endringer. Det gjør oss stressa. Stress er bra, - så lenge du mestrer det. Men, stress kan være farlig, om du ikke takler det, sier Astrid M. Richardsen, som i desember 2005 ble utnevnt til professor i organisasjonspsykologi ved Handelshøyskolen BI.

Da Tromsøjenta Astrid M. Richardsen sluttet seg til BIs Institutt for organisasjon og ledelse hadde hun en klar ambisjon om å utvikle fruktbare kombinasjoner av psykologi og businessfag. Og som tenkt, så gjort. Richardsen har vært sentral i arbeidet med å utvikle BIs Master of Science-program i lederskap og organisasjonspsykologi, som startet opp høsten 2004. Ved opptaket til studiestart høsten 2005 meldte det seg 120 søkere til 35 plasser. – Jeg var sikker på at det var et marked for programmet, men jeg hadde ikke drømt om at vi skulle få så mange søkere. Dette er blitt en hit, fastslår hun.

Som 18-åring reiste Astrid M. Richardsen fra Tromsø til hovedstaden for å ta Examen Philosophicum ved Universitetet i Oslo. En dag skulle Ragnar Christensen, en godt voksen professor i psykologi forelese i Chateau Neuf. Han satt oppe på podiet og «chattet» om psykologi med studentene, og gjorde et uutslettelig inntrykk på den unge Tromsøjenta. – Yes, dette er noe for meg, tenkte Astrid M. Richardsen og fra den dagen av var hun frelst på psykologi.

Med Ex.phil og eventyrlyst i bagasjen, satte Astrid M. Richardsen kursen for Canada og psykologistudier ved University of Regina. Motivasjon betaler seg, og gav henne toppkarakterer og inngangsbilletten til et femårig Master og PhD-program med klinisk praksis på anerkjente McGill University. Hun skrev sin doktorgradsavhandling om hvilke

effekter lederstil, lederens konsistens og deltakernes personlighet har på læring (og andre variable) i små grupper. Richardsen forsvarte sin doktorgrad ved McGill University, og har både forsket, undervist og jobbet som konsulent i Canada.

Etter 18 års utlendighet i Canada, flyttet Astrid M. Richardsen hjem igjen, til sitt barndoms Tromsø. I 1992 gikk hun inn som førsteamanuensis ved Universitetet i Tromsø, og ble engasjert i arbeidet med å bygge opp profesjonsstudiet i psykologi i ishavsbyen. I 1995 ble hun utnevnt til instituttleder ved Institutt for psykologi. I 1997 tok Astrid M. Richardsen seg et sabbatsår, og fikk seg kontor på BI i Sandvika. Det fikk følger. Fire år senere meldte hun overgang til BI.

Astrid M. Richardsen er opptatt av å finne frem til ny kunnskap om stress og utbrenthet. Arbeidslivet blir stadig mer hektisk, og preges av stadig nye endrings- og omstillingsprosesser. Det bidrar til at stress blir et høyst nærværende fenomen. – Stress i seg selv er ikke ille. Stress gjør deg motivert og får deg til å yte mer når du mestrer det. Hvis stressnivået blir så stort at du ikke klarer å håndtere det, vil det kunne få negative konsekvenser. Utbrenthet er en konsekvens av en langvarig situasjon med for mye stress, sier hun. Har du først møtt veggen, er det fryktelig vanskelig å komme tilbake til arbeidslivet igjen. – Vi vet dessverre veldig lite om hvordan vi skal fange opp tidlige signaler på utbrenthet, slik at vi kan få gjort noe for å forhindre det.



Fra forskning til praksis

- Handelshøyskolen BI vil i samarbeid med Statoil og Metier utvikle et skreddersydd Executive Master-program i forretningsdrevet prosjektledelse (Business Driven Project Control Competence Program).
- BIs kontrakt med Statoil har et omfang på 9 mill. kroner for programutvikling og en gangs gjennomføring av programmet.
- * Professor Johan Olaisen er programkoordinator og faglig hovedansvarlig. Olaisen innehar Statoil-professoratet i kompetanseledelse ved Handelshøyskolen BI.
- BI Stavanger har det administrative ansvaret.

Statoil sikter mot verdensklasse

JOHAN OLAISEN

Professor i kompetanseledelse

Da Aristoteles etablerte sitt akademi for 2500 år siden tuftet han det på tre hovedtyper av kunnskap; egne erfaringer, andres erfaringer og vår personlige klokskap, fastslår professor Johan Olaisen ved Handelshøyskolen BI, og trekker kunnskapslinjene fremover, ikke bare fra Aristoteles til vår egen nåtid, men også inn i fremtiden.

Olaisen står på scenen i et auditorium sentralt plassert i Statoils hovedkvarter på Forus utenfor Stavanger, og møter håndplukkede talenter fra Statoils prosjektledermiljø. Det er oppstart av det første Executive Master-programmet i Statoils Project Academy. BI skal i samarbeid med Statoil utvikle et skreddersydd etterutdanningsprogram som skal bidra til å realisere selskapets ambisjon om å utvikle «World Class Performance» innenfor feltet prosjektstyring. Statoil ønsker å videreutvikle kompetansen til sine beste prosjektmedarbeidere for være bedre rustet til de globale utfordringer Statoil står overfor.

- Dette programmet er en stor investering fra Statoils side, og er forankret i Statoils toppledelse. Vi skal øke vår evne til å takle prosjekter i fremtiden. Dette er et dynamisk, innovativt program under kontinuerlig utvikling. Det er et forretningsdrevet prosjekt som adresserer Statoils praktiske utfordringer. Vi snakker om masternivå. Vi snakker om verdensklasse. Vi sikter mot 20 i stil når vi lander, sier Statoils prosjektleder i programmet, Tor Inge Johansen.

Statoil har satt seg som mål at masterprogrammet i forretningsdrevet prosjektstyring skal gjøre selskapet bedre i stand til å gjennomføre de store krevende prosjektene, og gjennom det også vinne bedre omdømme i samfunnet.

For Statoil er det en avgjørende suksessfaktor å være blant de beste i klassen på prosjektstyring, en disiplin som gjennomgår dramatiske endringer etter hvert som selskapet går inn i nye områder av verden, som Russland, Algerie, Mexico,

Marokko og Irak for å nevne noen eksempler. Statoil beveger seg inn i en langt mer kompleks prosjektverden som byr på krevende kulturelle, sosiale, politiske og markedsmessige utfordringer.

- Programmet representerer en kombinasjon av anvendt forskning, formidling og rådgivning. BI skal i samarbeid med Statoil videreutvikle prosjektfaget slik at det blir mulig å håndtere større kompleksitet. Programmet skal gi Statoil ny «state-of-the art» kompetanse som gjør selskapet i stand til å mestre og beherske både nåtiden og fremtiden. Deltakerne forventer også å gå ut av programmet med en verktøykasse tilpasset Statoils behov, sier professor Olaisen, som har kompetanseledelse som sitt spesialfelt.

BI er valgt som den første sentrale kunnskapsleverandør til Statoils fokuserte mål om å bli en «World Class Performer». Programmet skal støtte opp under Statoils visjon, verdigrunnlag, ledelsesfilosofi og strategi både på konsernnivå og innenfor fagmiljøet i prosjektledelse. – Vi skal samarbeide med Statoil om å fornye prosjektledelse som fag, og gi fagdisiplinen økt status, fastslår Johan Olaisen, som vil lede et forskerteam på fire som skal jobbe tett sammen med Statoils prosjektmiljø og kursdeltakerne om å utvikle kompetanse i verdensklasse. Haas Business School ved UC Berkeley er valgt ut som den andre bidragsyteren innenfor Statoils videreutdanningsprogrammer i «World Class Performance».

- Statoils «World Class Performance»-program representerer noe grunnleggende nytt, og vi skal ta for oss hva prosjektstyring har vært, hva det er i dag og sammen utvikle faget til å takle utfordringer i fremtiden. Det forutsetter at vi også må se på grensesnittet mot andre fagområder. Dette er et pilotprosjekt der deltakerne også skal løse konkrete prosjektoppgaver fra Statoils forretningsvirksomhet, fremholder Johan Olaisen.

BIs ni institutter

Handelshøyskolen BI har organisert sin faglige virksomhet i ni ulike forskningsinstitutter som til sammen favner over alt som hører inn under en moderne europeisk handelshøyskole.

På BI møter du vitenskapelig ansatte med variert faglig bakgrunn. De tradisjonelle økonomisk-administrative fagområdene er godt representert, både innen finansiell økonomi, samfunnsøkonomi, markedsføring, ledelsesfag, strategi, regnskap, revisjon og skatt. I tillegg er en rekke andre fag og disipliner innen samfunnsvitenskap og humaniora representert: Statsvitenskap, sosiologi, historie, psykologi, jus og språk.

På BI er det instituttene som står faglig ansvarlige for gjennomføringen av kurs og undervisning på alle nivåer.

På de neste sidene presenterer vi BIs ni institutter.



Institutt for finansiell økonomi

Instituttet har hovedfokus på bedrifiers finansielle beslutninger, med vekt på ulike aspekter av eierstruktur og bedriftenes verdiskaping. Instituttets medarbeidere studerer også verdipapirmarkeder og banknæringen både i Norge og internasjonalt.

Instituttet har en sterk internasjonal orientering, og har i dag syv forskjellige nasjonaliteter representert i den faglige staben. Den internasjonale profilen gjenspeiler seg både i rekruttering av medarbeidere, vitenskapelig publisering og undervisning. All undervisning ved instituttet foregår på engelsk, fra spesialiseringen i masterstudiet til forelesningene i doktorgradsprogrammet.

Instituttet arrangerer hvert år mellom 30 og 35 forskningsseminarer der noen av verdens fremste forskere innenfor finansiell økonomi hentes inn til BI. Instituttets forskning presenteres på vitenskapelige konferanser i utlandet.

Instituttet har en bevisst strategi på fortrinnsvis å publisere i internasjonale toppjournaler.

FORSKNINGEN

Publiserte artikler 2005:

- Bjønnes, Geir; Dagfinn Rime. Dealer Behavior and Trading Systems in Foreign Exchange Markets. *Journal of Financial Economics*.
- Bjønnes, Geir; Rime, Dagfinn; Solheim, Håkon O.Aa. Liquidity Provision in the Overnight Foreign Exchange Market. *Journal of International Money and Finance*.
- Øyvind Bøhren; Krosvik, Nils Erik. Tvangsinnløsning av minoritetseiere: Rettsøkonomien i norske skjønnssaker gjennom 25 år. *Tidsskrift for Rettsvitenskap*.

- Eckbo, B. Espen; Norli, Øyvind. Liquidity risk, leverage and long-run IPO returns. *Journal of Corporate Finance*.

FORSKNINGSSENTER

Senter for eierskapsforskning (Leder: Øyvind Bøhren)

NYE PROSJEKTER

- «Market Microstructure of Financial Markets», Prosjektleder Geir Bjønnes.
- «Corporate Governance in Norwegian Banks», Prosjektleder: Øyvind Bøhren.
- «Risk Sharing in Bank Lending Relationships», Prosjektleder: Charlotte Østergaard

BEGIVENHETER

DnB NOR finansierer et nytt gaveprofessorat i Financial Asset Management (Kapitalforvaltning).

INSTITUTTLEDER:

Førsteamanuensis
Dag Michalsen

Instituttadministrasjon:

Administrasjonsleder:
Henriette Platon

Vitenskapelig ansatte:

Professor:
Øyvind Bøhren
Bruno Gerard
Pål E. Korsvold (dean MBA)
Richard Priestley

Førsteamanuensis:

Geir Høidal Bjønnes
Ilan Cooper
Paul Ehling
Eldrid Aashaug Gynnild
Dag Michalsen
Øyvind Norli
Knut Sagmo
Ibolya Schindele
Bernt Arne Ødegaard
Charlotte Østergaard

Førstelektor:

Kjell Jørgensen
Siv Staubo

Stipendiater:

Christian Heyerdahl-Larsen
Morten G. Josefsen
Reidar Øystein Strøm
Limei Che
Siri Valseth

Førsteamanuensis II:

David C. Smith

INSTITUTTFAKTA 2005

(Tall fra 2004 i parentes)
Faglig ansatte (total): 22 (19)
Kvinneandel: 27,2% (26,3%)
Antall professorer: 4 (4)
Antall stipendiater: 5 (4)

Antall underviste timer (faste ansatte): 2 421
Antall kurs: 42

Internasjonal publisering (tidsskrifter med fagfelleverdring): 3 (3)

Eksterne forskningsbevilgninger: 2,0 mkr. (2,6 mkr.)

INSTITUTTLEDER:

Førsteamanuensis
 Per Ingvar Olsen
 (til 31.12.2005)
 Professor Tor Hernes
 (fra 01.01.2006)

INSTITUTTADMINISTRASJON:

Administrasjonsleder
 Birgitte Løland

Prosjektkoordinator
 Anne E. Hagberg

Administrasjonskonsulent
 Berit Lunke (vikar)

VITENSKAPELIG ANSATTE:

Professor:
 Tor Hernes
 Atle Midttun
 Knut Sogner
 Lars Thue

Førsteamanuensis:
 Peder Inge Furseth
 Birgit Jevnaker
 Sverre Knutsen
 Per Ingvar Olsen

Amanuensis:
 Sølvi Lyngnes

Forsker 1:
 Trond Bergh
 Harald Espeli

Forsker 2:
 Yngve Nilsen
 Harald Rinde

Studierektor:
 Hermann Kopp
 Elbjørg Gui Standal
 Georg Kamfjord

Høyskolelektor:
 Haakon Gran
 Dag Tangen
 Eileen Fugelsnes

Doktorgradsstipendiater:
 Knut Boge
 Stein Bjørnstad
 Sverre A. Christensen
 Gunhild J. Ecklund
 Cathrine Hansen
 Thomas Hoholm
 Anne Louise Koefoed
 Jon Erland Lervik
 Pingying Wenstøp

ASSOSIERTE VITENSKAPELIG ANSATTE (ENGASJEMENTER):

Professor II:
 Nils-Otto Ørjasæter
 Olav Spilling

Forsker 1:
 Morten Huse

Førsteamanuensis:
 Arvid Flagestad
 Jan Taug

Forsker 2:
 Jonas Gabriellson
 Jon Erik Svendsen

Institutt for innovasjon og økonomisk organisering

Instituttet driver med forskning og undervisning knyttet til sentrale tema innen innovasjon, næringsøkonomi og næringslivshistorie. Aktiviteten ved instituttet er organisert i to faggrupper: faggruppen for økonomisk historie og faggruppen for innovasjon og næringsorganisering. En vesentlig andel av instituttets forskning er basert på eksternt finansierte forskningsoppdrag, særlig fra næringslivet og Norges forskningsråd.

Instituttet forsker og underviser innenfor følgende områder: Innovasjon og entreprenørskap, bedriftenes samfunnsansvar, energi og miljø, samvirke, styrer, design, e-handel, og offentlig infrastruktur (veier, jernbane, elektrisitet, telekommunikasjon).

FORSKNINGEN

Publiserte artikler 2005:

- Furseth, Peder Inge, Håndtrykkenes sosiologi. Hvordan vennskap mellom ledere påvirker konkurranse og prissetting, *Tidsskrift for samfunnsforskning*.
- Hernes, Tor, Four ideal-type organizational responses to New Public Management reforms, *International Review of Administrative Sciences*.
- Huse, Morten, Accountability and creating accountability: A framework for exploring behavioural perspectives of corporate governance, *British Journal of Management*.
- Huse, Morten, Alessandro Minichilli & Margrethe Schøning, The value of process-oriented boardroom dynamics, *Organizational Dynamics*.
- Jevnaker, Birgit H., Vita Activa: On Relationships between Design(ers) and Business, *Design Issues*.
- Lunnan, Randi, Jon Erland Lervik, Laura Traavik, Sølvi Nilsen, Rolv Petter Amdam & Bjørn Hennestad, Global transfer of management practices across nations and

MNC subcultures, *Academy of Management Executive*.

- Midttun, Atle, CSR: Realigning Roles and Boundaries between Government, Business and Civil Society, *Journal of Corporate Governance*.

Publiserte monografier 2005:

- Czarniawska, Barabra & Tor Hernes (eds.), *Actor-network theory and organizing*. Stockholm: Liber, Copenhagen Business School Press.
- Espeli, Harald, *Norsk telekommunikasjonshistorie, bind 2. Det statsdominerte teleregimet (1920-1970)*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS.
- Johannessen, Finn E., Asle Rønning & Pål T. Sandvik, *Hydros historie, bind 2. Nasjonal kontroll og industriell fornyelse. Hydro 1945-1977*. Oslo: Pax Forlag.
- Knutsen, Sverre & Knut Boge, *Norsk vegpolitikk etter 1960 - stykkevis og delt?* Oslo: Cappelen Akademisk Forlag.
- Nilsen, Yngve, En sterk stilling? *Norsk Forskerforbunds historie 1955-2005*. Bergen: Vigmostad & Bjørke AS.
- Rinde, Harald, *Norsk telekommunikasjonshistorie, bind 1. Et telesystem tar form (1855-1920)*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS.
- Standal, Elbjørg G. & Arild I. Søland, *Styrende styrer - økonomi for styremedlemmer*. Universitetsforlaget.

FORSKNINGSENTRE

- Center for Corporate Citizenship (Leder: Atle Midttun)
- Senter for energi og miljø, avdeling for elektrisitetsstudier (Leder: Atle Midttun)
- Senter for samvirkeforskning (Leder: Per Ingvar Olsen)
- Senter for næringslivshistorie (Leder: Knut Sogner)

Forsker 3:
 Tor Arnt Johnsen
 Dag Ove Skjold
 Asle Rønning
 Ovar Andreas Johansson
 Rosenberg

Vitenskapelig assistent:
 Gard Paulsen
 Kristian Gautesen
 Ingjerd Jevnaker
 Terje Omland

Førstelektor II:
 Roald Nomme

Andre:
 Kjell Haukeland

NY FORSKNING

- Multikanal: Utvikling av effektivitet, synergi og lønnsomhet. Prosjektleder: Peder Inge Furseth
- Renewable Energies and Liberalisation in Selected Electricity Markets (REALISE Forum). Prosjektleder: Atle Midttun
- LOs historie, 1970-2009. Prosjektleder: Trond Bergh

AVSLUTTEDE PROSJEKTER 2005

- Norsk telekommunikasjons historie.
- Norsk Hydros historie.
- E-handel i tradisjonelle handelsbedrifter og banker. Integrasjon av kanaler og personifisering av kommunikasjon.
- Evolution of Business Systems, Knowledge Creation and Industrial Policy.
- Norsk jordbruksvaresektor: Strategi og forretningsutvikling mot år 2010.

DOKTORGRAD

Jon Erland Lervik disputerte for doktorgraden med avhandlingen: «*Managing matters - transfer of organizational practices within multinational companies*».

NYE UNDERVISNINGSPROGRAMMER

- Master of Management – Nyskaping og kommersialisering.
- NOKUT-godkjenning av Bachelor of Entrepreneurship.

BEGIVENHETER

Senter for bedriftenes samfunnsansvar arrangerte 24. – 25. november 2005 nasjonal konferanse om CSR (Corporate Social Responsibility). Konferansen ble åpnet av statsråd Helen Bjørnøy.



Instituttakta 2005
(Tall fra 2004 i parentes)
Faglig ansatte: 44 (44)
Kvinneandel: 20,5 % (15,9)
Antall professorer: 4 (6)
Antall stipendiater: 9 (9)

Antall underviste timer: 1 717
Antall kurs: 24

Internasjonale vitenskapelige
artikler med fagfellevurdering:
11 (8)

Eksterne forskningsbevilgninger:
13,6 mkr. (14,6 mkr.)

INSTITUTTLEDER:

Førsteamanuensis
Brynjulf Tellefsen

Instituttadministrasjon:
Administrasjonsleder
Ellen M. Kåvin
Prosjektkoordinator
Rita Arnesen

VITENSKAPELIG ANSATTE:

Professor:
Rolv Petter Amdam
Ken Friedman
Guri Hjeltnes
Jan Svennevig

Førsteamanuensis:
Tore Bakken
Jo Bech-Karlsen
Roberta Wiig Berg
Peggy Simcic Brønn
Donatella Maria de Paoli
Anne-Britt Gran
Tor Grenness
Brian Groth
Magne Haug
Maria Isaksson
Berit von der Lippe
Terje Selmer
Brynjulf Tellefsen

Amanuensis:
Georges D. Gaspard

Stipendiat:
Karianne Skovholt

PEDAGOGISK ANSATTE:

Studierektor:
Peter W. Cleaverley
Charles Cooper

Førstelektor:
Tor Bang
Mark Brown (permisjon)
Francis Haran
Derek Edward Matthews

Høgskolelektor:
Silje Bull-Njaa Larsen
Bente Merete Messel
Svein Nilsen

Førstelektor II:
Terje Gaustad
Per Espen Stoknes

Høgskolelektor II:
Steinar Bjartveit
Kjetil Eikeset
Trond Kjærstad
Tine Solvang

Institutt for kommunikasjon, kultur og språk

Instituttet utvikler humanistiske og samfunnsvitenskapelige perspektiver på kommunikasjon, internasjonale relasjoner, språk, media, PR, journalistikk, interkulturell ledelse, forretningskultur og kulturledelse. Dette gjøres både gjennom forskning og undervisning.

Dagens globale økonomi kjennetegnes av kulturelt mangfold. Dette stiller krav til at vi utforsker hvilken innvirkning kulturelle faktorer har på nasjoner, organisasjoner, grupper og enkeltindivider, og hvordan omgivelsene forholder seg til og påvirkes av næringslivet.

Instituttets medarbeidere har publisert i alt 46 skriftlige vitenskapelige og pedagogiske arbeider og hatt 25 presentasjoner i vitenskapelige og pedagogiske fora. De har utgitt over 50 populærvitenskapelige publikasjoner i aviser og magasiner og hatt en rekke opptredener i media som fageksperter.

FORSKNINGEN

Publiserte arbeider 2005 (utvalg):

- Amdam, Rolv-Petter, Randi Lunnan, Jon E. Lervik, Laura Traavik, Sølvi Nilsen and Bjørn E. Hennestad, «Global Transfer of Management Practice across Nations and MNC subcultures», *Academy of Management Executives*.
- Amdam, Rolv-Petter, Jon E. Lervik, Bjørn W. Hennestad, Randi Lunnan and Sølvi Nilsen, «Implementing Human Resource Development Best Practice: Replication or Re-creation?» *Human Resource Development International*.
- Brønn, C. and P. S. Brønn, Reputation and Organizational Efficiency – A Data Envelopment Analysis Study, *Corporate Reputation Review*.

- Brønn, Peggy Simcic and Roberta Wiig Berg (eds), *Corporate Communication: A Strategic Approach to Building Reputation*.
- Brønn, P. S., When it Comes to Image, It's Identity That Matters, *Magma*, 8, 1, 20-28
- Friedman, Ken, and Owen Smith. "History, Historiography, Historicism, Legacy." *Visible Language*.
- Friedman, Ken, and Owen Smith. "Fluxus and Legacy: Introduction." *Visible Language*.
- Gran, Anne-Britt og Donatella De Paoli: "Hvorfor kunst og kapital nå? Nye strømninger i næringslivet", *Magma*, nr. 5.
- Isaksson, Maria, "Ethos and Pathos Representations in Mission Statements: Identifying Virtues and Emotions in an Emerging Business Genre" in Trosborg Anna & Flyvholm Jørgensen, Poul Erik (Eds.) *Business Discourse. Texts and Contexts*. Peter Lang. pp. 111-138.
- Lippe, Berit von der, "Images of Masculinities – Images of Victory" i Stig A. Nohrstedt & Rune Ottosen (eds.), *Global War – Local Views. Media Images of the Iraq War*, Nordicom, Se også digital version, www.nordicom.gu.se (PDF file)

NYE PROGRAMMER

Det treårige bachelorprogrammet i kultur og ledelse startet opp sitt andre år. Instituttet har i 2005 arbeidet med å utvikle en ny Bachelor i økonomi og språk og en ny Master i kommunikasjon (fordypningsstudium over 2 år).

INSTITUTTFAKTA 2005
(Tall fra 2004 i parentes)
Faglig ansatte (total): 35 (32)
Kvinneandel: 39,1% (35,5%)
Antall professorer: 4 (3)
Antall stipendiater: 1 (1)

Antall underviste timer: 4 877
Antall kurs: 55

Internasjonale vitenskapelige artikler med fagfelleevaluering: 4 (3)

Eksterne forskningsbevilgninger: 0,6 mkr. (0,6 mkr.)

Institutt for ledelse og organisasjon

Institutt for ledelse og organisasjon er BIs største, og driver forskning og undervisning innenfor informasjonsledelse, kunnskaps- og endringsledelse, organisasjonspsykologi og HRM (Human Resource Management), prosjektledelse og utdanningsledelse.

Instituttet leverer undervisning på alle nivåer i BIs utdanningsportefølje, og har også en sterk satsing på eksterntfinansiert forskning.

Instituttet er opptatt av vekselvirkningen mellom forskning og undervisning. For instituttets medarbeidere betyr dette å publisere i anerkjente internasjonale tidsskrifter samtidig som forskningen formidles i undervisningen.

FORSKNINGEN

Publiserte arbeider 2005:

- Arnulf, Jan Ketil: What's measured is not necessarily managed: Cognitive contingencies of organizational measurement. *Scandinavian Journal of Psychology*.
- Gottschalk, Petter; Solli-Sæther, Hans; Critical success factors from IT outsourcing theories: An empirical study. *Industrial Management & Data Systems*.
- Karlsen, Jan Terje; Andersen Jeanette; Ødegård, Elise: What characterizes successful IT projects. *International Journal of information Technology & Decision Making*.
- Larsen, Tor J.; Linda Levine: Searching for management information systems: coherence and change in the discipline. *Info Systems Journal*.
- Noreng, Øystein: The rise of Asia and the restructuring of international oil trading: neo-mercantilism versus globalization? *The Journal of Energy and Development*.
- Olaisen, Johan; Jon-Arild Johannesen: Systemic philosophy and the philosophy of social science: Part I Transcendence of the

naturalistic and the anti-naturalistic position in the philosophy of social science. Part II: the systemic position. *Kybernetes*.

- Richardsen, Astrid; Martinussen, Monica: Factorial Validity and Consistency of the MBI-GS Across Occupational Groups in Norway. *International Journal of Stress Management*.
- Thune, Taran; Welle-Strand, Anne: ICT for and in internationalization processes: A business school case study. *Higher Education*.

NYE PROSJEKTER

- Erfaringsoverføring og personellutvikling. Prosjektleder er professor Erling S. Andersen.

FORSKNINGSENTRE

- Senter for energi og miljø - avdeling for petroleumstudier (Leder: Øystein Noreng).
- Senter for organisatorisk læring (Leder: Johan Olaisen).
- Centre for Education Management Research (CEM). (Leder: Anne Welle-Strand).
- Norsk Senter for Prosjektledelse (Leder: Erling S. Andersen. Samarbeid mellom NTNU og BI).

NY PROFESSOR

Astrid Richardsen fikk opprykk til professor organisasjonspsykologi.

NYE PROGRAMMER

Ny spesialisering i BIs doktorgradsprogram: Leadership and organisation.

BEGIVENHETER

- Det ble inngått avtale mellom Statoil og Handelshøyskolen BI om levering av Master of Management program til Statoils «World Excellence» (Ansvarlig: Professor Johan Olaisen).

INSTITUTTLEDER:

Førsteamanuensis

Tor J. Larsen

INSTITUTTADMINISTRASJON:

Administrasjonsleder:

Truls Brænden

Administrasjonskoordinator:

Ruth Neset

Administrasjonskonsulent:

Tonje Irene Horn Omland

Tove H. Platou

Bente Velalpoldi (vikar)

VITENSKAPELIG ANSATTE:

Professor:

Erling S. Andersen

Svein S. Andersen

Petter Gottschalk

Bjørn W. Hennestad (dean for etter-

og videreutdanning)

Svein Arne Jessen

Paul Moxnes

Øystein Noreng

Johan Olaisen

Astrid Richardsen

Anne Welle-Strand

Førsteamanuensis:

Jan Ketil Arnulf

Jan Evensmo

Cathrine Filstad

Thorvald Hærem

Tor J. Larsen

Jan Terje Karlsen

Bjørn Johs. Kolltveit

Haavard Koppang

Bård Kuvaas

Linda Lai

Øyvind Lund Martinsen

Tom Rosendahl

Laura Traavik

Amanuensis:

Morten Emil Berg

Ragnvald Sannes

Studieleder:

Bo Hjørt Christensen

Førstelektor:

Stig Ytterstad

Høyskolelektor:

Svein Lund

Stipendiater:

Per Anker-Nilsen

Anders Dysvik

Kjell B. Hjertø

Monica Skjold Johansen

Hanne Karlsen

Jørn Lemvik

Bjørn Erik Mørk

Etty Nilsen

Sølvi Nilsen

Jan Merok Paulsen

Anne Grethe Solberg

Hans Solli-Sæther

Taran Thune

Dijana Tiplic

Anne-Live Vaagaasar

Christopher Wales

ASSOSIERTE VITENSKAPELIG

ANSATTE:

Professor II:

Åge Garnes

Per W. Hetland

Geir Kaufmann

Jon Lereim

Førsteamanuensis II

Ole I. Iversen

Bengt Ramberg

Forsker III

Christian Martin

Studieleder II:

Bjørn T. Bakken

Øyvind Sæther

Geir Thompson

Høyskolelektor II

Carl Borge-Andersen

Institutfakta 2005

(Tall fra 2004 i parentes)

Faglig ansatte (totalt): 55 (57)

Kvinneandel: 23,6% (26,3)

Antall professorer: 10 (11)

Antall stipendiater: 16 (17)

Antall underviste timer: 5 217

Antall kurs: 85

Internasjonale artikler med

fagfellevurdering: 23 (20)

Eksterne forskningsbevilgninger:

8,7 mkr. (10,2 mkr.)

INSTITUTTLEDER:

Professor
Fred Selnes

INSTITUTTADMINISTRASJON:

Administrasjonsleder:
Ingvild Koberstad
Administrasjonskonsulent:
Eva Wiik

VITENSKAPELIG ANSATTE:

Professor:
Geir Gripsrud (dean for bachelorstudier)
Håkan Håkansson
Arne Nygaard
Fred Selnes

Førsteamanuensis:
Tor W. Andreassen
Harald Biong
Kjell Reidar Bygnes
Håvard Hanssen
Inge Jan Henjesand (kst. rektor)
Even Lanseng
Erik B. Nes
Line Lervik Olsen
Erik Olson
Bendik Meling Samuelsen
Ragnhild Silkoset
Sangeeta Singh
Carl Arthur Solberg
Hans Mathias Thjømøe
Arne Morten Ulvnes

Amanuensis:
Gorm Kunø

Studerektor:
Runar Framnes
Stein Erik Selfors

Høyskolelektor:
Elisabeth Falck
Jan Ivar Fredriksen
Gro Goksør
Arnfinn Nordhus
Tore Omholt
Arne Osvik
Odd Pettersen
Gerhard E. Schjelderup

Førsteamanuensis II:
Jan Mehlum

Stipendiater:
Sophie Marion Cantillon
Atle Følgesvold
Svanhild Haugnes
Liv Karin Slåttebrekk
Cecilie Karlsen
Radu-Mihai Dimitriu

Institutt for markedsføring

Institutt for markedsføring bidrar til bedre kunnskap om hvordan bedriften utvikler og markedsfører attraktive produkter, samt hvordan bedriften best organiserer sin interaksjon med kundene gjennom salg og service.

Instituttet har nærmere 40 medarbeidere med kompetanse innenfor områder som industriell markedsføring, forbrukeratferd, merkevarebygging, markedskommunikasjon, salg, service, markedsanalyse, internasjonalisering, markedsstrategi og markedsorientering.

I løpet av året har instituttet publisert fire vitenskapelige artikler i internasjonale journaler. Det er produsert to nye doktorgrader. Det er etablert et omfattende forskningsprogram i samarbeid med sentrale aktører i norsk varehandel. I forskningsprogrammet New Understanding of Marketing (Newmark) arbeides det videre med å utvikle fremtidens markedsføringsteorier som skal håndtere dynamiske, komplekse og internasjonale markeder.

FORSKNINGEN

Publiserte arbeider 2005:

- Håkansson, H., Waluszewski, A., 2005, Developing a New Understanding of Markets: Reinterpreting the Four P's, *Journal of Business and Industrial Marketing*.
- Johnson, M.D.; and Selnes, F., 2005, Diversifying Your Customer Portfolio, *MIT Sloan management Review*.
- Gripsrud, G. and Benito, G. 2005, «Internationalization in Retailing: Modeling the Pattern of Foreign Market Entry, *Journal of Business Research*.

- Kleijnen, M., de Ruyter, K., Andreassen, T.W. 2005, Image Congruence and the Adoption of Service Innovations. *Journal of Service Research*.

FORSKNINGSSENTER

Senter for varehandelsstudier (Leder: Arne Nygaard).

DOKTORGRAD

- Elin Kubberød disputerte for doktorgraden med avhandlingen: «*Not just a Matter of Taste – Disgust in the Food Domain*».
- Tore Mysen disputerte for doktorgraden med avhandlingen: «*Balancing Controls When Governing Agents in Established Relationships: The Influence of Performance Ambiguity*».

INSTITUTTFAKTA 2005

(Tall for 2004 i parentes)
Faglig ansatte (total): 37 (45)
Kvinneandel: 24,3% (22,2%)
Antall professorer: 4 (4)
Antall stipendiater: 6 (6)

Antall underviste timer: 5 465
Antall kurs: 58

Internasjonale artikler med
fagfelleevaluering: 4 (9)

Eksterne forskningsbevilgninger:
4,7 mkr. (9,4 mkr.)

Institutt for offentlige styringsformer

Institutt for offentlige styringsformer forsker og tilbyr utdanning om ledelse og reformer innen offentlig sektor. Ambisjonen er å utvikle og formidle kunnskap om hvordan politiske institusjoner endres og hvordan dette setter nye handlingsbetingelser både for aktører som vil påvirke den offentlige politikken og for dem som må tilpasse seg beslutninger i det politiske systemet.

Instituttets medarbeidere utfører forskning omkring reorganisering av offentlig sektor, velferdspolitik, næringspolitikk, den europeiske integrasjonsprosessen, internasjonale forhandlinger, industrisamarbeid og endringer i reguleringsregimer for telekommunikasjon og medier. Regjeringen etablerte i 2005 sitt målesystem for bærekraftig utvikling i Norge basert på arbeid fra instituttet.

FORSKNINGEN

Publiserte arbeider 2005 (utvalg):

- Randers, Jørgen: «The Living Planet Index: using species population time series to track trends in biodiversity» with J. Loh et al, *Philosophical Transactions of the Royal Society*.
- Sørensen, R.J. og Vabo, S.I. 2005. Sentraliseringsparadokset: Hvorfor staten overtar styringen fra kommunene, *Tidsskrift for Samfunnsforskning*.
- Sitter, Nick: «Civil Wars, Party Politics and the Consolidation of Regimes in Twentieth Century Europe», (with B. Kissane), *Democratization*, 12:2 (2005), 183-201.
- Sitter, Nick: «Patterns of Stability: Party Competition and Strategy in Central Europe since 1989», (with E. Bakke), *Party Politics*.
- Sitter, Nick: «European Organisations: From Negotiated Design to Overlapping Competencies and Quasi-Membership» in M. P. van der Hoek (ed.), *Handbook on Public Policy and Administration in the EU*, (Marcel Dekker, 2005).

- Sitter, Nick: «The Norwegian General Election of 12 September 2005», *EPERN Election Briefings*, No. 20, Sussex European Institute/The Royal Institute of International Affairs.

NYE PROSJEKTER

Instituttet har fått prosjektet «Citizens and governance in a knowledge based society» fra EUs 6. rammeprogram. Prosjektleder er Eli Moen.

FORSKNINGSENTRE

- Senter for europeiske og asiatiske studier (SEAS) (Leder: Kjell A. Eliassen).
- Senter for medieøkonomi (Leder: Catherine Børve Monsen).

NY PROFESSOR

Professor Nick Sitter holdt tiltredelsesforelesning om «*Europe's Nascent Stat Market Liberalisation, Constitution Building and Democratic Accountability in the European Union*».

NYE PROGRAMMER

- Politiske beslutningsprosesser: Kurs for Bachelor i næringslivsjournalistikk.
- Fra forvaltning til forretning: Kompetansehevingsprogram for ledere av kommunale foretak.
- Skolen som lærende organisasjon, nytt program til Master of Management i skoleledelse.
- Lederskap i skolen, nytt program til Master of Management i skoleledelse.

DOKTORGRAD

Anne W. Flagstad disputerte for doktorgraden med avhandlingen «How reforms Influence Organisational Practices: The Cases of Public Roads and Electricity Supply Organisations in Norway».

INSTITUTTLEDER:

Førsteamanuensis
Kåre Hagen

Instituttadministrasjon:
Administrasjonsleder
Ellen Agnes Jacobsen

VITENSKAPELIG ANSATTE:

Professor:
Kjell A. Eliassen
Johan From
Jan Grund (prarektor i 7 mnd)
Jørgen Randers
Nick Sitter
Rune J. Sørensen

Forsker I:
Eli Moen

Førsteamanuensis:
Leif Helland
Kåre Hagen

Høyskolelektor:
Geir Lahnstein

Stipendiater:
Helene Hoggen
Lars Ch. Kolberg
Stine Ludvigsen
Mona Solvoll
Caroline Dale Ditlev-Simonsen

Post Doktor:
Anne W. Flagstad (2 mnd)
Catherine Børve Monsen (10 mnd)

ASSOSIERTE VITENSKAPELIG ANSATTE:

Forsker I:
Jostein Grytten

Forsker III:
Terje Gaustad
Lars Christoffer Monkerud

Førsteamanuensis II
Egil Marstein
Asle Rolland

Studierektor II:
Kjell Stahl

Institutfakta 2005
(Tall for 2004 i parentes)
Faglig ansatte: 24 (19)
Kvinneandel: 33,3% (36,8%)
Antall professorer: 6 (5)
Antall stipendiater: 6 (7)

Antall underviste timer: 1 360
Antall kurs: 22

Internasjonale artikler med
fagfellelvurdering: 5 (4)

Eksterne forskningsbevilgninger:
5,3 mkr. (4,9 mkr.)

INSTITUTTLEDER:

Professor
Tore Bråthen

INSTITUTTADMINISTRASJON:

Administrasjonsleder
Anne-Christine Thestrup

VITENSKAPELIG ANSATTE:

Professor:
Tore Bråthen
Ole Gjems-Onstad
Hanno Roberts
Flemming Ruud
Hans Robert Schwencke

Førsteamanuensis:
Pål Berthling-Hansen
John Christian Langli
Ingunn Myrtveit

Postdoktorand:
Ole Skalpe

Studierektor:
Sverre Dyrnes
Bror Petter Gulden
Dag Jørgen Hveem
Tor Kildal
Sverre Faafeng Langfeldt
Svein A. Løken

Førstelektor:
Cathrine Bjune
Bjørn Eriksen
Paul Henning Fjeldheim
Janicke Rasmussen
Espen Skaldehaug
Tor Tangenes
Monica Viken

Høyskolektor:
Emanuel Blattner
Ingvald Blikseth Ericson
Ole Tellef Grundekjøn
Alfred Hussain
Rolf Gunnar Strand

Stipendiater:
Svein Gjønnes
Erlend Kvaal
Matthew Landy
Olav Perland
Anne Cathrine Sundby

Forskningsassistenter:
Solveig Kristine Fosvold
Kari Birkeland

ASSOSIERTE VITENSKAPELIG ANSATTE:

Professor II:
Christopher Nobes
Arvid Aage Skaar
Bjørn Stordrange

Førstelektor II:
Trond Eklund

Høyskolelektor II:
Hans Kristian Høyvarde
Rune Hansen

Institutt for regnskap, revisjon og jus

Institutt for regnskap, revisjon og jus bidrar til forskningsbasert undervisning og kunnskapsutvikling innen økonomistyring, finansregnskap, revisjon, forretningsjus og skatt. Instituttet har hovedansvaret for all undervisning innen disse områdene ved BI.

Forskningsaktiviteten er konsentrert om næringslivsrelevant jus, revisjon, regnskapsregulering/-praksis og økonomisk styring. Tematisk har forskningen i 2005 vært relatert til selskapsrettsutviklingen i Norge og i EU, børs- og verdipapirrett, eiendomsmeglingsrett, arbeidsrett og konfliktmegling, person-, bedrifts- og transaksjonsbeskatning, merverdiavgift, allmenntilrette institusjoner, norsk og internasjonal regnskapsrett, intellektuell kapital og kunnskapsledelse, lederlønninger og kjønnsforskjeller, corporate governance og flytting av skattepliktig inntekt inn og ut av Norge.

FORSKNINGEN

Publiserte arbeider 2005:

- Bror Petter Gulden. Revidert RS 240 - Revisjon og misligheter. *Revisjon og Regnskap*.
- Kari Birkeland. EU Kommisjonens forslag til forenkling av annet selskapsdirektiv. *Betydningen for norsk selskapslovgivning. Tidsskrift for Forretningsjus*.
- Tore Bråthen. Eiendomsmeglingsoppdrag. Privatrettslige følger av brudd på kravene til oppdragets innhold og form. *Lov og rett*.
- Solveig Kristine Fosvold. Forslaget til nye EU-regler om tilbakekjøp av aksjer. Konsekvensene for norsk rett. *Nordisk Tidsskrift for Selskapsret*.
- Ole Gjems-Onstad. Norway's Tax Reform 2004-2006. *Bulletin for International Fiscal Documentation*.
- Ole Gjems-Onstad og Tor Kildal. MVA-kommentaren. *Gyldendal Akademisk*.
- Dag Jørgen Hveem. «Bankers

frarådingsplikt etter den norske finansavtaleloven – har den noen fornuftig mening?» fra boken *8 perspektiver på finansiell rådgivning*, utgitt av Center for kreditret og kapitalmarkedsret, Handelshøyskolen i København.

- Erlend Kvaal *Topics in accounting for impairment of fixed assets*. Doktorgradsavhandling, Handelshøyskolen BI.
- Ingunn Myrtveit. Reliability and validity in comparative studies of software prediction models, *IEEE Transactions on Software Engineering*, (Co-authored with Erik Stensrud and Martin Shepperd).
- Flemming Ruud. *Leitlinie zum internen Audit* (Guideline to Internal Audit), Swiss Institute of Internal Audit, Verlag SKV 2005, (Co-authored with Yvette Haymoz and Ladina Jenal).
- Olav Perland. Kapitalbeskyttelse og andre gode hensyn. *Tidsskrift for Forretningsjus*.
- Anne Cathrine Sundby. Det nye selskapsrettslige landskap. *Lov og Rett*.
- Monica Viken. Villedende illustrasjoner i boligannonser. *Eiendomsmegleren*.

PROSJEKTER

Forprosjekt om forskningsoppgaver på pensjonsrettens område. Avsluttet årsskiftet 2005/2006.

DOKTORGRAD

- Førsteamanuensis Erlend Kvaal disputerte for doktorgraden med avhandlingen «*Topics in accounting for impairment of fixed assets*».

BEGIVENHETER

Professor Tore Bråthen ledet et regjeringsoppnevnt utvalg som hadde i oppgave å foreslå endringer i lov om eiendomsmegling. Utredningen (NOU 2006: 1 Eiendomsmegling) ble avgitt til Finansdepartementet 10. januar 2006.

INSTITUTTFAKTA 2005

(Tall for 2004 i parentes)
Faglig ansatte: 40 (32)
Kvinneandel: 20,0% (12,5 %)
Antall professorer: 5 (5)
Antall stipendiater: 5 (5)

Antall underviste timer: 5 593
Antall kurs: 80

Internasjonale artikler med
fagfellelvurdering: 2 (2)

Eksterne forskningsbevilgninger:
0,5 mkr. (0,1 mkr.)

Institutt for samfunnsøkonomi

Institutt for samfunnsøkonomis medarbeidere forsker og underviser innen temaer knyttet til arbeidsmarkedsøkonomi, internasjonal makroøkonomi, miljø- og energiøkonomi, næringsøkonomi og konkurransepolitikk, penge- og finanspolitikk, statistikk og økonometri.

Instituttet har som strategi å publisere i de fremste vitenskapelige tidsskrifter.

FORSKNINGEN

Publiserte arbeider 2005:

- Leitemo, Kai and Ulf Söderström: Simple Monetary Policy Rules and Exchange Rate Uncertainty, *Journal of International Money and Finance*.
- Moen, Espen and Åsa Rosen: «Incentive Contracts and Adverse Selection», *Scandinavian Journal of Economics*.
- Olsen, S.O., Wilcox J. & Olsson Ulf.: «Consequences of Ambivalence on Satisfaction and Loyalty», *Psychology & Marketing*.
- Timothy K. M. Beatty and Erling Røed Larsen: Using Engel Curves to Estimate Bias in the Canadian CPI as a Cost of Living Index, *Canadian Journal of Economics*.

FORSKNINGSENTRE

- Senter for energi og miljø – avdeling for miljøstudier (Leder: Bjarne E. Ytterhus)
- Centre for Monetary Economics (Leder: Arne Jon Isachsen).

BEGIVENHETER

Professor Espen R. Moen fikk Handelshøyskolen BIs Forskningspris for 2004 for fremragende innsats på forskningssiden. BIs Forskningspris består av et diplom og kr 100 000.

INSTITUTTLEDER:

Professor:
Erling Steigum

Instituttadministrasjon:
Administrasjonsleder:
Siv Bjercke

VITENSKAPELIG ANSATTE:

Professor:
Dag Morten Dalen
Arne Jon Isachsen
Espen R. Moen
Ulf H. Olsson
(dean for masterstudier)
Christian Riis
Erling Steigum

Førsteamanuensis:
Tron Foss
Takako Greve (permisjon)
Erik Grønn
Kai Leitemo
Bjarne E. Ytterhus
Elise Hoff Øby (vikar)
Magne V. Aarset

Amanuensis:
Pål Aakre

Førstelektor:
Terje Synnestvedt
Anders Tveit

Høyskolelektor:
Pål Lauritzen

Stipendiater:
Leonid Andreev
Thor Erik Grammeltvedt
Bjørn Hansen

ASSOSIERTE VITENSKAPELIG ANSATTE:

Professor II:
Karl Gustav Jøreskog
Jan F. Qvigstad

Førsteamanuensis II:
Sari Carp
Erling Røed Larsen

INSTITUTTFAKTA 2005

(Tall for 2004 i parentes).
Faglig ansatte (total): 24 (24)
Kvinneandel: 12,5% (12,5 %)
Antall professorer: 6 (6)
Antall stipendiater: 3 (3)

Antall underviste timer: 4 956
Antall kurs: 42

Internasjonale artikler med
fagfellelvurdering: 4 (6)

Eksterne forskningsbevilgninger
2005: 5,1 mkr. (2,9 mkr.)

INSTITUTTLEDER:

Professor:
Øivind Revang
(til 31.12.05)
Professor:
Gabriel R. G. Benito
(fra 01.01.06)

INSTITUTTADMINISTRASJON:

Administrasjonsleder:
Bjørn Deraas
Administrasjonskonsulent:
Eli Steller

VITENSKAPELIG ANSATTE:

Professor:
Gabriel R. G. Benito
Johannes Brinkmann
Øystein D. Fjeldstad
Henrich R. Greve
Heidi von Weltzien Høivik
Mark P. Kriger
Bente R. Løwendahl
Kurt Gøran Persson
Øivind Revang
Torger Reve
Charles B. Stabell (permisjon)
Fred Erling Wenstøp

Professorstipendiat:
Marianne Jahre

Førsteamanuensis:
Lars Espen Andersen
Birgitte Grøgaard
Debbie Harrison
Lars Huemer
Ragnhild Kvalshaugen (permisjon)
Randi Lunnan
Atle Nordli
Amir Sasson
Sverre Tomassen
Tor Jarl Trondsen

Studierektor:
Eirill Bø

Stipendiater:
Fahad Awaleh
Martha Kold Bakkevig
Andreas Brekke
Lena Elisabeth Bygalle
Helene Loe Colman
Erna Senkina Engebretsen
Per Engseth
Eskil Le Bruyn Goldeng
Bjørn Trygve Hammer
Carl Johan Hatteland
Leif-Magnus Jensen
Tale Skjølsvik

Forsker 3:
Bente Merete Flygansvør

ASSOSIERTE VITENSKAPELIGE ANSATTE:

Professor II:
Lars-Erik Gadde
Stein Erik Grønland
Reiar Ness

Førsteamanuensis II:
Carl Brønn

Andre faglige stillinger:

Anna Sundberg Swärd, Prosjektleder
Ulas Burkay, Forskningsassistent
Kristian Alm, Prosjektassistent

Institutt for strategi og logistikk

Medarbeiderne ved institutt for strategi og logistikk forsker og tilbyr undervisning om strategiske perspektiver ved ledelse, teknologi og organisasjon både nasjonalt og globalt. Instituttets medarbeidere studerer også leverings- og forsyningskjeder samt organisatoriske nettverk i ulike bransjer. Her fokuseres det på hvordan logistikkressurser kan bidra til å oppnå bedre konkurransekraft.

På undervisningssiden er instituttet særlig involvert i master- og doktorgradsprogrammene. Instituttet er også involvert i bedriftsintern opplæring. Instituttet hadde i 2005 14 publiseringer i internasjonale tidsskrifter med fagfelleevaluering.

FORSKNINGEN

Publiserte arbeider 2005:

- Gabriel R.G. Benito, «Divestment and International Business Strategy», Journal of Economic Geography.
- Gabriel R.G. Benito, Torben Pedersen & Bent Petersen, «Export Channel Dynamics: An Empirical Examination», Managerial and Decision Economics.
- Gabriel R.G. Benito, Sverre Tomassen, Jaime Bonache-Perez & José Pla-Barber, «A Transaction Cost Analysis of Staffing Decisions in International Operations», Scandinavian Journal of Management.
- Geir Gripsrud & Gabriel R.G. Benito, «Internationalization in Retailing: Modeling the Pattern of Foreign Market Entry», Journal of Business Research.
- Johannes Brinkmann, «Understanding Insurance Customer Dishonesty: Outline of a Situational Approach», Journal of Business Ethics.
- Øystein Fjeldstad & Erik W. Jakobsen, «Transaction Organizations and Transaction Cost Analysis: A Theoretical Investigation of

the Domain-Expansion Decisions of Firms Employing a Mediating Technology», Scandinavian Journal of Management.

- Silvia Massini, Arie Y. Lewin & Henrich R. Greve, «Innovators and Imitators: Organizational Reference Groups and Adoption of Organizational Routines», Research Policy.
- Timothy J. Rowley, Henrich R. Greve, Hayagreeva Rao, Joel A.C. Baum & Andrew Shipilov, «Time to Break Up: Social and Instrumental Antecedents of Firm Exits from Exchange Cliques», Academy of Management Journal.
- Henrich R. Greve, «Inter-Organizational Learning and Heterogeneous Social Structure», Organization Studies.
- Marianne Jahre & Nathalie Fabbe-Costes, «Adaptation and Adaptability in Logistics Networks», International Journal of Logistics: Research and Applications.
- Mark P. Kriger & Y. Seng, «Leadership with Inner Meaning: A Theory of Leadership Based on the Worldviews of Five Religions», The Leadership Quarterly.
- Randi Lunnan, Laura M. Traavik, Bjørn Hennestad, Rolv P. Amdam, Jon E. Lervik & Sølvi Nilsen, «Global Transfer of Management Practices across Nations and MNE Subcultures», Academy of Management Executive.
- Bjørn Hennestad, Rolv P. Amdam, Jon E. Lervik, Randi Lunnan & Sølvi Nilsen, «Implementing HRD Best Practices - Replication or Re-Creation?», Human Resource Development International.
- Tor Jarl Trondsen, «Modern Information Technology and Organizational Thinking Open a Window of Opportunity for Entrepreneurial SMEs», Journal of Asia Entrepreneurship and Sustainability.

Instituttakta 2005
(Tall for 2004 i parentes)
Faglig ansatte (total): 44 (42)
Kvinneandel: 34,1% (35,7%)
Antall professorer: 12 (11)
Antall stipendiater: 12 (15)

Antall underviste timer: 3 257
Antall kurs: 58

Internasjonale artikler med
fagfelleevaluering: 14 (20)

Eksterne forskningsbevilgninger:
7,7 mkr. (9,8 mkr.)

FORSKNINGSENTRE

- Senter for etikk og ledelse (Leder: Heidi von Weltzien Høivik)
- Senter for byggenæringens økonomi (Leder: Marianne Jahre)
- Senter for ledelse av tele- og nettverksvirksomhet (Leder: Øystein D. Fjeldstad)

NY PROFESSOR

Heidi von Weltzien Høivik ble vurdert professorkompetent i forretningsetikk.

DOKTORGRAD

- Amir Sasson disputerte for doktorgraden med avhandlingen: «On Mediation and Affiliation: A Study of Information Mediated Network Effects in the Banking Industry».

BEGIVENHETER

- Handelshøyskolen BI, ved Institutt for strategi og logistikk, var vertskap for årskonferansen til European International Business Academy (EIBA), 10.-13. desember, der 350 forskere fra hele verden deltok.





Fra forskning til praksis

- DnB NOR finansierer et gaveprofessorat i Financial Asset Management (Kapitalforvaltning) ved Handelshøyskolen BI. Avtalen løper over fem år.
- Professoratet får navnet «The DnB NOR Professorship in Financial Asset Management».
- BI har til sammen 10 gaveprofessorater (Professor Chairs).
- Innehaveren av et gaveprofessorat skal drive fri og uavhengig forskning.

Vinner på kompetansemarginen

SVEIN AASER

Konsernsjef i DnB NOR

Norge er i den lykksalige situasjon at pengene flommer inn over oss i strie strømmer fra våre olje- og gassressurser. Samtidig øker også den private formuen. - Det er både ønskelig og naturlig at Norge utvikler et kompetansemiljø innen kapitalforvaltning som minst er på høyde med Sveits, erklærer konsernsjef Svein Aaser i finanskonsernet DnB NOR ASA.

Kampen om å håndtere de store pengestrømmene skjer på den internasjonale arenaen. - Konkurransen går på de små marginene, ikke på fysiske marginer, men på kompetansemarginer. Dersom et miljø er ørlite bedre enn konkurrentene, slår dette fordelaktig ut, som et avgjørende 1-0. Vi ønsker å bidra aktivt til å bygge kompetanse i Norge innenfor den finansielle sektoren, fremholder Aaser.

Det er bakgrunnen for at DnB NOR har inngått en avtale med Handelshøyskolen BI om å opprette et gaveprofessorat i «Financial Asset Management» (Kapitalforvaltning) for å styrke og videreutvikle kunnskap og kompetanse innen fagområdet. - Vi tror at økt forskningsinnsats på kapitalforvaltning vil ha både en kompetanseøkende effekt og en signaleffekt som vil tiltrekke seg dyktige og motiverte studenter, sier DnB NOR-sjefen, som derimot ikke har noen som helst illusjoner om å påvirke forskningsagendaen.

I 1998 mønstret Svein Aaser på som ny konsernsjef i DnB Nor, i et selskap som den gang hadde en sterk slagside mot storkundesiden, mens satsingen på personmarkedet hadde vært tonet ned. Og nettopp bedriftskundene påførte banken tap. - Resultatene var ikke så forutsigbare som jeg ønsket meg, minnes Aaser. Dermed startet jakten på nye forretningsbein å stå på. - Vi ønsket å satse på noe som var kompetansekrevene og mindre tapsutsatt, og som passet sammen med vår øvrige virksomhet, forklarer han.

For fem år siden bestemte DnB NOR seg for å utvikle kapitalforvaltning til et nytt kjerneområde. Og målene var

ikke snaue. - Vi måtte få opp en forvaltning på minimum 500 milliarder kroner så fort som mulig for å være konkurransedyktig i dette markedet. Det ville gi en inntjening som ville gi oss mulighet for å utvikle et fagmiljø i internasjonal toppklasse, sier Aaser. Ambisjonen fikk noen hver til å rynke på øyenbrynene.

DnB NOR startet ikke helt på scratch, som eier av Vital forsikring satt selskapet på en aldri så liten «startkapital» å forvalte. - Så kjøpte vi Skandia Asset Management for virkelig å slå fast at dette var et satsingsområde. Vi har nå rundet 550 milliarder kroner i forvaltning, og er på vei mot 600 milliarder kroner, sier en offensiv DnB NOR-sjef, som blant annet forvalter pengene til Nobel-instituttet. Da Aaser tok over roret i DnB hadde selskapet en markedsverdi på rundt regnet 14 milliarder kroner. I januar 2006 rundet DnB NOR 100 milliarder kroner i markedsverdi, og er en av de mest verdifulle selskapene notert på Oslo Børs.

Svein Aaser legger ikke skjul på at han også kunne tenke seg å forvalte deler av den norske oljeformuen som ligger i Statens Pensjonsfond Utland (som tidligere het Petroleumsfondet), men så langt har disse midlene vært sendt ut av landet. - Vi synes det er feil å sende alle midlene ut av landet slik at forvaltere i England og USA kan nyte godt av det, sier Aaser. Da oljeforekomstene ble oppdaget på 1960-tallet, hentet vi inn kompetanse utenfra for å bygge opp vår egen olje- og leverandørindustri. Men når det kommer til penger, er altså tonen en helt annen. Det er alt for farlig for det norske miljøet.

Men oljepenger eller ei, DnB NOR ser det som sin oppgave å bidra til å utvikle mer kapitalforvaltningskompetanse i Norge. - Vi er avhengig av å rekruttere og utvikle de beste kreftene til enhver tid, sier Aaser, som håper at forskningsinnsatsen vil virke som ringer i vannet, og sikre tilgangen på arbeidskraft som skal bidra til at DnB NOR vinner på kompetansemarginen.

Forskningsssentre

Flere av BIs forskningsinstitutter har opprettet forskningsssentre som skal fokusere sin forskningsinnsats på områder som står sentralt i det norske samfunnet. Dette er områder der BI har sett det som sin oppgave å bygge opp ny kunnskap og kompetanse. BI har i 2005 til sammen 15 forskningsssentre fordelt på ulike fagområder.

Senter for bedriftens samfunnsansvar

Senteret har som mål å utvikle og formidle kunnskap som kan fremme et samfunnsansvarlig næringsliv gjennom forskning, undervisning og aktivt samarbeid med næringsliv, myndigheter og interesseorganisasjoner. (Leder: Atle Midttun).

Senter for byggenæringen

Senterets overordnede målsetning er å styrke og støtte byggenæringens arbeid med å skape økt forståelse hos myndighetene for denne næringens betydning for Norge. Senteret skal drive med forskning innenfor økonomi, og fokus skal ligge på næringsnivået relativt til bedriftsnivå og samfunnsnivå. (Leder: Marianne Jahre).

Senter for eierforskning

Senteret skal utvikle og formidle ny forskningsbasert innsikt om eierskapets betydning for verdiskapingen, herunder betydningen av rammebetingelser for utøvelsen av eierskap. (Leder: Øyvind Bøhren).

Senter for energi og miljø

Senteret har som formål å profilere og utvikle energi- og miljøforskningen ved BI, utvikle undervisningstilbud innenfor energi og miljøfeltet og å videreutvikle partnerskap og samarbeid med næringsliv og myndigheter.

Senter for energi og miljø består av tre avdelinger som er tilknyttet ulike institutter ved BI.

- Avdeling for elektrisitetsstudier (Leder: Atle Midttun).
- Avdeling for petroleumsstudier (Leder: Øystein Noreng).
- Avdeling for miljøstudier (Leder: Bjarne Ytterhus).

Senter for etikk og ledelse

Senteret skal arbeide nasjonalt og internasjonalt for å fremme forskning og utvikling omkring den etiske dimensjonen i næringslivets utfordringer. Det legges vekt på hvordan næringslivet kan kommunisere holdninger og tiltak for å fremme bedriftens samfunnsansvar med omverdenen. (Leder: Heidi Høivik).

Senter for europeiske og asiatiske studier

Senteret ble opprettet i 1988. Forskningsfeltet omfatter globalisering, EU, Kina og Syd-Øst Asia. (Leder: Kjell A. Eliassen).

Senter for forskning i monetær økonomi

Senteret er et privat finansiert forskningsssenter. Senteret har knyttet til seg et nettverk og arrangerer møter og seminarer hvor forskere og økonomer innen finansnæringen kan utveksle erfaringer og erverve ny kunnskap. Senteret utgir hvert år en Norges Bank Watch Rapport. (Leder: Arne Jon Isachsen).

Senter for ledelse av tele- og nettverksvirksomhet

Senteret har som mål å styrke den nasjonale kompetansen innen ledelse og strategisk utvikling innen tele- og nettverksvirksomhet. Målet er å utvikle grunnleggende kunnskap om telesektoren, IKT og nettverksbaserte tjenester som grunnlag for internasjonal publisering og undervisning og lederutvikling. (Leder: Øystein D. Fjeldstad).

Senter for medieøkonomi

Senterets forskningsvirksomhet er rettet mot mediebedriftene og medienæringen og omfatter aktørenes strategier, deres forretningsmessige drift og myndighetenes reguleringer. (Leder: Catherine Børve Monsen).

Senter for næringslivshistorie

Senteret driver forskning, undervisning, utredning og annen formidling innenfor feltet næringslivshistorie og økonomisk utvikling. Senteret arbeider for å øke forståelsen av det dynamiske og skiftende samspillet mellom bedrifter, myndigheter og partene i arbeidslivet. (Leder: Knut Sogner)

Senter for organisatorisk læring

Senteret er i hovedsak finansiert gjennom en samarbeidsavtale med Statoil. Senteret har sitt faglige utgangspunkt i intellektuell kapital/kompetanseledelse og forsyningsledelse/forretningsrelasjoner. (Kontaktperson BI: Christian R. Martin).

Norsk senter for prosjektledelse

Norsk senter for prosjektledelse er et samarbeidsnettverk innen prosjektledelse. Den akademiske forankring er lagt til NTNU i samarbeid med BI og SINTEF. Senteret skal være et samlingssted for næringsliv, forvaltning, forskning, utdanning og organisasjoner som er opptatt av kompetanseutvikling innen prosjektarbeid. (Kontaktperson BI: Jon Lereim).

Senter for samvirkeforskning

Senteret har som mål å utvikle kunnskap om modeller for økonomisk effektivitet i samvirkeorganisasjoner, samvirke som eierform og organisasjon under konkurranse og økonomiske rammebetingelser for næringsliv styrt av politisk mål og marked. (Leder: Per Ingvar Olsen).

Senter for utdanningsledelse

Senteret har tre hovedfokus; Kapasitetsbygging i høyere utdanning, skolelederutdanning og høyere utdanning/livslang

læring i utviklingsland som del av norsk bistandspolitikk. (Leder: Anne Welle-Strand).

Senter for varehandelsstudier

Senteret har som mål å utvikle kunnskap innenfor området varehandel. Senterets medarbeidere studerer leveransekjeder til konsumenter, interaksjonen mellom detaljledd og konsumenter og økonomiske, kulturelle, sosiale og legale forhold som påvirker varehandelens virksomhet. (Leder: Arne Nygaard).

Gaveprofessorater

Flere bedrifter og organisasjoner støtter forskningen ved BI gjennom ulike samarbeidsavtaler. Noen av disse inneholder også gaveprofessorat (professor chair). BI har i 2005 åtte slike gaveprofessorater som er besatt. Avtalene sikrer innehaveren rett til å drive fri og uavhengig forskning. Det er i 2005 inngått avtaler om å opprette ytterligere to gaveprofessorater. DnB NOR vil finansiere et nytt gaveprofessorat i kapitalforvaltning, mens det andre er gitt av BGF-fondet (Bygningsartikel-Grossisternes Forening) og en rekke aktører innen norsk varehandel og er innrettet mot varehandelsledelse.

NEMI-professoratet: Håkan Håkansson

Professoratet er finansiert ved at NEMI-fondet går inn som grunnkapital i et fond øremerket for finansiering av et professorat i International Management. Det tas sikte på at fondet skal økes i størrelse slik at avkastningen gjør det mulig å finansiere gaveprofessorat på permanent basis.

Orkla-professoratet: Bjørn W. Hennestad

Professoratet er finansiert av Orkla ASA og er knyttet til utvikling av fagområdet ledelse og bedriftskultur. Ambisjonen med professoratet er å avdekke de klisjeer og sjabloner som har utviklet seg innen ledelses- og organisasjonsfag og avdekke de underliggende bedriftskulturer ved dagens tillempling av ledelses- og organisasjonsfag.

Statoil-professoratet: Johan Olaisen

Professoratet innen kompetanseledelse er finansiert av Statoil og inngår som del av en større samarbeidsavtale mellom BI og Statoil. Dette samarbeidet omfatter både forskning og utdanning, og professoratet har den koordinerende funksjon for samarbeidet.

Stein Erik Hagens Professorat: Øyvind Bøhren

Høsten 2004 ble professor Øyvind Bøhren utnevnt til innehaver av Stein Erik Hagens Professorat i privat eierskap.

Samtidig ble Senter for eierforskning, i samarbeid med NHOs forum for familiebedrifter og privat eierskap, etablert ved BI med Bøhren som leder. Fagområdet for gaveprofessoratet spenner fra kapitalmarked og finans til strategi og virksomhetsstyring, og innehaveren har til oppgave å initiere forskning, undervisning og kompetanseformidling.

Telenor-professoratet: Øystein Fjeldstad

Professoratet er finansiert av Telenor og er knyttet til internasjonal strategi og ledelse med særlig vekt på tele- og nettverksvirksomhet. Det inngår som del av en større samarbeidsavtale mellom Handelshøyskolen BI og Telenor som omfatter både forskning og utdanning. Professoratet har en varighet på sju år fra 1. juli 2001.

Terje S. Backes professorat: Marianne Jahre (professorstipend)

Professoratet i byggenæringens økonomi er finansiert av midler donert av entreprenøren Terje S. Backe. Til stillingen ligger ansvaret for å starte opp og lede Senter for byggenæringen ved BI. Professoratet ble opprettet 1. januar 2005 og har en varighet på tre år.

Total E&P Norge AS-professorat: Øystein Noreng

Professoratet er finansiert av Total E&P Norge AS og er knyttet til petroleumsøkonomi. Professoratet ble opprettet av Fina i 1991.

Professorat innen varehandel: Arne Nygaard

Professoratet er finansiert av NVH-fondet som ble dannet i forbindelse med fusjonen mellom Norges Varehandelshøyskole og BI (januar 2000). Professoratet ble opprettet høsten 2004 med en varighet av tre år. Professoratet skal bidra til økt fokus på forskning og undervisning innen varehandel. En av oppgavene som tillegges professoratet er å etablere Senter for varehandelsstudier.

Doktorgrader 2005

Doktorgradsutdanningen ved BI ble startet i 1998, og er i dag et av de største doktorgradsprogrammene i Norge innen det økonomisk-administrative fagområdet. Ved utgangen av 2005 var 72 studenter tilknyttet doktorgradsprogrammet. Av disse var 46% kvinner.

BI har til sammen fem doktorgradsprogrammer: Strategic Management, Financial Economics, Marketing, Innovation and Entrepreneurship og Leadership and organisation. Doktorgradsprogrammene ved BI går over fire år, inkludert 25 prosent arbeidsplikt knyttet til forskning, undervisning eller veiledning. Alle doktorgradsstipendiatene ved BI er tilknyttet et forskningsinstitutt, og har som hovedregel sin arbeidsplass der.

Programmene tiltrekker seg deltakere fra ulike institusjoner, både fra inn- og utland. De fleste stipendiater er finansiert gjennom prosjekter fra Norges forskningsråd eller næringslivsfinansierte forskningsprogrammer. BIs doktorgradsprogrammer tar også opp studenter med finansiering fra andre utdanningsinstitusjoner.

I 2005 ble det avholdt seks disputaser ved Handelshøyskolen BI der kandidatene holdt prøveforelesning og offentlig forsvarte sine doktorgradsarbeider. I tillegg disputerte en av BIs faglig ansatte for doktorgraden ved annen utdanningsinstitusjon. Her gir vi en kort presentasjon av doktorgradsarbeidene til BI-kandidater som disputerte i 2005.

Endringsledelse som suksessfaktor

Hva må til for at et multinasjonalt selskap skal lykkes med å innføre nye lederverktøy i sine datterselskaper? – Endringsledelse og lokal involvering, svarer Jon Erland Lervik, som har tatt doktorgrad på feltet (Les mer på neste side).

Jon Erland Lervik: «*Managing Matters: Transferring organizational practices within multinational companies*», Institutt for innovasjon og økonomisk organisering.

Lønnsomme utenlandske partnere

Norske eksportører bør satse mer på å involvere sine utenlandske partnere enn bare å satse på tradisjonell overvåking og kontroll. Det stimulerer partneren til bedre innsats, hevder Tore Mysen i sin doktorgradsavhandling.

Tore Mysen: «*Balancing Controls When Governing Agents in Established Relationships: The influence of Performance Ambiguity*», Institutt for markedsføring.

Reformer som virker

Ønsker du å få til en varig endring, vil det være en god strategi å velge en moderat fremfor en radikal reform i en norsk sammenheng, hevder Anne Flagstad i sin doktorgradsavhandling. Hun har studert reformer innenfor vegsektoren og elektrisitetsforsyningen i Norge.

Anne Flagstad: «*How Reforms Influence Organisational Practices: The Cases of Public Roads and Electricity Supply Organisations in Norway*», Institutt for offentlige styringsformer.

Betenkelige nedskrivninger

Bedrifter foretar i stor grad regnskapsmessige nedskrivninger av goodwillverdier uten at det er et reelt økonomisk grunnlag for å gjøre det, påviser Erlend Kvaal i sin doktorgradsavhandling, som tar for seg ulike temaer knyttet til regnskapsmessige nedskrivninger i Norge, England og Tyskland.

Erlend Kvaal: «*Topics in accounting for impairment of fixed assets*», Institutt for regnskap, revisjon og jus.

Riktig bankvalg øker sjansen for suksess

For små- og mellomstore bedrifter kan valget av riktig bankforbindelse være avgjørende for om virksomheten vil overleve, påviser Amir Sasson i sin doktorgradsavhandling.

Amir Sasson: «*On Mediation and Affiliation. A Study of Information Mediated Network Effects in The Banking Industry*», Institutt for strategi og logistikk.

Matens psykologi

Opprinnelsesmerking av kjøtt, og annen kommunikasjon som gir dyret en historie, kan vekke avsky hos norske forbrukere, påviser forsker Elin Kubberød i sin doktorgradsavhandling. Kjøttprodusenter bør derfor i større grad se på seg selv som designere av gode matopplevelser og ikke produsenter av kun råvarer.

Elin Kubberød: «*Not just a matter of taste - disgust in the food domain*», Institutt for markedsføring.

Refleksjon i ledergrupper

Manglende refleksjon i samarbeidsgrupper kan føre til sviktende tillit mellom organisasjoner som prøver å utvikle samarbeid. Sterke personlighetstrekk i ledergrupper kan legge en demper på gruppenes evne til å reflektere, påviser Jan Ketil Arnulf (Arnulf disputerte for graden Dr. psychol ved Universitetet i Oslo).

Jan Ketil Arnulf: «*Reflection in management teams: An exploration of its relation to organizational change*».

Lederverktøy er ingen vidundermedisin

Skal multinasjonale selskaper lykkes med å innføre nye lederverktøy i sine datterselskaper, er det smart å basere seg på endringsledelse og lokal involvering, hevder førsteamanuensis Jon Erland Lervik ved Handelshøyskolen BI. Han har tatt doktorgrad på temaet.

For bedrifter som vokser seg store, er det bare et tidsspørsmål før behovet for standardiserte ledersystemer melder seg. Etter hvert som bedriften får flere ansatte, får datterselskaper og starter opp virksomhet utenfor landets grenser, kommer nye utfordringer:

- Hvordan skal du styre den menneskelige kapitalen?
- Hvordan skal du utvikle dine ansatte?
- Hvordan skal du oppdage talentene i organisasjonen uten å basere deg på nettverk og bekjentskaper?

Multinasjonale selskaper vil ha behov for standardiserte lederverktøy for å kunne jobbe systematisk med utviklingen av sine ansattes kompetanse og ferdigheter. Men det er ikke bare å hente inn lederverktøy, iverksette, og tro at de automatisk virker etter hensikten.

Førsteamanuensis Jon Erland Lervik har i sitt doktorgradsarbeide gått inn i Norsk Hydro, som i 1998 innførte et felles konsernsystem, Hydro Leadership Development Process. Fem år etter innføringen studerte Lervik hvordan ledersystemet virket i et 80-talls datterselskaper, både i og utenfor Norge.

Norsk Hydro hadde vært gjennom en periode med rask vekst, og hadde i 2003 rundt 50 000 ansatte spredt over 60 land. To tredjedeler av de ansatte jobbet utenfor landets grenser. Selskapets HRM (Human Resource Management)-praksis hadde ikke tatt høyde for den raske veksten. Hydro introduserte som en av flere byggestener et ytelsesbasert ledelsessystem (Performance Management) basert på beste praksis i store globale firmaer.

- Det er ikke bare å adoptere en løsning, og så fungerer det. Eksternt innførte ledelsessystemer er ikke vidundermedisin. Det må mye hardt arbeid for å få det til å virke, sier Jon Erland Lervik. Han har vært opptatt av å finne frem til hva som forklarer en vellykket iverksettelse av ledersystemet i selskapets datterselskaper.

- Endringsledelse gjør en forskjell, og er den viktigste forklaringen på en vellykket innføring av ledersystemet, fremholder BI-forskeren. Nasjonale kulturforskjeller betyr mindre, ifølge Lerviks doktorgradsarbeide. Han har også sett

på hvordan eksisterende styringssystemer påvirker innføringen. Datterselskaper med få frihetsgrader innfører verktøyet etter hovedkontorets retningslinjer. Det er imidlertid et tveegget sverd. Datterselskapet følger oppskriften, men ledelsesverktøyet integreres ikke med systemene datterselskapet har fra før. Og nettopp denne integrasjonen er sentral for å få utbytte.



Lerviks oppskrift er som følger: Presenter verktøyet som en ressurs og en mulighet, ikke som noen fasit. Hvis du er åpen for lokale tilpasninger, oppnår du mer. Sørg for lokalt eierskap, og få datterselskapet til å gjøre verktøyet til sitt eget, så vil det også fungere. Det er en vanskelig balansegang opp mot konsernets behov for felles og forutsigbare systemer, men denne balansegangen må anerkjennes og håndteres aktivt, ikke skyves under teppet.

Jon Erland Lervik (født 1970) er førsteamanuensis ved Institutt for innovasjon og økonomisk organisering ved BI. Lervik er utdannet sivilingeniør i industriell økonomi fra NTNU, 1996. Han har i perioden 2000-2004 fulgt Hydros innføring av systemer for ytelsesbasert ledelse, såkalt Performance Management.

**Fremragende forskning**

- Geir Høidal Bjønnes har (sammen med Dagfinn Rime) publisert artikkelen «Dealer behaviour and trading systems in foreign exchange markets» i tidsskriftet Journal of Financial Economics i 2005.
- Journal of Financial Economics er et av verdens mest anerkjente vitenskapelige tidsskrifter innenfor fagområdet finansiell økonomi.
- BIs fagmiljø i finans er rangert som nest best i Europa av tidsskriftet Financial Management (kun forbigått av London Business School).

Spillet om valutakursene

GEIR HØIDAL BJØNNES

Førsteamanuensis i finansiell økonomi

Hva er det som egentlig skjer når kursen på amerikanske dollar endrer seg med en krone opp eller ned i løpet av 1 år? Det er et puslespill der økonomer over hele verden fortsatt leter etter manglende kunnskapsbrikker. Her kommer makroøkonomenes modeller fortsatt til kort.

Hva om vi i stedet for å se på de store makroforhold går inn og studerer aktørene, valutameglerne i storbankene? Kan vi lære mer om valutakursenes bevegelser ved å følge valuta-dealerne i aksjon? Hva er det som driver handelen? Hva er det som driver prisene på valuta?

Dette var utgangspunktet da førsteamanuensis Geir Høidal Bjønnes ved Handelshøyskolen BI sammen med forskerkollega Dagfinn Rime i Norges Bank satte seg ved siden av valutameglerne i en av Nordens største valutabanker. Resultatene av forskningsstudiet er publisert i det internasjonale vitenskapelige tidsskriftet *Journal of Financial Economics*.

- Vi satt ved siden av valutadealerne gjennom en arbeidsuke, og lærte mye om hvordan dette markedet fungerer i praksis. Valutadealerne har en utrolig evne til å fange opp informasjon, og en unik evne å handle der og da, basert på informasjonen de fanger opp, sier Geir Høidal Bjønnes.

Valutadealerne fortalte villig vekk om hva som skulle til for å lykkes i valutamarkedet. Hvordan skal du klare å vinne oftere enn du taper når du handler dollar, yen, euro, sveitsiske franc, kroner og andre valutaer? Over en burger og dertil hørende drikke på Beach Club på Aker Brygge fant praktikere og forskere tonen. – Det var forbløffende hvordan våre teoretiske modeller passet på virkeligheten, med nærmest 100 prosent overensstemmelse mellom modeller og valutameglerens beskrivelse av hva de tenkte og hva de baserer sin handel på.

Men finans er finans, og forskningen på dette feltet er basert på harde fakta, presise modeller og tall i bøtter og spann.

Forskerne hentet ut alle relevante data om de enkelte valutahandler som ble gjennomført i observasjonsperioden. Dette unike datasettet ble testet ut i forhold til ulike teorier om hvordan valutakursene utvikler seg. Forskerduoen fikk betalt for innsatsen, og mener å ha funnet en ny brikke som passer inn i det store puslespillet om valutakursens bevegelse.

- Vi forstår nå mer av hvordan valutakursene utvikler seg, hevder Geir Høidal Bjønnes, og kan gjennom studien dokumentere at den informasjon som valutamegleren fanger opp, faktisk kan bidra til å forklare hvordan valutakursen beveger seg. Informasjonen kan dreie seg om at fra de store makrotall, som nye tall for amerikansk eksport og import til informasjon om alt mellom himmel og jord som de plukker opp når de snakker med kunder og andre valutadealere. - Handelen i seg selv kommuniserer informasjon, fastslår Høidal Bjønnes. Dersom en kunde ønsker å handle for 1 milliard kroner i euro, vil gjennomføringen av handelen kunne gi seg utslag i valutakursen. En senere studie viser at det er de finansielle aktørene i markedet som først og fremst driver valutakursen.

Hva kan dette brukes til?

- Det har en verdi i seg å forstå mer av bevegelsene i valutamarkedet. Vi vil kunne lære mer om hvordan forventninger bakes inn i valutakursene ved å kombinere kunnskap om hvordan aktørene i markedet opererer (mikro) med makro-økonomiske forhold. Dette er relevant for bankene som sitter på privat informasjon om sin egen handel. De kan utnytte kunnskap om sin handel med ulike foretak. Forøvrig er det viktig å forstå hva som driver valutakursene. Her blir linken til makro viktig.

Se fullstendig publikasjonsliste på sidene 44-46.

Fagfellevurderte artikler i vitenskapelige tidsskrifter 2005

Medarbeidere ved BI er understreket der artikkelen er skrevet sammen med andre. Alfabetisert på BI-forfattere.

Artikler i internasjonale vitenskapelige tidsskrifter

Kleinen, M.; de Ruyter, Ko; Andreassen, Tor W. Image Congruence and the Adoption of Service Innovations. *Journal of Service Research* 7(4): 343-359.

Arnulf, Jan Ketil. Predicting the immediate future: An intervention to stimulate reflection in management groups. *Journal of Change Management* 5: 267-280.

Arnulf, Jan Ketil. What's measured is not necessarily managed: Cognitive contingencies of organizational measurement. *Scandinavian Journal of Psychology* 46: 59-68.

Arnulf, Jan Ketil. The salesman's hangover: Unintended consequences of sales tactics. Organisational Theory And Practice: *Scandinavian Journal of Organisational Psychology* 16(2): 39-48.

Arnulf, Jan Ketil; Dreyer, Heidi C.; Grenness, Carl Erik. Trust and knowledge creation: How the dynamics of trust and absorptive capacity may affect SCM development projects. *International Journal of Logistics* 8(3): 225-236.

Benito, Gabriel R.G.; Tomassen, Sverre; Bonache-Pérez, Jaime; Pla-Barber, José. A Transaction Cost Analysis of Staffing Decisions in International Operations. *Scandinavian Journal of Management* 21(1): 101-126.

Benito, Gabriel R.G. Divestment and international business strategy. *Journal of Economic Geography* 5(2): 235-251.

Benito, Gabriel R.G.; Pedersen, Torben; Petersen, Bent. Export Channel Dynamics: An Empirical Examination. *Managerial and Decision Economics* 26(3): 159-173.

Bjønnes, Geir Høidal; Rime, Dagfinn. Dealer behavior and

trading systems in foreign exchange markets. *Journal of Financial Economics* 75(3): 571-605.

Bjønnes, Geir Høidal; Rime, Dagfinn; Solheim, Haakon O. Aa. Liquidity provision in the overnight foreign exchange market. *International Money and Finance* 24(2): 175-196.

Brinkmann, Johannes. Understanding Insurance Customer Dishonesty: Outline of a Situational Approach. *Journal of Business Ethics* 61: 183-197. 2005.

Brønn, Carl; Brønn, Peggy S. Reputation and Organizational Efficiency. A Data Envelopment Analysis Study. *Corporate Reputation Review* 8(1): 45-58.

Fjeldstad, Øystein; Jakobsen, Erik W. Transaction organizations and transaction cost analysis: A theoretical investigation of the domain-expansion decisions of firms employing a mediating technology. *Scandinavian Journal of Management* 21 (1): 77-100.

Friedman, Ken; Smith, Owen. Fluxus and Legacy: Introduction. *Visible Language* 39(3): 212-218.

Friedman, Ken; Smith, Owen. History, Historiography, Historicism, Legacy. *Visible Language* 39(3): 308-317.

Gabrielsson, Jonas; Huse, Morten. Context, behavior and evolution - challenges in research on boards and governance. *International Studies of Management and Organisation* 4(2): 11-36.

Gabrielsson, Jonas; Huse, Morten. «Outside» directors in SME boards: a call for theoretical reflections. *Corporate board: roles, duties & composition* 1(1): 28-37.

Gjems-Onstad, Ole. Norway's

Tax Reform 2004-2006. *Bulletin for International Fiscal Documentation* Vol 59(4): 141-145.

Glomseth, R.; Gottschalk, Petter. Research propositions for determinants of police investigation performance. *Electronic Government, an International Journal* 2(3): 292-304.

Gottschalk, Petter; Karlsen, Jan T. A comparison of leadership roles in internal IT projects versus outsourcing projects. *Industrial Management & Data Systems* 105(9): 1137-1149.

Gottschalk, Petter; Solli-Sæther, Hans. Critical success factors from IT outsourcing theories: an empirical study. *Industrial Management & Data Systems* 105(6): 685-702.

Greve, Henrich R. Japan's network economy: Structure, persistence, and change. *Administrative Science Quarterly* 50 (March): 140-143.

Greve, Henrich R. Interorganizational learning and heterogeneous structure. *Organization Studies*. 26 (7): 1025-1047.

Massini, Silvia; Lewin, Arie Y.; Greve, Henrich R. Innovators and imitators: Organizational reference groups and adoption of organizational routines. *Research Policy* 34(10): 1550-1569.

Rowley, Tim J.; Greve, Henrich R.; Rao, Hayagreeva; Baum, Joel A. C.; Shipilov, Andrew V. Time to break up: Social and instrumental antecedent of firm exits from exchange cliques. *Academy of Management Journal* 48(3): 499-520.

Gripsrud, Geir; Benito, Gabriel R.G. Internationalization in Retailing: Modeling the Pattern of Foreign Market Entry. *Journal of Business Research* 58(12): 1672-1680.

Hernes, Tor. Four ideal-type organizational responses to New Public Management reforms and some consequences. *International Review of Administrative Sciences* 71(1): 5-17.

Hernes, Tor; Schjelderup, Gerhard. En forklaring av stabilitetens dynamikk: Et rekursivt syn på dypstrukturer og strategisk endring. *Nordiske organisasjonsstudier* 7(1): 5-31.

Huse, Morten. Accountability and creating accountability: a framework for exploring behavioural perspectives of corporate governance. *British Journal of Management* 16: S65-80.

Huse, Morten. Corporate governance: Understanding important contingencies. *Corporate Ownership & Control* 2(4): 41-50.

Huse, Morten; Gabrielsson, Jonas. Perspectives on boards and governance from Europe - contingency, behavioural and evolutionary. *International Studies of Management and Organisation* 34(2): 3-10.

Huse, Morten; Minichilli, Alessandro; Schønning, Margrethe. The value of process-oriented boardroom dynamics. *Organizational Dynamics* 34(3): 285-297.

Huse, Morten; Neubaum, D.; Gabrielsson, Jonas. Corporate innovation and competitive environment. *International Entrepreneurship and Management Journal* 1(3): 313-333.

Håkansson, Håkan; Waluszewski, A. Developing a New Understanding of Markets: Reinterpreting the Four P's. *Journal of Business and Industrial Marketing* 20(3): 110-117.

Jahre, Marianne; Fabbe-Costes, N. Scandinavian Perspectives on Management Consulting.

- International Journal of Logistics* 8(2): 143-157.
- Jevnaker, Birgit Helene. Vita Activa: On Relationships between Design(ers) and Business. *Design Issues* 21(3): 25-48.
- Karlsen, Jan T.; Andersen, J.; Berkely, S.L.; Ødegård, E. What characterizes successful IT projects? *International Journal of Information Technology and Decision Making* 4(4): 525-540.
- Karlsen, Jan T.; Lereim, Jon. Management of Project Contingency and Allowance. *Cost Engineering* 47(9): 24-29.
- Knutsen, Sverre. What Status Should Clio have in Economic History? *Scandinavian Economic History Review* 53 (2): 81-86.
- Koppang, Haavard. Moralizing in Business Ethics. *Business & professional ethics journal* 23(3): 107-114.
- Kruger, Mark; Seng, Y. Leadership with Inner Meaning: A Theory of Leadership Based on the Worldviews of Five Religions. *Leadership Quarterly* 16: 771-806.
- Lai, Linda. On the role of cognitive biases in persuasion. *Scandinavian Journal of Organisational Psychology* 16(2): 9-20.
- Larsen, Tor J.; Sørøbø, Øystein. Impact of Personal Innovativeness on the Use of the Internet Among Employees at Work. *Journal of Organizational and End User Computing* 17(2): 43-63.
- Larsen, Tor J.; Levine, Linda. Searching for MIS: Coherence and Change in the Discipline. *Information Systems Journal* 15(4): 357-381.
- Leitemo, Kai; Røisland, Øistein; Torvik, Ragnar. Monetary Policy Rules and The Exchange Rate Channel. *Applied Financial Economics* 16(15): 1165-1170.
- Leitemo, Kai; Söderström, Ulf. Simple monetary policy rules and exchange rate uncertainty. *International Money and Finance* 24: 481-507.
- Lervik, Jon Erland.; Hennestad, Bjørn; Lunnan, Randi; Amdam, Rolv Petter; Nilsen, Sølvi M. Implementing Human Resource Development Best Practice: Replication or Re-creation? *Human Resource Development International* 8(3): 345-360.
- Lunnan, Randi; Lervik, Jon Erland.; Traavik, Laura E Mercer; Nilsen, Sølvi M.; Amdam, Rolv Petter; Hennestad, Bjørn. Global transfer of management practices across nations and MNC subcultures. *Academy of Management Executive* 19(2): 77-80.
- Midttun, Atle. CSR: Realigning Roles and Boundaries between Government, Business and Civil Society. *Journal of Corporate Governance* 5(3): 159-174
- Moen, Espen R.; Rosen, Åsa. Performance pay and adverse selection. *Scandinavian Journal of Economics* 107(2): 279 - 298.
- Myrtveit, Ingunn; Stensrud, Erik; Shepperd, Martin. Reliability and validity in comparative studies of software prediction models. *IEEE Transactions on Software Engineering* 31(5): 380-391.
- Noreng, Øystein. The Rise of Asia and the Restructuring of International Oil Trading: Neomercantilism versus globalization. *The Journal of Energy and Development* 30 (2).
- Eckbo, B. Espen; Norli, Øyvind. Liquidity risk, leverage and long-run IPO returns. *Journal of Corporate Finance* 11(1-2): 1-35.
- Johannessen, Jon-Arild; Olsen, Bjørn; Olaisen, Johan. Intellectual capital as a holistic management philosophy: a theoretical perspective. *International Journal of Information Management* 25(2): 151-171.
- Johannessen, Jon-Arild; Olaisen, Johan. Systemic philosophy and the philosophy of social science - Part I - Transcendence of the naturalistic and the anti-naturalistic position in the philosophy of social science. *Kybernetes* 34(7/8): 1261-1277.
- Johannessen, Jon-Arild; Olaisen, Johan. Systemic philosophy and the philosophy of social science: Part II: the systemic position. *Kybernetes* 34(9/10): 1570-1586.
- Olsen, S.O.; Wilcox, J.; Olsson, Ulf Henning. Consequences of Ambivalence on Satisfaction and Loyalty. *Psychology & Marketing* 22(3): 247-269.
- Loh, J.; Green, R.; Ricketts, T.; Lamoreux, J.; Jenkins, M.; Kapos, V.; Randers, Jørgen. The Living Planet Index: using species population time series to track trends in biodiversity. Philosophical Transactions of the Royal Society of London. *Biological Sciences* 360: 289 - 295.
- Richardsen, Astrid; Martinussen, Monica. Factorial validity and consistency of the MBI-GS across occupational groups in Norway. *International Journal of Stress Management* 12: 289-297.
- Rolland, Asle. Establishing Public Broadcasting Monopolies: Reappraising the British and Norwegian Cases. *Media History Monographs* 8 (1).
- Rolland, Asle. The Free-Market Innovation Machine and New Public Management. *Innovation Journal - Public Sector Innovation Journal* 10(2): Article 19.
- Rosendahl, Tom; Bjerke, Rune; Gopalakrishna, Pradeep; Sandler, Dennis. Ad Element Liking and Its Relationship to Overall Ad Liking: A European Cross-Cultural Investigation. *Journal of Promotion Management* 12(1).
- Sundgren; Mats; Dimenäs, Elof; Gustafsson, Jan-Eric; Selart, Marcus. Drivers of organizational creativity: a path model of creative climate in pharmaceutical R&D. *R&D Management* 35 (4): 359-374.
- Johnson, Michael D.; Selnes, Fred. Diversifying Your Customer Portfolio. *MIT Sloan Management Review* 46(3): 11-14.
- Sitter, Nick; Kissane, B. Civil Wars, Party Politics and the Consolidation of Regimes in Twentieth Century Europe. *Democratization* 12(2): 183-201.
- Sitter, Nick; Bakke, Egil. Patterns of Stability: Party Competition and Strategy in Central Europe since 1989. *Party Politics* 11(2): 243-263.
- Thune, Taran; Welle-Strand, Anne. ICT for and in internationalization processes: A business school case study. *Higher Education* 50: 593-611.
- Trondsen, Tor Jarl. Modern Information Technology and Organizational Thinking Open a Window of Opportunity for Entrepreneurial SMEs. *Journal of Asia Entrepreneurship and Sustainability* 1(1).
- Tjeldvoll, Arild; Wales, Christopher; Welle-Strand, Anne. School Leadership Training under Globalisation: Comparisons of the UK, the US and Norway. *Managing Global Transitions* 3(1): 23-50.
- Welle-Strand, Anne; Tjeldvoll, Arild; Bento, F. The Complex Relations between University, Society and State: The Ethiopian Predicament in Establishing a Service University. *Journal of Higher Education in Africa* 3(1).
- Artikler i nasjonale vitenskapelige tidsskrifter**
- Bech-Karlsen, Jo. Når journalister blir diktere. *Materialisten* (4): 7-23.
- Birkeland, Kari. EU Kommisjonens forslag til forenkling av annet selskapsdirektiv. Betydning for norsk selskapslovgivning. *Tidsskrift for forretningsjus* 11(4): 516-557.
- Bråthen, Tore. Eiendomsmeglingsoppdrag. Privatrettslige følger av brudd på kravene til oppdragets innhold og form. *Lov og rett : Norsk juridisk tidsskrift* (3): 147-177.

Böhren, Øyvind. Eierskap og lønnsomhet. *Økonomisk Forum* 59(5): 4-14.

Böhren, Øyvind; Krosvik, Nils Erik. Tvangsinnløsning av minoritetseiere: Rettsøkonomien i norske skjønnssaker gjennom 25 år. *Tidsskrift for rettsvitenskap* 118(1-2): 122-152.

Fosvold, Solveig. Forslaget til nye EU-regler om selskapsfinansierte aksjeerwerb. *Nordisk Tidsskrift for Selskabsret* (4): 48-57.

Fosvold, Solveig. Forslaget til nye EU-regler om tilbakekjøp av aksjer. *Nordisk Tidsskrift for Selskabsret* (3): 87-98.

Furseth, Peder Inge. Håndtrykkenes sosiologi. Hvordan vennskap mellom ledere påvirker konkurranse og prissetting. *Tidsskrift for samfunnsforskning* 46(4): 435-466.

Gjems-Onstad, Ole. Aksjonærmodell og fritaksmetode - skatteetatens utfordringer sett utenfra. *Skatterett :Tidsskrift for skatt og avgift* 218-237.

Isachsen, Arne Jon. Andres penger. *Internasjonal Politikk*. (5): 567-581.

Martinsen, Øyvind; Nordvik, H.; Østbø, L.E. Norske versjoner av NEO PI-R og NEO FFI. *Tidsskrift for Norsk Psykologforening* 42: 421-423.

Noreng, Øystein. Oljepolitikk og utenrikspolitik. *Internasjonal Politikk* (2-3): 183-216.

Perland, Olav Fredrik. Kapitalbeskyttelse og andre gode hensyn. *Tidsskrift for Forretningsjus* (2): 371-391.

Rolland, Asle. Medienes bidrag til «folkestyrets forvitring og politikkenes retrett». *Norsk Statsvitenskapelig Tidsskrift* (2): 154-178.

Steigum, Erling. Finn Kydland - Norges tredje Nobelprisvinner i økonomi. *Økonomisk Forum* 59(1): 20-31

Sundby, Anne Cathrine. Det nye selskapsrettslige landskap. *Lov og rett: Norsk juridisk tidsskrift* 44 (7/8): 387 - 422.

Sørensen, Rune J. Et folkestyre i fremgang demokratisk kontroll med brannalarmer og autopiloter. *Nytt Norsk Tidsskrift* 22 (3): 258 - 270.

Sørensen, Rune J. Kommunenes frihet til å kreve skatt. Velgernes kontroll med skattenivået i Norge. *Tidsskrift for velferdsforskning* 8 (4): 215 - 225.

Sørensen, Rune J.; Vabo, S. I. Sentraliseringsparadokset: Hvorfor staten overtar styringen fra kommunene. *Tidsskrift for samfunnsforskning* 46: 503-537.

Grytten, Jostein; Skau, Irene; Sørensen, Rune J. Fastlege-reformen og folketrygdens utgifter til allmennlegetjenesten. *Tidsskrift for Den norske lægeforening* 125: 2812-4.

Grytten, Jostein; Sørensen, Rune J. Fortsatt grådige fastleger med knapphet på listepasienter? Statistiske illusjoner ved bruk av registerdata. *Økonomisk Forum* 59 (6): 12 -21.

Grytten, Jostein; Skau, Irene; Sørensen, Rune J. Kjennetegn ved solo- og gruppepraksis i norsk allmennmedisin. *Tidsskrift for Den norske lægeforening* 125: 1357-1360.

FAGLIG PUBLISERING 2000-2005

	2005	2004	2003	2002	2001	2000
Tidsskriftsartikler, kapitler i bøker, med mer						
Vitenskapelige artikler i internasjonale tidsskrift m/refereeordning	70	71	83	78	50	49
Vitenskapelige artikler i norske tidsskrift m/refereeordning	22	9	9	7	12	16
Vitenskapelige artikler uten refereeordning	28	21	20	21	22	11
Artikler i fag-/bransjetidsskrift	8	13	4	5	5	18
Kapitler i antologier, fagbøker, lærebøker	31	46	46	54	60	44
Bøker utgitt på forlag						
Monografier, fagbøker, lærebøker og leksikon	43	34	40	31	48	30
Avsluttede arbeid utgitt av Handelshøyskolen BI						
Forskningsrapporter	11	5	14	20	13	21
Discussion Papers	3	3	3	8	5	6
Rapporter/working papers utgitt ved BIs sentre	15	12	5	12	11	20
Series of Dissertations	6	10	2	6	6	1
Konferansebidrag						
Internasjonale konferanser med bidrag publisert i proceedings	–	–	52	46	54	46
Papers presentert ved faglige konferanser, inkl. papers i proceedings	203	190				





Studier og programmer

VIRKSOMHETSIDÉ

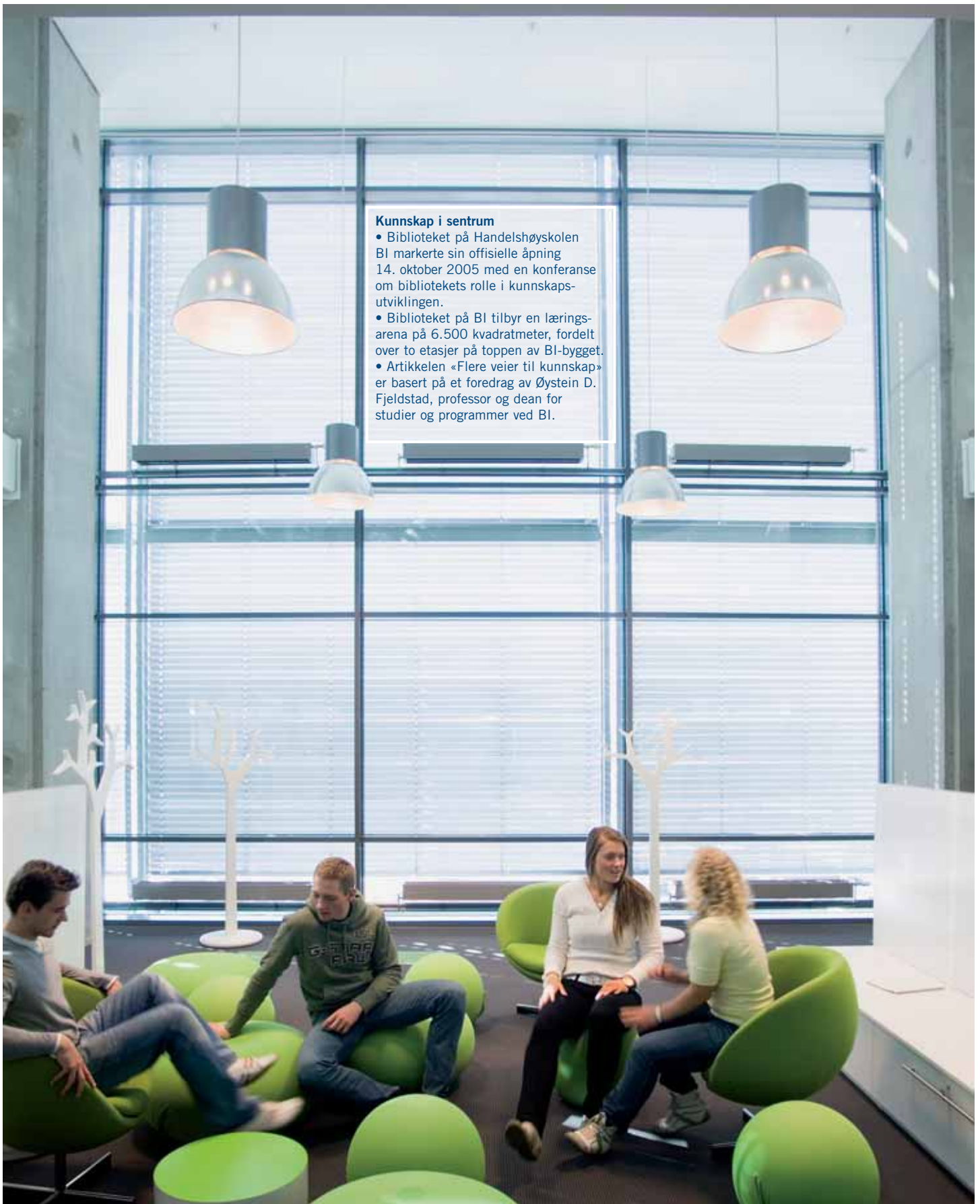
«BI skal være det foretrukne
utdanningsvalg gjennom kvalitet,
relevans og et engasjerende
læringsmiljø»

BI tilbyr 16 forskjellige bachelorstudier, to sivilstudier, fem
masterstudier, fem doktorgradsprogrammer og en variert meny
av kurs- og studieprogrammer tilpasset ulike behov.

BI etablerte i 2005 Enhet for Studier og Programmer for å
styrke faglig styring og kvalitetssikring.

Kunnskap i sentrum

- Biblioteket på Handelshøyskolen BI markerte sin offisielle åpning 14. oktober 2005 med en konferanse om bibliotekets rolle i kunnskapsutviklingen.
- Biblioteket på BI tilbyr en læringsarena på 6.500 kvadratmeter, fordelt over to etasjer på toppen av BI-bygget.
- Artikkelen «Flere veier til kunnskap» er basert på et foredrag av Øystein D. Fjeldstad, professor og dean for studier og programmer ved BI.



Flere veier til kunnskap

For å kunne møte det eskalerende behovet for kunnskap i samfunnet, må biblioteket være lokalt forankret, globalt tilknyttet og tilgjengelig over alt. Dette gjenspeiler seg i designet av BIs nye bibliotek.

Kunnskapsarbeid utgjør en økende andel av den globale verdiskapingen. En stor og økende andel av arbeidsstyrken jobber nå i kunnskapssektorer. Vi kan skille mellom kunnskapsutviklere og kunnskapsbrukere, men i mange tilfeller handler det om begge deler. Det har gitt oss kunnskaperne, som både bruker og utvikler kunnskap. Ny kunnskap bygger på og kombinerer elementer av etablert kunnskap. Vi legger til fremfor å erstatte kunnskap. IKT (informasjons- og kommunikasjonsteknologi) gjør det mulig å få rask og effektiv tilgang til kunnskapskilder, og bearbeide kunnskapen mer effektivt. IKT blir fundamentalt i alle former for kunnskapsutvikling og anvendelse.

Kvalitet i utdanning dreier seg i stor grad om høy kvalitet i kunnskapsressurser og høy kvalitet i å gjøre kunnskapsressursene tilgjengelig for studentene. I kunnskapssamfunnet har vi et spektrum av kunnskapsressurser og det er samspillet mellom disse i studier og forskning som skaper kvalitet. Kunnskap er i betydelig grad et sosialt fenomen som eksisterer og overføres mellom mennesker.

Niels Torp har utformet vårt nye bygg slik at fagstaben befinner seg mellom auditoriene og biblioteket. Læreren og professoren er brobygger mellom forelesningen og biblioteksressursene. Faglige må bidra til å at studenten tar ansvar for egen læring i samspill med menneskelige, trykte og digitale kunnskapsbærere. Vi må også erkjenne at studentene selv representerer vesentlige kunnskapsressurser både for hverandre og for fagmiljøene.

BIs bibliotek rommer ca 100 000 trykte bøker og 40 000 elektroniske bøker. Den siste kategorien er sterkt økende. Vi

har 550 løpende trykte tidsskrift og 8 000 elektroniske tidsskrift. Digitalisering gjør det mulig å øke den tilgjengelige kunnskapen for våre studenter, lærere og forskere. Den gjør det mulig å få tilgang til ressursene alltid og fra alle steder.

Den moderne kunnskaper er mobil og global. For å understøtte menneskelig interaksjon inneholder biblioteket grupperom med nettverkstilgang og «Whiteboards» for å støtte gruppeinteraksjon. Biblioteket har også åpne gruppearbeidsstasjoner med bord som har hjul for å muliggjøre fleksible gruppeløsninger. Biblioteket er både et lokalt kunnskapsreservoar og vindu mot den globale kunnskapsbasen. Biblioteket er en node i et globalt kvalitetssikret vev av informasjonsressurser. Intet bibliotek kan i seg selv forvalte mer enn en liten andel av den relevante kunnskapen på et område. Biblioteket skal gi sin egne lokale brukere tilgang til andre kunnskapsgrener og gi andre brukere tilgang til eget kunnskapsreservoar.

Kvalitet i forskning og utdanning utvikles gjennom å utvikle kunnskapsressursene og tilgangen til dem. Biblioteket er både et fysisk og virtuelt rom for kunnskapsressurser og kunnskapsstrømmer. Vi trenger bibliotek som er lokalt forankret og globalt tilknyttet. Det må være mulig å få tilgang til kunnskap fra alle relevante kilder og kunnskapen må være universelt tilgjengelig uavhengig av sted og tid. I et globalt kunnskaps- og nettverkssamfunn øker betydningen av at den lokale kunnskapen er forankret i det lokale samfunnet av kunnskapere.

Vi står ovenfor et nesten ubegrenset tilbud av digitalt innhold. Det blir stadig vanskeligere å skille kvalitetsinformasjon fra søppel og støy. BIs nye bibliotek er et av verdens ledende handelshøyskolebibliotek. Arealet gir mulighet for samhandling mellom bibliotekets brukere, og fysisk rom muliggjør utstilling av fysiske tidsskrift og artikler som veiskilt inn i de digitale kunnskapsreservoarene.



BIs studier og programmer

Handelshøyskolen BI har et bredt tilbud av studier, som er tilpasset ulike ønsker og behov hos studenter og arbeidsgivere. Alle BIs studier følger den nye europeiske todelte utdanningsmodellen, med en treårig bachelor og toårig master.

BI har en rekke bachelorstudier som ved fullførelse gir direkte anvendbar kompetanse i ulike funksjoner og bransjer og et grunnlag for videre studier.

I siviløkonom og sivilmarkedsførerstudiene utgjør bachelor og masterdelen et integrert femårig studieløp som muliggjør en klar akademisk fordypning innen valgte fagområder.

Toårige masterstudier gir en påbyggingsmulighet for studenter med økonomisk administrativ bachelor, eller en bachelor fra andre relaterte områder som psykologi og økonomi.

De erfaringsbaserte MBA og Master of Management studiene er rettet mot voksne studenter med arbeids og ledererfaring. De fleste av BIs studier gir mulighet for internasjonal utveksling og enkelte studier tilbys i samarbeid med utenlandske institusjoner.

Sentralt i utformingen av alle BIs studier er at de skal bygge på og inkludere internasjonal forskning av høy kvalitet, de skal være næringslivsrelevante og de skal gi gode karriere-muligheter for uteksaminerte studenter.

BACHELORSTUDIER

BI tilbyr 16 forskjellige bachelorprogrammer. Bachelorstudiene bidrar til en generell og grunnleggende utdanning innen det bredt definerte økonomi- og administrasjonsfeltet. Bachelorstudiene ved BI er på 180 studiepoeng, tilsvarende 3 års heltidsstudier. Flere bachelorstudier tilbys også som deltidsstudier og som nettstudier.

BACHELORPROGRAMMER VED BI

- Bachelor of Science in Business Administration (engelskspråklig)
- Bachelor i eiendomsmegling
- Bachelor i entreprenørskap
- Bachelor i finans
- Bachelor i informasjon og samfunnskontakt
- Bachelor i internasjonal markedsføring
- Bachelor i kultur og ledelse
- Bachelor i markedsføring
- Bachelor i markedskommunikasjon
- Bachelor i reiselivsledelse

- Bachelor i revisjon
- Bachelor i varehandelsledelse
- Bachelor i økonomi og administrasjon
- Bachelor i økonomi og forretningsjus
- Bachelor i økonomi og IT-ledelse
- Bachelor i økonomi- og næringslivsjournalistikk

SIVILSTUDIER

Siviløkonom og sivilmarkedsførertitlene har en unik posisjon i norsk næringsliv. Tidligere var dette fireårige studier. Nå er studiene femårige, med mulighet for å studere totalt to semestre i utlandet, noe som legger enda bedre til rette for en gjennomgående internasjonalisering av utdanning og arbeidsliv. Dette gjør deg som student bedre rustet til en fremtidig karriere, da du får med deg enda mer kunnskap på veien. For det er teori og faglige utfordringer vi tilbyr på sivilstudiene.

• Sivilmarkedsfører

Sivilmarkedsførerstudiet gir deg en unik og dyptpløyende utdanning innen markedsføring, ledelse og økonomi.

• Siviløkonom

Siviløkonomstudiet er et femårig studium som passer for personer som liker å fordype seg i teoretisk krevende fag og har interesse for å anvende matematikk og statistikk i studier av økonomi og organisasjon.

MASTER

BI tilbyr i studieåret 2006-2007 fem forskjellige Master of Science-programmer. Hvert program krever gjennomføring av 120 studiepoeng fordelt på 90 kurspoeng og 30 studiepoeng knyttet til hovedoppgaven. Alle Master of Science-programmer, med unntak av Høyere Revisorstudium, er internasjonale programmer som blir undervist på engelsk.

Master of Science programmene som tilbys er:

- Master i politikk og økonomi
- Master i ledelse og organisasjonspsykologi
- Master i internasjonal markedsføring og ledelse
- Master i finansiell økonomi
- Master i regnskap og revisjon (Høyere Revisorstudium - HRS)

LEDERUTDANNING

BI tilbyr lederutdanning for deg som allerede har arbeidserfaring og føler du trenger faglig utvikling og påfyll for å utvikle deg som leder. Tre av studiene og alle kursene er tilrettelagt slik at de kan gjennomføres ved siden av jobb.

MASTER OF BUSINESS ADMINISTRATION (MBA)

BI har siden 1989 tilbudt MBA. Graden tilbys som et intensivt, 1-årig erfaringsbasert program. Målet med MBA-programmet er å forberede toppkvalifiserte kandidater til en lederkarriere. Programmet har en hovedvekt på strategisk lederskap og «emerging economies» (med fokus på Kina).

EXECUTIVE MBA

Executive MBA-programmet (EMBA) hadde første oppstart i 2004. BI tilbyr EMBA i samarbeid med ESCP-EAP, Paris. EMBA-programmet er et deltidsprogram rettet mot deltakere med tilstrekkelig arbeids- og ledelseserfaring. Programmet er utviklet som et alternativ for ledere som ikke kan ta det ene års avbrekket som en heltids MBA krever. Alle deltakerne følger samme program. Graden er bygd opp med 20 moduler over 18 måneder.

MASTER OF MANAGEMENT

Et Master of Management-program er en del av et fullstendig gradsprogram. Master of Management-graden forutsetter gjennomføringen av tre til fire ulike programmer, avhengig av studentenes foregående utdanningsbakgrunn. Å gi erfarne arbeidstakere en mulighet til å kombinere studier med arbeid og privatliv har vist seg å være en stor suksess. Mer enn 1 800 studenter har fullført hele Master of Management-graden siden programmet begynte.

Bachelor of Management

I 2000 lanserte BI Bachelor of Management-graden for å møte behovet for utdanning på bachelornivå for arbeidstakere som har lite eller ingen høyere utdanning. På samme måte som for Master of Management er Bachelor of Management-programmene bygget opp av moduler i et helhetlig gradsprogram. En Bachelor of Management-grad kan gi grunnlag for opptak til Master of Management-programmene.

Spesialkurs

Spesialkursene er rettet mot erfarne studenter på bachelornivå som ønsker å delta på et eller flere kurs på spesifikke områder uten å ta en fullstendig grad. BI tilbyr enkeltkurs og programmoduler ned til seks studiepoengs størrelse. Enkeltkurs er verdifulle i seg selv, og i rett kombinasjon kan de også bygge inntil 60 studiepoeng i en Bachelor of Management-grad.

BI tilbyr 20 spesialkurs som rangerer fra seks til femten studiepoeng innen økonomi, prosjektledelse, strategi, teambuilding, innovasjon, styrekompetanse og forretningsengelsk. Kursene er praktisk tilrettelagt og de er relevante for studenter som trenger å utvide kunnskapen innen et bestemt område.

Bransjestudier

BI utvikler studier og kurs som er spesielt tilrettelagt for de ansatte som jobber i næringene: bank og finans, forsikring, shipping og varehandel. Dette tilbys gjennom enhetene BI Bank og finans, BI Forsikring, BI Shipping og BI Varehandel.

Bedriftsinterne programmer

BI tilbyr skreddersydde programmer med og uten studiepoeng på bachelor og masternivå tilpasset den enkelte virksomhets behov. Et bredt spekter er rettet mot virksomhetens opplæringsbehov innen alle forretningsdisipliner.

BIs høyskole for offentlig ledelse

Høyskolen for offentlig ledelse (HOL) har nære bånd til BIs institutter, i særdeleshet til Institutt for offentlige styringsformer. HOLs viktigste produkt har vært det spesialiserte treårige deltids Master of Management-programmet for skoleledere i Oslo kommune. Programmet har vært svært vellykket. Skoleledere i Rogaland fylkeskommune utgjør en ny studentgruppe. BI har nå satt i gang en tredje klasse fra en sammenslutning av kommuner i Osloregionen. Denne gruppen har avsluttet sitt første år. Totalt deltar over 115 studenter i det treårige programmet.

STUDIEUTVIKLING

Det er i 2005 utviklet to nye studier: Et bachelor program i entreprenørskap og et masterprogram i økonomi og ledelse.

Et utvalg har arbeidet med en fornyelse av siviløkonom- og sivilmarkedsførerstudiene og disse tilbys fra høsten 2006 som tydelige femårige studier med tildeling av en bachelor etter tre år og en master etter fem års studier. I bachelordelen benyttes forlengelsen til 5-årige løp til å styrke metodefag og øke valgmulighetene. Gjennom masterdelen av studiene styrkes spesialiseringen og BI-studienes kjennetegn - praktisk relevans.

Høyere revisorstudiet er lagt om til en to-årig modell som har fått svært god oppslutning. Studiet tiltrekker seg både kandidater med arbeidserfaring fra revisorbransjen og kandidater som nettopp har avsluttet sine lavere grads studier.

For å styrke BIs internasjonalisering er Executive Specialised Master in Energy Management utviklet i samarbeid med ESCP-EAP med oppstart høst 2006.

Prosessevalueringer ble tatt i bruk innen masterstudiene på 1990-tallet, og erfaringene er tatt med ved innføring av Kvalitetsreformen for alle BIs studier og i videreutvikling av prosessevaluering.

Nye undervisnings-, vurderings- og veiledningsformer er også gradvis blitt tatt i bruk ved bachelorstudiene, og man har kommet lengst med ikke-distribuerte studier som for eksempel Bachelorstudiet i økonomi- og næringslivsjournalistikk, der mappe-evaluering brukes som vurderingsform i en rekke kurs. For distribuerte studier er nye vurderingsformer prioritert i sentrale fag som matematikk, markedsføring og bedriftsøkonomi.

Det er vedtatt og delvis iverksatt en rekke tiltak for å bedre studieprogresjon i bachelor- og masterstudier.

EVALUERING AV STUDIENE

Studentene evaluerer alle kurs i alle bachelor- og masterstudier ved samtlige studiesteder ved kursavslutning etter en felles mal (summativ kursevaluering). Den summative kursevalueringen gjennomføres med et felles evalueringsskjema per programområde som er vedtatt av undervisningsutvalget for programområdet. Den tekniske og praktiske gjennomføringen av summativ kursevaluering ivaretas av programområdene i samarbeid med Studieavdelingen og IT-avdelingen. I 2005 ble også summativ kursevaluering for første gang systematisk gjennomført ved alle kurs på bachelor- og masternivå (heltidsstudier) ved alle BIs studiesteder. Evalueringen benyttes i kvalitetssikring og videreutvikling av BIs studier.

I tillegg til denne summative evalueringen ved kursavslutning, gjennomføres det en evaluering ved at tillitsvalgte klasse-representanter har jevnlig dialog med den enkelte foreleser gjennom hele kurset, slik at foreleser om nødvendig kan gjøre mindre justeringer i forhold til tilbakemeldingene fra klassen om hvordan undervisningen fungerer (formativ evaluering). Formativ kursevaluering gjennomføres etter felles system i alle kurs på bachelor heltidsstudier, og ble implementert ved alle BIs studiesteder høsten 2005. Handlingsreglene for den formative kursevalueringen er utarbeidet i samråd med Forskerforbundet på BI (FBI).

PEDAGOGISKE TILBUD TIL FAGLIGE MEDARBEIDERE

Pedagogisk introduksjonskurs for nyansatte som gjennomføres over ett semester. Kurset er obligatorisk ved tilsetning i faglige stillinger ved BI fra høyskolelærer og oppover. Gjennomført kurs kvalifiserer til dokumentert pedagogisk basiskompetanse. Kurset er obligatorisk for høyskoleforelesere uten dokumentert pedagogisk basiskompetanse.

Pedagogisk inspirasjonskurs for erfarne forelesere: Dette kurset er ment å støtte de mer erfarne foreleserne i deres profesjonelle utvikling som forelesere ved Handelshøyskolen BI. Handelshøyskolen BI har valgt å samarbeide med Universitetet i Lund, da de har lang erfaring med denne type tiltak overfor forelesere. Kurset foregår over to semestre

og gjennomføres årlig. Kurset tilbys BIs faste ansatte i faglige stillinger fra høyskolelærer og oppover.

Pedagogisk inspirasjonsdag for forelesere. Formålet er å gi foreleserne et forum for utveksling av erfaringer og skape en møteplass de kan reflektere over egen praksis og bli inspirert av hva kolleger gjør.

Fagseminarer ved Handelshøyskolen BI – Bachelorstudier. Det arrangeres årlig fagseminar i alle kurs som undervises ved BIs bachelorstudier. Fagseminarene er obligatorisk for alle som underviser mer enn seks timer på et kurs. Vi skiller mellom strengseminarer, som er fagseminarer for enkeltkurs eller flere beslektede kurs, og programseminarer, som er seminarer for bransje- eller nisjekurs på et bestemt bachelorstudium. Ansvarlig for fagseminaret er henholdsvis kursansvarlig/institutt (gjelder strengseminarer) eller faglig leder for studiet (associate dean) når det gjelder programseminarer.

Det ble i 2005 gjennomført 49 seminarer hvorav 12 var programseminarer, 12 strengseminarer, 7 spesialiseringsprogrammer og 18 enkeltkursseminarer. Møte- og reisekostnader ved dette var på ca 3,5 mill.kr. I 2006 er det planlagt omtrent like mange seminarer, men flere større strengseminarer og flere deltakere totalt gjør at kostnadene er budsjettet til kr 4,2 mill.kr i 2006.

KVALITET I FOKUS

- Enhet for Studier og Programmer ble etablert 1. august 2005 for å styrke faglig styring og kvalitetssikring av BIs studier og programmer. Enheten har ansvar for produktutvikling, interne godkjenningprosesser og løpende oppdatering av studienes faglige innhold og pedagogiske opplegg.
- Enhet for Studier og Programmer ledes av professor Øystein Fjeldstad.
- Programområdene Bachelor, Master og Executive ledes av henholdsvis professor Geir Gripsrud, professor Ulf Henning Olsson og professor Bjørn Hennestad.
- For hvert programområde er det tilknyttet et undervisningsutvalg som er beslutningsorgan i saker som gjelder studienes faglige innhold.
- I 2005 har undervisningsutvalgene fått utvidet myndighetsområde og fatter heretter også normgivende vedtak om kompetansenivå og kompetanseområde for forelesere, veiledere og sensorer, normgivende vedtak for klassestørrelse og undervisningsform (dvs fagressurser pr student), samt normgivende vedtak om krav til studieprogresjon for studenter.



Studiesteder og marked

SAMFUNNSROLLE

«BI skal gjennom et nett av høyskoler utvikle og formidle kompetanse som fremmer verdiskaping og innovasjon»

Handelshøyskolen BI har 18 700 aktive studenter som følger sine studier ved et av BIs 13 studiesteder i Norge. BI tilbyr studier gjennom et landsdekkende nettverk av studiesteder, som gir et lokalt og regionalt forankret tilbud fra Kristiansand i sør til Tromsø i nord. BI er også etablert i utlandet, og er en betydelig aktør både i Litauen og i Shanghai, Kina.

Handelshøyskolen BI i Oslo

Sommeren 2005 samlet Handelshøyskolen BI alle sine aktiviteter i Osloregionen i et skreddersydd, nytt kunnskapsbygg sentralt i Nydalen i Oslo, og var klar til å ta i mot nærmere 8000 studenter ved studiestart høsten 2005. Handelshøyskolen BI i Oslo omfatter de tidligere studiestedene BI Oslo, BI Sandvika, BI Lederutdanning, BI Norges Markedshøyskole og BI Norges Varehandelshøyskole.

Undervisningen ved Handelshøyskolen BI i Oslo er organisert i tre hovedenheter; Bachelor (grunnutdanning), Master og BI Executive (etter- og videreutdanning).

BACHELOR

Med sine 5000 Bachelorstudenter setter BI i Oslo sitt synlige preg på nærmiljøet i Nydalen. Det merker både butikker, kafeer, spisesteder, offentlig kommunikasjon, bedrifter og kulturinstitusjonene. BI i Oslo er det eneste undervisningssted som tilbyr alle BIs Bachelorstudier. I Nydalen er bachelorstudiene fordelt på to hovedområder: Økonomi- og administrasjonsstudier og Markedsførings/Kommunikasjonsstudier.

Den største endringen utad ved flyttingen til Nydalen var at vi ikke lenger profilerte studiene under merkenavnene på skolene, men som separate bachelorstudier. Ved opptaket var det ikke mulig å registrere at navneendringen hadde innvirkning på antall studenter som begynte høsten 2005.

BACHELOR FAKTA

Antall studenter på heltid: 4498 (43% jenter)
Antall studenter på deltid/modul: 322 (52,8% jenter)
Omsetning: 205,9 mkr.
Direktør: Jan Frode Lien

MASTER FULLTID

Masterstudiene i Nydalen har gode relasjoner til nærings- og samfunnsliv gjennom bl.a. mentorordning for studenter, thesisprosjekter til studenter, gjesteforelesere, bedriftspresentasjoner, sponsorvirksomhet, studentaktiviteter og karriereservice. Masterområdet har et utpreget internasjonalt miljø, med studenter fra over 20 nasjoner. All undervisning og eksamener foregår på engelsk.

Handelshøyskolen BI i Oslo tilbyr alle BIs masterprogrammer. To nye masterstudier ble lansert i 2005;

- Master of Science in International Marketing and Management fikk mange kvalifiserte og internasjonale søkere og

46 studenter fikk starte på det første masterstudiet ved BI som har et helt studieår i utlandet.

- Høyere Revisor Studiet er i 2005 blitt lagt om til toårig Master i regnskap og revisjon og 89 studenter startet opp i høst som første kull.

I 2005 reiste 107 masterstudenter (15% av studentene) på et semesters utveksling til BIs samarbeidende universiteter og høyskoler over hele verden, med hovedvekt på Europa, USA, Asia og Australia. Det studentdrevne prosjektet «International Business» hadde i år fokus på forretningsmuligheter i India og hadde utstrakt interesse og sponsoring fra norsk næringsliv.

FAKTA MASTER

Antall studenter på fulltid: 1045 (46% Kvinner, 12% utenlandske studenter).
Omsetning 2005: 51,6 mkr.
Direktør: Ann Kristin Helgeland Calisch



BI EXECUTIVE

BI Executive betjener markedet for erfaringsbasert lederutdanning og etter- og videreutdanning i vid forstand. BI Executive har som oppgave å bidra til å oppfylle BIs visjon om å være en ledende forskningsbasert handelshøyskole i Europa med livslang læring som grunntanke. BI Executive ledes av Bjørn W. Hennestad, som også er dean for BIs etter- og videreutdanning. BI Executive

omsatte for 192 mkr. i 2005.

BI Executive er inndelt i fire enheter; BI Individ, BI Bransje, BI Nettstudier og BI Corporate.

BI INDIVID

BI Lederutdanning, Individ, består av to avdelinger: Master of Management og Master of Business Administration (MBA).

Individ tilbyr en kursportefølje som kjennetegnes av internasjonalt perspektiv og høy faglig og gjennomføringsmessig kvalitet. BI Individ skal være den foretrukne leverandør i Norge for erfaringsbaserte åpne ledelsesprogram.

BI Individ ledes av Pål E. Korsvold.

Master of Management hadde i 2005 en omsetning på 48,1 mkr. Antall studenter i

2005 var 834 med en gjennomsnittsalder på 36 år og 48 % kvinner. Avdelingen er bemannet med 8 programkoordinatorer som er ansvarlig for hver sin portefølje av managementprogram.

Master of Business Administration (MBA) hadde i 2005 en omsetning på 8 mkr. Fulltids MBA går over 11 måneder og har 25 deltakere for 2005/2006 kullet, mens 18 deltakere graduerte i juni. Deltakernes gjennomsnittsalder var 33 år med 8 års ledererfaring. Executive MBA (EMBA) gjennomføres i samarbeid med ESCP-EAP i Paris over 18 måneder som et deltids studium. EMBA 1 (graduerte i september 2005) hadde 21 deltakere, mens EMBA 2 (graduerte i september 2006) har 20 deltakere. Deltakernes gjennomsnittsalder var 38 år med 14 års ledererfaring. Kvinneandelen og andel ikke-norske deltakere var begge 26%. Avdelingen har 3,5 årsverk.

BI BRANSJE

BI Bransje skal være den foretrukne leverandør av kompetanse til sine respektive næringer, og består av følgende avdelinger: BI Bank og finans, BI Forsikring, BI Varehandel og BI Shipping.

De fire avdelingene utvikler sine bransjerelevante kompetansetilbud i nær kontakt med næringene. Det omfattende tilbudet spenner fra studier, kurs og autorisasjoner til seminarer og konferanser. BI Shipping har også en omfattende internasjonal virksomhet. Undervisningskonseptet baserer seg på så vel tradisjonell klasseromsundervisning som nettbasert fjernundervisning, ofte i kombinasjon.

BI Bransje hadde en samlet omsetning på 49 mkr., og det er totalt 21 ansatte på de fire avdelingene.

Direktør for BI Bransje: Øyvind Ramvi

BI BANK OG FINANS

BI Bank og finans tilbyr et bredt spekter av bransjespesifikke kurs innen bank og finans. Studietilbudet omfatter Bachelor i Bank og finans, Finansiell Rådgiver og spesialseminarer og temadager. Totalt 1400 studenter fulgte kurs på deltid. Kurset «Ethiske utfordringer i finansnæringen» doblet deltakerantallet fra året før. Totalt var det ca 170 deltakere på åpne og bedriftsinterne gjennomføringer.

BI FORSIKRING

BI Forsikring er den største tilbyder av forsikringsutdanning i Norge. Studietilbudet omfatter: Forsikringsseksamen, Høyere forsikringsseksamen, Autorisasjonsordningene for forsikringsnæringen og Spesialseminarer. Utdanningen innpasses i Bachelor i økonomi og administrasjon samt Bachelor of Management. Totalt 1600 studenter fulgte kurs i regi av BI Forsikring.

BI VAREHANDEL

BI Varehandel tilbyr videreutdanning og praktiske kurs for ansatte i varehandelen. Tilbudet omfatter praktisk rettede studiekurs i Butikkledelse, skreddersøm av bedriftsinterne programmer på flere nivåer innen detaljhandelen. BI Varehandel arrangerer Kjøpesenterkonferansen, som er en av de mest anerkjente konferanser for næringen. BI Varehandel hadde 210 deltakere på sine studiekurs.

I tillegg kommer bedriftsinterne programmer for landsdekkende kjeder.

BI SHIPPING

BI Shipping skal være i første rekke når det gjelder tilbud om shippingrelaterte kurs, konferanser og seminarer. Tilbudet omfatter bransjerettet deltidstilbud med intensivsamlinger, internasjonal virksomhet, med kursleveranser innen Msc og Bsc programmer i Singapore samt kursvirksomhet i Indonesia, Vietnam og Egypt og konferansevirksomhet (The International Bunker Conference, Ålesundkonferansen, Skatteseminarene og Kristiansandkonferansen er de største). The International Bunker Conference ble i 2005 arrangert på Rotterdam Hilton, med 240 deltakere fra hele verden. BI Shipping hadde 100 deltakere på sine studiekurs, og totalt 700 deltakere fulgte konferanser i regi av BI Shipping.

BI NETTSTUDIER

BI Nettstudier tilbyr nettbasert fjernundervisning og fleksibel utdanning på etter- og videreutdanningsmarkedet, og har siden etableringen i 1989 hatt elektronisk kommunikasjon som en sentral del av sitt undervisningskonsept.

Utvikling og ivaretagelse av e-læring er en viktig del av virksomheten (spyspissfunksjonen). Hovedbestanddelen av undervis-

ningskonseptet er undervisning og veiledning via Internett, og metoden tilrettelegger for at man kan studere hvor man vil, når man vil og i det tempo som passer en selv.

Kommunikasjon og sosial læring skjer via diskusjonsgrupper, snakk, nettkollokvier og casediskusjoner. Den personlige læreprosessen støttes i tillegg av ulike digitale læringsressurser som interaktive oppgaver, elektroniske innsendinger, simuleringer, spill, og lydforelesninger. Det tilbys også samlinger med intensivundervisning og egenutviklede studieguider som støtter gjennomgåelsen av pensumlitteraturen.

BI Nettstudiers kompetansemiljø yter tjenester til hele BI-systemet gjennom Senter for e-læring. 3500 studenter tok i 2005 nettstudier på deltid, mens 150 fulgte nettstudier på heltid. Til sammen registrerte BI Nettstudier rundt 9 000 kurspåmeldinger i 2005. BI Nettstudier omsatte for 46,6 mkr.

Direktør for BI Nettstudier: Tone Lørmo

BI CORPORATE

BI Corporate markedsfører og selger kundetilpassede undervisningsprogrammer som er forankret i BIs undervisningsportefølje, levert med- eller uten studiepoeng. Kundene våre er store og mellomstore organisasjoner innenfor privat og offentlig sektor. Oppdragene realiseres i konkurranse med andre norske og internasjonale høyskoler, universiteter og konsultentselskaper.

Financial Times rangerte BI i 2005 som en av de 20 beste leverandørene i Europa innenfor såkalt «Customised Programmes»; dvs. bedriftstilpassede programmer. Det er BI Corporates visjon å befeste denne posisjonen som en av de fremste europeiske leverandører av programmer innen organisasjons- og ledelsesutvikling.

BI Corporate omsatte i 2005 for 26 mkr. Vår oppdragsportefølje besto i 2005 av i alt 65 prosjekter. Hovedtyngden av våre programmer var innen organisasjons- og ledelsesutvikling. Vi ser en betydelig vekst innen offentlig sektor. Med et næringsliv i sterkt vekst og utvikling forblir markedspotensialet innen denne nisjen fortsatt positiv.

Direktør for BI Corporate: Egil Marstein

STUDIER OG UNDERVISNING 2005

HELTID

Bachelorstudiet i

- markedsføring
- økonomi og administrasjon

DELTID

Årsenhetene i

- bedriftsøkonomi og
- markedsøkonomi

Master of Management

Ulike kurs og programmer

FAKTA BI AGDER

Antall studenter på heltid: 215

Antall studenter på deltid: 150

Omsetning: 12,5 mkr. (14,6 mkr.)

Direktør: Kris Haanes

ANSATTE BI AGDER

Direktør

Kris Haanes

Prosjektleder

Atle Slotnes

Markedskonsulent

Vibeke Zernichow

Studieleder

Linda Stiberg Jamt

Studieveiledere

Sonja Brynjulfsen

Hallvard R. Johannessen

Høgskolelektorer:

Kjetil Aukland

Rolf Haug

Robert Helland

Tor Geir Kvinen

Førsteamanuensis II

Roald Støle

BI Agder

BI Agder ble etablert i 1999, og er en betydningsfull aktør i det lokale samfunns- og næringsliv. Gjennom studier, kurs, programmer og seminaraktivitet har BI satt et tydelig «fotavtrykk» på Sørlandet. Presse og aktører i offentlig og privat sektor bruker skolens faglige ressurser i stor grad.

- BI Agder er en vesentlig bidragsyter til byens kompetansemiljø og sørger for både bredde og mangfold i det som snart vil bli universitetsbyen Kristiansand, erklærer ordfører Jan Oddvar Skisland i Kristiansand kommune. Ordføreren legger vekt på at BI Agder er etablert i et av de mest attraktive miljøene for kunnskapsbaserte virksomheter i Kristiansand, i Kjøita Park. - Et ferdig utbygd Kjøita Park vil få et uteareal bestående av idylliske broer, kanal rundt området og parkanlegg, sier Skisland.

BI Agder arrangerte i samarbeid med NHO Næringslivsdagen der SuperOffice-gründeren Une Amundsen uttalte: «Jeg ansetter ingen fra Oslo 3, de er for bortskjemte». Påfølgende diskusjon reiste spørsmålet «Hvilke ungdommer er villige til å jobbe mye og hardt for å komme seg frem?». Studentforeningen BIS Agder har naturligvis etablert egen roklubb som benytter klubbhuset til Kristiansand Roklubb vegg i vegg med BI.



BI Agder er også kunnskapsleverandør til LOS, som er selskapet Agder Energi benytter i markedsføring og salg av ulike strøm- og telekomprodukter. - LOS skolen er en ambisiøs satsning for å videreutdanne de ansatte i LOS. Vi er svært godt fornøyd med den rollen BI Agder har spilt i utvikling og gjennomføring av programmet, sier adm. direktør Roald Mæsel i LOS.



Ordfører Jan Oddvar Skisland

BI Bergen

BI Bergen ble etablert i 1985, og er det største av BIs studiesteder utenfor Oslo. BI Bergen har en sentral beliggenhet i Bergen sentrum, i hjertet av et rikt miljø for forskning og undervisning.

BI Bergen har i samarbeid med to av BIs forskningsinstitutter (Institutt for offentlige styringsformer og Institutt for innovasjon og økonomisk organisering) utarbeidet et skreddersydd program for Bergen Kommune. Programmet heter «Fra forvaltning til forretning», og har i studieåret 2005-2006 37 deltakere fra ledergruppene i fem kommunale foretak som har det til felles at de må konkurrere om oppdrag.

Dette representerer et gjennombrudd for BI Bergen, som lenge har hatt som mål å etablere et forpliktende leverandørforhold til Bergen Kommune. BI Bergen er i ferd med å utarbeide forslag til programmer også for andre enheter i kommunen.

I 2005 ble første kull med Bachelorstudenter i Varehandelsledelse uteksaminert fra BI Bergen.

Et studentlag fra BI Bergen representerte BI i finalen i den internasjonale case-konkurransen, NIBS (Network of International Business Schools), som ble arrangert i Rennes. BI Bergen har også inngått et samarbeid med NHO gjennom Ungt Entreprenørskap. BI Bergen har inngått samarbeid med Salgs- og Reklameforeningen (SRF) i Bergen om å opprette egne studentpriser både til Markeds-symposiet i januar og til Jubileumssymposiet i november. Hensikten er å lage arenaer hvor studentene møter næringslivet.

STUDIER OG UNDERVISNING 2005

HELTID

Bachelorstudier i

- økonomi/administrasjon
- økonomi & IT-ledelse
- markedsføring
- markedskommunikasjon
- internasjonal markedsføring
- reiselivsledelse
- varehandelsledelse.

DELTID

Master of Management-programmer i

- Human Resources Managemet
- strategisk ledelse
- prosjektledelse trinnvis.

FAKTA BI BERGEN

Antall studenter på heltid:

1 025 (50% kvinner)

Antall studenter deltid:

495 (64% kvinner)

Omsetning: 58.0 mkr. (62,4 mkr.)

Direktør: Kjell Minken

ANSATTE BI BERGEN

Direktør

[Kjell Minken](#)

Nestleder/studiesjef

[Elisabeth A. Seim](#)

Avdelingssjef markedsføring & IT

[Erik Førland](#)

Prosjektleder

[Lasse Sætre](#)

Studieledere

[Lisbeth L. Aulin](#)

[Marianne G. Farsund](#)

Studieveiledere

[Christin L. Helberg](#) (permisjon)

[Jannicke Krisitansen](#) (permisjon)

[Ellen Wilthil](#)

[Liv Fjeldstad](#) (vikar)

[Ragnhild M. Solheim](#) (vikar)

IT-ansvarlig

[Arnfinn J. Seim](#)

IT-konsulent

[Morten N. Nielsen](#)

Prosjektkonsulenter

[May Helland](#)

[Jarle Bastesen](#)

Førstelektorer

[Johny Olesen](#)

[Inga Lena Grønlund](#)

[Nina Iversen](#)

Høyskolelektorer

[Morten W. Knudsen](#)

[Geir Knutsen](#)

[Stein Lavik](#)

Studierektor

[Odd Rydland](#)



STUDIER OG UNDERVISNING 2005

HELTID

Bachelorstudier i

- økonomi og administrasjon
- markedsføring
- internasjonal markedsføring

Spesialiseringsretninger i
bedriftsutvikling og logistikkledelse.

DELTID

Bedriftsøkonom- og markedsøkonom-
studiene på kveldstid, et betydelig
antall høyskolekurs på dag- og kveld-
stid og et utvalg spesialkurs på dagtid
foruten deltakere fra næringslivet på
være spesialiseringsretninger.

Bedriftsmarkedet
Kurs og programmer for bedrifter,
offentlige etater og ideelle
organisasjoner.

FAKTA BI BUSKERUD

Antall studenter på heltid:
200 (40% kvinner)
Antall studenter på deltid:
300 (50% kvinner)
Omsetning: 12,1 mkr. (13,1 mkr.)
Direktør: Trond I. Østgaard

ANSATTE BI BUSKERUD

Direktør
Trond I. Østgaard

Studieleder
Gunn Akselvoll

Prosjektledere
Atle Ilebekk
Inger-Lise Nes

Studiekonsulenter
Kari Aasheim Johansen
Marit Laugerud Eftedal

Førstelektor:
Robert G Hansen

Et 40-talls timelærere og
gjesteforelesere



BI Buskerud

BI Buskerud er BIs eldste studiested utenfor Oslo, med sammenhengende virksomhet i Drammen siden 1959. BI Buskerud skal være den foretrukne høyskole i Buskerud innenfor økonomi, markedsføring og ledelse på bachelornivå i heltids-, deltid- og bedrifts-markedet, med Drammen som base. BI Buskerud skal være en drivkraft i utviklingen av Drammen som attraktiv studentby.

Drammensregionen, som består av Drammen og syv nabokommuner som har inngått et tett og forpliktende samarbeid, er Norges femte største byregion med ca 160 000 innbyggere. Drammensregionen satser tungt og er i vekst innenfor høyere utdanning.

BI Buskerud flytter inn i Drammens nye kunnskapspark «Papirbredden – Drammen kunnskapspark», som ved åpningen i januar 2007 vil romme tre høyskoler, tre bibliotek og flere kunnskapsbedrifter. Hele bydelen transformeres fra nedlagt industri til Drammens mest spennende bydel med bolig, kompetanse, kultur og næring som drivkrefter. BI Buskerud samarbeider med Høgskolen i

Buskerud, Høgskolen i Telemark, Drammen kommune, Buskerud Fylkeskommune, Rådet for Drammensregionen, NHO Buskerud, LO Buskerud, Drammen Næringslivsforening og Studentsamskipnaden i Buskerud om å utvikle den nye kunnskapsparken.

- Det er viktig for Drammensregionen å satse på kompetanseutvikling. «Papirbredden - Drammen kunnskapspark» blir et løft, og det er fint at BI bidrar til å utvikle et mangfoldig og variert studietilbud på høyskolenivå i Drammen sentrum, sier Stortingspresident Thorbjørn Jagland, som er valgt inn på Stortinget fra Buskerud. Eiendomsutvikler og hotellgründer Arthur Buchardt, opprinnelig fra Drammen, er overbevist om at Drammens nye kunnskapspark blir et viktig møtested mellom studenter og næringslivet. - BIs studier gir kompetanse som næringslivet har bruk for. BI har forstått at studiene må være en likeverdig mix av teoretisk kunnskap og sunn fornuft samt erfaring tilpasset det praktiske liv, sier Buchardt.



BI Gjøvik

BI Gjøvik ble etablert i 1987 (har vært samarbeidende skole siden 1971), og har siden 1998 arbeidet etter visjonen: «BI Gjøvik – et BI for Innlandet». BI Gjøvik tilbyr økonomisk/ administrativ utdanning til næringsliv og offentlig virksomhet i Oppland og Hedmark, og er Handelshøyskolen BIs førstelinje i Innlandet.

BI Gjøvik utdanner Bachelor-kandidater innen økonomi og markedsføring for industri, handel og øvrig arbeidsliv i Oppland og Hedmark, og vil også være en nisjehøyskole på utvalgte fagområder (f.eks. HMS (Helse, miljø og sikkerhet) og Security Management).

BI Gjøvik er del av kunnskapssenteret Arena Kallerud, som også rommer Høgskolen i Gjøvik, Gjøvik Tekniske Fagskole og Markedsføringsskolen i Gjøvik. Totalt er det ca. 2300 studenter i området. Gjøvik

Kunnskapspark (GKP) er lokalisert vegg i vegg med skolen. GKP har egen inkubator, og gir unik mulighet for tett interaksjon mellom student og næringsliv.

BI Gjøvik ser det som sin oppgave å være pådriver og brobygger mellom BIs fagmiljøer og regionale ekspertsentre. BI Gjøvik skal være en foretrukket samarbeidspartner og kompetanseleverandør for industri og øvrig arbeidsliv i innlandet innenfor management-basert etter- og videreutdanning

BI Gjøvik arrangerte i samarbeid Innovasjon Norge i Oppland og Hedmark kurs for styrekandidater i 2005.

STUDIER OG UNDERVISNING 2005

HELTID

Bachelor i

- økonomi/administrasjon
- markedsføring og ledelse
- Markedskommunikasjon (3. år)

DELTID

Spesialisering i Bedriftsutvikling (3. år)

FAKTA BI GJØVIK

Antall studenter på heltid: 120 (ca. 50% kvinneandel)
Antall studenter på deltid: 30 (ca. 50% kvinneandel)
Kurs for styrekandidater: 90 deltakere (ca. 50 % kvinneandel)
Omsetning: 7,3 mkr. (8,1 mkr.)
Direktør: Edvin A. Tysse

ANSATTE BI GJØVIK

Direktør

Edvin A. Tysse

Studieleder

Per Kristian Bakken

Studieveiledere

Anne Vårnes

Aud Fuglerud

Studiesekretær

Britt Skjöld

Høgskolelektorer

Per Jacobsen

Klaus Bratlie



STUDIER OG UNDERVISNING 2005

HELTID

Bachelorstudier i

- økonomi og administrasjon
- markedsføring
- internasjonal markedsføring

DELTID

- Bedriftsøkonomistudiet
- Markedsøkonomistudiet
- Høyskolekandidatstudiet i økonomi/ administrasjon
- Bachelor of Management

BI Lillestrøm tilbyr også spesialkurs og lederutdanning for voksenmarkedet og de som er i full jobb. I tillegg legges det vekt på bedriftsmarkedet med bedriftstilpassede kurs og utviklingstilbud for det lokale næringslivet

FAKTA BI LILLESTRØM

Antall studenter på heltid: 130

Antall studenter på deltid:

60 studenter.

I tillegg tar 150 personer studie-

fagene som kurs per semester.

Omsetning: 11,4 mkr. (13,8 mkr.)

Direktør: Anne Thorkildsen

ANSATTE BI LILLESTRØM

Direktør

Anne Thorkildsen

Studieleder

Espen Sakshaug

Studiekonsulent

Maria Salo

Studiesekretær

Anne Camilla Arnseth

Studieveileder

Anne Kristine Bjerke

Prosjektleder

Ine Foss

BI Lillestrøm

BI Lillestrøm ble etablert i 1986, og bidrar til kunnskapsbasert vekst og utvikling på indre Østlandet. BI Lillestrøm har et godt forankret samarbeid med de lokale videregående skolene, og har en viktig rolle som karriereveileder og studierådgiver for ungdom i starten på sitt utdanningsløp.

BI Lillestrøm ønsker å spille en aktiv rolle som samarbeidspartner og utviklingsaktør innen ulike nettverk som Kunnskapsbyen Lillestrøm, Innovasjon Gardermoen, Strategisk Næringsplan og andre private og offentlige initiativ. BI bidrar her med kunnskap som er relevant for næringslivet i regionen. Studiestedets fagstab er etterspurte som foredragsholdere på seminarer og møter. BI Lillestrøm er en aktiv deltager i strategisk arbeid på Romerike, dette gjelder både i Samarbeidsrådet for Nedre Romerike, en sammenslåing av 6 kommuner, og i Øvre

Romerike Utvikling, en sammenslåing av 7 kommuner. BI Lillestrøm er også en aktiv deltager i B2B (business to business) aktiviteter som LSKs (Lillestrøm Sportsklubb) businesspool med 140 medlemmer og Innovasjon Gardermoen med sine 350 medlemmer.

- For Kunnskapsbyen Lillestrøm er BI Lillestrøm en sentral samarbeidspartner. Dette gjelder både som tilbyder av attraktive utdanningstilbud for befolkningen i området, og som en av de viktigste leverandørene av skreddersydde kurs for nærmere 5000 ansatte i våre 50 medlemsbedrifter. BI spiller en viktig rolle som kompetansemiljø, og tilbudene ved BI er av vesentlig betydning for en positiv næringsutvikling i området, fremholder direktør Øyvind Michelsen i Kunnskapsbyen Lillestrøm.



BI Stavanger

BI Stavanger ble etablert i 1986, og samarbeider svært aktivt med det lokale næringsliv, som også omfatter større selskaper med nasjonal og internasjonal profil og nedslagsfelt.

BI Stavanger inngikk i 2005 en avtale med Statoil ASA om å utvikle et større kompetanseprogram innen prosjektstyring med oppstart februar 2006. Programmet har en kontraktsverdi på 9 mkr., og inngår i Statoils ambisiøse «World Class Performance»-satsing (les mer på side 23).

Statoil-avtalen representerer et av BIs største skreddersydde utdanningsprogrammer og er blitt til gjennom et samspill mellom et lokalt studiested med god kunnskap om en spesifikk næring og BIs fagmiljø plassert i Oslo.

BI Stavanger er også kunnskapsleverandør til Sparebank 1 SR-bank, som gjennomfører et ambisiøst lederutviklingsprogram for bankens ledere. I programmet kan BI Stavanger trekke på relevante fagressurser fra hele BI.

- Dyktige og handlingskraftige ledere utgjør et viktig fundament for SR-Banks framtid. Gjennom vårt lokale samarbeid med BI Stavanger får vi tilgang på det fremste av kompetanse som kan tilbys som skreddersøm i forhold til bankens behov. Det er vår felles ambisjon å se på samarbeidet som et langsiktig partnerskap der vi sammen skal gjøre SR Bank og BI enda sterkere, sier adm. direktør Terje Vareberg i Sparebank 1 SR-Bank.



STUDIER OG UNDERVISNING 2005

HELTID

Bachelorstudier i

- Økonomi og administrasjon
- Markedskommunikasjon
- Markedsføring
- Internasjonal markedsføring,
- Eiendomsmegling
- Bachelor of Management

DELTID

- Master of Management
- Grunnfag i markedsøkonomi og bedriftsøkonomi
- Høyskolekurs

FAKTA BI STAVANGER

Antall studenter på heltid: 522 (47% kvinner)
 Deltid: 111 (39% kvinner)
 Master: 108 (51% kvinner)
 Kursdeltakere: 375 (med st.pong)
 Kursdeltakere: 450 (ikke st.pong)
 Omsetning: 40,4 mkr. (39,5 mkr.)
 Direktør: Frode Futterer-Sekse

ANSATTE BI STAVANGER

Direktør

[Frode Futterer-Sekse](#)

Controller

[Dag Egil Alme](#)

Studiesjef

[Anne Brit Sandberg](#)

Studieleder

[Trygve Gunnarshaug](#)

Studiekonsulenter

[Torill Aasland](#)

[Hilde Fikstvedt](#)

[Solveig Nodland](#)

Studieveileder

[Ruth Nystrøm](#)

Prosjektkonsulent EVU

[Åse Idland](#)

Prosjektsekretær EVU

[Ingrid Engelsen](#)

IT-konsulent

[Andreas Knudsen](#)

Førsteamanuensis

[Håvard Hansen](#)

[Njål Foldnes](#)

[Ragnhild Wiik \(20%\)](#)

[Harald Rønneberg \(20%\)](#)

Førstelektor

[Espen Skaldehaug](#)

Høyskolelektorer

[Randi Skare](#)

[Bjørn Bugge](#)

[Betuel Frøyland](#)

STUDIER OG UNDERVISNING 2005

HELTID

- Bachelor i
- økonomi og administrasjon
 - markedsføring
 - internasjonal markedsføring

DELTID

- Bachelor of Management
 Årsenhet bedriftsøkonom og marked-
 økonomi.
 Master of Management
 Spesialkurs og kurs

FAKTA BI TELEMARK

- Antall studenter på heltid:
 170 (51% kvinner)
 Antall studenter på deltid:
 500 (60% kvinner)
 Omsetning: 10,4 mkr. (12,4 mkr.)
 Direktør: Kristian Bogen

ANSATTE BI TELEMARK

- Direktør
 Kristian Bogen

- Studieleder
 Kjell Karlsrud

- Prosjektleder
 Heidi B. Hansen

- Studiekonsulent
 Britt Fjellidal

- Studiekonsulent
 Jane Asdal

- Markedskonsulent
 Lisbeth M. Håtveit

- Studieveileder
 Marit Rugset

- Høyskolelektorer
 Rune Hansen
 Terje Røsjorde
 Egil Nordblom

BI Telemark

BI Telemark ble etablert i Porsgrunn i 1985, og skal kjennetegnes av «profesjonalitet, raus-
 het og begeistring». BI Telemark har som mål
 å spille en sentral rolle i regionen gjennom
 samarbeid med organisasjons-, samfunns- og
 næringslivet.

BI Telemark gjennomførte 100-årsprosjektet
 «Telemark i 100» for å vise sammenhengen
 mellom den type utdanning BI gir og samfunns-
 utviklingen rundt oss både i fortid, nåtid og
 fremtid. Studenter og ansatte gikk sammen
 med offentlige og private samarbeidspartnere
 om å realisere et læringsprosjekt der alle
 studenter og ansatte dro ut på en ukes
 rundreise i fylket for å besøke industri og
 næringsliv og få kulturopplevelser.

På «Telemark i 100» fikk studentene møte
 faglige utfordringer som er relevante innenfor
 de fagene de arbeider med på BI til vanlig. På
 Ulefoss fikk studentene se hvordan gammel
 jernverksindustri i dag er modernisert og inter-
 nasjonalisert. På Gaustadblick delte Arthur
 Buchardt sine og Tinnsamfunnets visjoner om
 en del av det fremtidige næringsgrunnlaget der.
 På Rjukan så studentene at det faktisk er
 mulig å drive lønnsom produksjonsindustri der
 selv om det viktigste markedet er Korea.



Fortid, nåtid og fremtid spunnet tett sammen i
 mange dimensjoner preget dagene, og uken ble
 avsluttet med en dagskonferanse hvor fokus
 var fremtidens næringsliv og utfordringer
 knyttet til det. Prosjektet ble gjennomført i
 samarbeid med Hydro, Skagerak Energi,
 Telemark interkommunale næringsråd og
 Vekst i Grenland.

BI Telemark har utviklet aktive partnerskaps-
 avtaler mot de videregående skolene, og
 samarbeider med Ungt Entreprenørskap (UE)
 Telemark og elever i ungdomsbedrifter. BI
 Telemark arrangerte også fagseminar for alle
 russestyrene i Telemark Fylke (styreansvar,
 samfunnsansvar og medie- og konflikt-
 håndtering). BI Telemark arrangerer den årlige
 Vekstdagen-konferansen, og deltar aktivt i
 møteplasser for næringsliv og samfunnsliv.

- For vår region er BI Telemark en svært viktig
 institusjon. BI har levert veldig mange gode
 kandidater som har fått arbeid i vårt distrikt,
 fremholder assisterende direktør Per Wold i
 Hydro, Herøya Industripark.



BI Tromsø

BI Tromsø ble etablert i 1999, og tilbyr anerkjent utdanning innenfor økonomi/ administrasjon, markedsføring og ledelse. BI Tromsø skreddersyr og tilpasser bedriftsinterne kurs og opplæringsprogrammer etter lokale kunders ønsker og behov. Studiestedet holder hus i Nerstranda senter, som ligger midt i Tromsø sentrum.

BI Tromsø gjennomførte i 2005 fire kurs i styrekompetanse, to i Tromsø, ett i Hammerfest og ett i Mo i Rana. I tillegg ble det arrangert et kurs i «Styrelederen». Til sammen 150 kursdeltakere har fått økt sin kunnskap om styrearbeid i praksis.

BI Tromsø har startet opp tredje kull med lederutvikling for Troms fylkeskommune.

BI Tromsø utvidet sine lokaler med 300 kvadratmeter, og disponerer totalt 1000 kvadratmeter. Lokalene er bygget om for å skape bedre fysiske studiemuligheter for studentene.



STUDIER OG UNDERVISNING 2005

HELTID

Bachelor i

- økonomi og administrasjon
- markedsføring
- internasjonal markedsføring.

DELTID

Master of Management i Coaching
Styrekompetanse.
Bedriftsøkonomstudiet på kveldstid.

FAKTA BI TROMSØ

Antall studenter på heltid:
117 (50% kvinner)
Omsetning: 9,9 mkr. (8,9 mkr.)
Direktør: Bjarne Eilertsen

ANSATTE BI TROMSØ

Direktør
[Bjarne Eilertsen](#)

Studieleder
[Mirian Eliassen](#)

Adm. konsulent
[Heidi Hemmingsen](#)

Adm. sekretær
[Siv I. Olsen](#)

Høyskolelektor
[Henning Sollid](#)



STUDIER OG UNDERVISNING 2005

HELTID

Bachelorstudier i

- økonomi og administrasjon
- markedsføring
- markedskommunikasjon
- reiselivsledelse.

DELTID

Etter- og videreutdanning:

Bedriftsøkonomstudiet på deltid, høyskolekurs, spesialkurs, Management program, samt bedriftsinterne program.

I 2005 samarbeidet BI Trondheim med St. Olavs Hospital, Innovasjon Norge, Telenor Mobil, BN Kreditt, Reinertsen Engineering og Trondheim Energiverk.

FAKTA BI TRONDHEIM

Antall studenter på heltid : 600

Totalt antall studenter: 974

Omsetning: 31,3 mkr. (31,0 mkr.)

Direktør: Bjørn Werner Amundsen

ANSATTE BI TRONDHEIM

Direktør

Bjørn Werner Amundsen

Studiesjef

Steinar Wold

IT & markeds konsulent

Tor Wiktor Ødegaard

Studieveiledere

Vigdis Sandø

Erna Stiheim

Aina Sæterli

Høyskolelektor

Morten Erichsen

Førstelektor

Olav Lilleberg

Høyskolelektor, markedsansvarlig EVU

Sverre Lie

Høyskolelektor II

Asgeir Opland

Arvid Strand

Førsteamanuensis II

Arve Pettersen,

I tillegg benyttes et betydelig antall høyskoleforelesere / timelærere .

BI Trondheim

BI Trondheim ble etablert i 1985, og skal formidle kunnskap av høy kvalitet i Midt-Norge innen kjerneområdene økonomi og markedsføring. Vi har som ambisjon at våre studenter skal være et foretrukket valg i næringslivet og det offentlige. BI Trondheim bærer preg av å være lokalisert i en av landets mest populære studentbyer. Studentene kommer fra samtlige fylker i landet. Ved opptaket høsten 2005 kom 46% fra områder utenfor Sør- og Nord-Trøndelag.

BI Trondheim er lokalisert i PirSenteret på Trondheim Havn. Dette er et moderne næringsbygg på totalt 50 000 kvadratmeter og som med sine 2 400 personer betegnes som et av de største nyskapsmiljøene i Midt-Norge, bl.a. innen maritim virksomhet. Leietakerne er alt fra små nystartede IT-selskaper med 2-3 ansatte til Reinertsen Engineering med sine 600 ansatte. Alle leietakerne er tilsluttet et nettverk som jevnlig



møtes for utveksling av kunnskap og informasjon. Dette samarbeidet har blant annet resultert i nærmere 20 diplomoppgaver som har vært til stor nytte for deltagende bedrifter.

- Vi var litt spent på hvordan det ville være å integrere 8-900 studenter med 1500 næringslivsansatte under samme tak. Etter snart tre år kan vi konkludere med at dette har fungert utmerket. BI studentene representerer energi og friskhet, noe PirSenterets nyskapende næringsliv lar seg inspirere av, konstaterer adm. direktør Svein Tryggestad i Pir Management.



BI Vestfold

BI Vestfold ble etablert i Sandefjord i 1986, og har vært i regionen gjennom 20 år. Vestfold har kun to institusjoner som tilbyr høyere utdanning på heltid, og BI er således en kjent institusjon i regionen.

BI Vestfold har høsten 2005 arbeidet med å posisjonere BI Vestfold tydeligere mot bedriftsmarkedet gjennom aktiv deltagelse og tilstedeværelse i regionens nærings- og samfunnsliv, samt en offensiv satsing mot regionens bedrifter og offentlige sektor. I desember 2005 ble det, som et resultat av dette, inngått et samarbeid med Aetat Tønsberg på fagområdene prosjektledelse og service/kvalitetsutvikling.

Helt fra starten i 1986 har svært mange voksne fra områdets næringsliv deltatt på studietilbudene som har vært gitt. For noen få år siden ble det etablert et samarbeid med BI Telemark om tilbud rettet mot det voksne individmarkedet, et samarbeid som har vært vellykket for begge studiestedene og for studentene. De siste fire årene har også BI Vestfold, sammen med Telemark og Buskerud

kunnet tilby ett av regionens svært få master-utdanninger rettet mot voksne.

Ett av BI Vestfolds mest vellykkede tiltak i 2005, var det studentene selv som sto for, nemlig Næringslivsdagen i mars. Arrangementet ble behørig omtalt i media. Tema var entreprenørskap, og en rekke dyktige foredragsholdere belyste dette fra flere sider, blant dem, gründer og investor Arthur Buchardt.



- Det er en styrke for Sandefjord og Vestfold forøvrig at Handelshøyskolen BI er lokalisert i Sandefjord. Høyere utdanning blir stadig viktigere, og et godt og variert studietilbud gjør at flere unge ønsker å studere i sitt eget

nærmiljø, sier ordfører i Sandefjord kommune, Bjørn Ole Gleditsch. Han forteller videre at dagens kunnskapsbaserte samfunn øker kravene til faglig påfyll, både for næringsliv og offentlig forvaltning.

STUDIER OG UNDERVISNING 2005

HELTID

Bachelor i

- økonomi og administrasjon
- markedsføring
- internasjonal markedsføring

DELTID

Bachelor of Management
Årsenhet bedriftsøkonom og markedsøkonom
Master of Management
Spesialkurs og kurs

FAKTA BI VESTFOLD

Antall studenter på heltid:
120 (54% kvinner)
Antall studenter på deltid:
230 (62% kvinner)
Omsetning: 7,4 mkr. (9,2 mkr.)
Direktør: Kristian Bogen

ANSATTE BI VESTFOLD

Direktør
Kristian Bogen

Studieleder
Turid P. Sandnes

Prosjektleder
Hege Tronsaune

Studieveiledere
Anne C. Kleiven
Beathe Bonnegolt

Høyskolelektorer
Egil Nordblom
Per Gunnar Hanssen



STUDIER OG UNDERVISNING 2005

HELTID

Bachelor i

- Markedsføring
- Økonomi og administrasjon
- Internasjonal markedsføring

Tre spesialiseringer;

Prosjektledelse, Bedriftsutvikling og Økonomistyring - regnskap, skatt og avgift.

DELTID

I tillegg kunne BI Østfold tilby bedriftsøkonomi og markedsøkonomi som kveldskurs.

FAKTA INFORMASJON BI ØSTFOLD

Antall studenter på heltid:

112 heltid (51% kvinner)

Antall studenter på deltid:

75 (68% kvinner)

Omsetning: 7,0 mkr. (7,9 mkr.)

Direktør: Carl-Morten Gjeldnes

ANSATTE BI ØSTFOLD

Direktør

Carl-Morten Gjeldnes

Administrasjonskonsulent

Mona Olavessen

Studiekonsulent

Lisann Flatem

Høyskolelektorer

Tor Tollefsen

Per Gunnar Hansen

Høyskolelektor II

Nina Ronæs

BI Østfold

BI Østfold ble etablert i 1985, og har sitt hovednedslagsfelt i Nedre Glomma regionen. Studiestedet er alene om å tilby en merkantil utdanning på høyskolenivå i den mest befolkede delen av fylket.

BI Østfold hadde i 2005 et direktørskifte. Ny direktør ble Carl-Morten Gjeldnes, som har 16 års fartstid fra ulike lederstillinger i Det norske Veritas. Gjeldnes overtok etter Nils Øby, som etter 16 år som direktør og studieleder ved BI Østfold gikk over i ny stilling som studiesjef for Bachelor programmene på BI i Nydalen.

Alle virksomhetsledere i Sarpsborg Kommune har i 2005 gjennomført «Økonomistyring i offentlig sektor» i regi av BI Østfold. BI Østfold har i samarbeid med Innovasjon Norge arrangert flere kurs innen styrekompetanse med god deltagelse.

BI Østfold har et meget godt samarbeid med fylkes eliteklubber både i fotball og ishockey. Gjennom dette samarbeidet får vi synliggjort vår virksomhet på positiv måte samtidig som vi kan tilby en fleksibel kompetansegivende utdanning til unge toppidrettsutøvere i fylket.

BI Østfold ønsker å bli sett på som det studiested i Østfold som tilbyr den mest anerkjente og næringslivsrettede utdannelsen innen merkantile fag i Østfold. Dette skal blant annet synliggjøres gjennom at vi til enhver tid har den beste faglige kompetansen i vår foreleserstab.



BI Ålesund

BI Ålesund ble etablert i 1986, og tilbyr det mest anerkjente utdanningstilbudet innen bachelorgrader i økonomi og markedsføring på Sunnmøre. I tillegg er BI Ålesund den dominerende aktør innen etterutdanning til banksektoren i regionen.

BI Ålesund og BI Bank og finans har inngått en samarbeidsavtale med Sparebanken Møre om utdanning av finansrådgivere. Målsetningen med avtalen er at flest mulig av bankens kunderådgivere skal få den nødvendige utdanning for å kunne bli godkjent som finansrådgiver BI. I 2005 deltok 88 av bankens ansatte på kurs i relasjonsmarkedsføring, plasseringsrådgivning og etikk. - Vår erfaring er at BI legger stor vekt på å ha forelesere som holder et faglig og pedagogisk høyt nivå. Sparebanken Møre har videre erfart at BI viser stor fleksibilitet for å imøtekomme våre behov og ønsker, uttaler personalsjef Bente Storhaug Dahl i Sparebanken Møre. BI Ålesund har i 2004 og 2005 gjennomført to programmer i salgsledelse og salgsplanlegging for salgssjefer /ledere i den norske delen av Rolls-Royce Commercial Marine. Hvert program har gått over seks dager med ca 25 deltakere på hvert program. - Rolls-Royce Marine arbeider i et internasjonalt og sterkt syklisk marked. Markedsføring og salg er kjernekompetansen i vårt arbeid og sammen



med et sterkt globalt nettverk skal vi sikre at kunden får nødvendig informasjon og besøk. Vi verdsetter den måten BI gikk inn i samarbeidet og tilpasset programmet til våre behov, sier vice president Arne Tande i Rolls-Royce Marine.

BI Ålesund samarbeider med Innovasjon Norge og fylkeskommunen om å tilby kurs i styrekompetanse. BI har i samarbeid med Stryn Næringshage utviklet lederutviklingsprogram for toppledere. Første kull med deltakere (toppledere) avsluttet sitt program med studietur til Kina våren 2005, 1. kull mellomledere avsluttet høsten 2005 og 2. kull toppledere avslutter våren 2006.

Næringslivsdagen, som ble arrangert på BI Ålesund i mars, ble en suksess. Foredragsholdere var hoteleier Olav Thon, kapitalforvalter Peter Warren, Grethe Sunde fra Regatta og Torstein Lorentsen fra frisørkjeden Can Cam. De fortalte om sine virksomheter og erfaringer med å drive business. Konferansier var den populære komikeren Zaid Ali.

STUDIER OG UNDERVISNING 2005

HELTID

Bachelor i

- økonomi og administrasjon
- markedsføring
- internasjonal Markedsføring alle tre årsheter.

DELTID

Spesialisering i Bedriftsutvikling

FAKTA BI ÅLESUND

Antall studenter totalt: 156.
Omsetning: 8,1 mkr. (8,7 mkr.)
Direktør: Leif Riksheim

ANSATTE BI ÅLESUND

Direktør
Leif Riksheim

Studieleder
Helene Havnen

Studieveiledere
Synnøve Erstad
Andreas Østigård

Prosjektleder
Tor Erik Lillebø

Høyskolelektor
Odd Misund



BI i Litauen



Handelshøyskolen BI etablerte i 1999 ISM University of Management and Economics i Kaunas i Litauen i samarbeid med Innovasjon Norge. I løpet av disse årene har studietilbudet blitt utvidet, og mer enn 10 000 studenter har tatt studier ved institusjonen. ISM University of Management fikk nylig status som universitet.

- Litauen er et spennende land å være inne i, her skjer det en sterk utvikling. Baltikum er det området som vokser raskest i Europa. ISM er på mange måter et BI i miniatyr. De tilbyr mange av de samme studiemodellene, men med en lokal tilpasning, forteller konserndirektør Jens Petter Tøndel ved Handelshøyskolen BI, som også er styreleder for ISM.

Høsten 2000 startet det første Bachelor-kullet, og siden da er studietilbudet utvidet med Master of Management, Master of Science og doktorgradsprogrammer. Skolen har nå i underkant av 1.500 heltidsstudenter, og er lokalisert både i Vilnius og Kaunas.

- Ser vi på hva ISM har oppnådd på fem år, så tror jeg det må være temmelig nær verdensrekord. Det viktigste fokuset har vært satsing på kvalitet, noe som har gitt resultater. ISM ble tidligere i år kåret til Litauens beste skole innenfor merkantile fag, noe som er en tydelig

anerkjennelse av arbeidet, sier Tøndel.

ISM har i løpet av få år blitt Litauens største universitet innenfor merkantile fag, og har nå mer enn 20 doktorgradsstudenter. Den sterke veksten har ført til at skolen trenger nye lokaler i Vilnius, og i november 2006 skal de flytte inn i ett kloster fra 1400 tallet, som pusses opp til moderne standard som samtidig ivaretar byggets særpreg og atmosfære.

ISM University of Management er internasjonalt orientert. Dette gjelder både utveksling av studenter med andre universitet og høyskoler internasjonalt. Dette er en mulighet flere norske studenter har benyttet seg av. I tillegg henter skolen inn forelesere fra andre land, dette gjelder både fra Handelshøyskolen BI og universiteter i nabolandene.

- ISM og BI får et stadig tettere forhold. Så langt har dette forholdet mest gått på undervisning, studier og utveksling, men fremover vil det bli satset på samarbeid innenfor forskning. I 2005 ble det arrangert en workshop for ti forskere fra ISM og ti forskere fra BI. Her er målet å få i gang felles forskningsprosjekter mellom skolene. Både Handelshøyskolen BI og ISM ønsker at samarbeidet mellom de to skolene skal bli ennå sterkere, så dette er et viktig satsingsområde fremover, forteller Tøndel.



BI i Kina

BI har vært til stede i Shanghai i Kina siden 1995, og har siden oppstartet utdannet rundt 1000 BI-kandidater i Kina i samarbeid med Fudan School of Management.

Daværende statsminister Gro Harlem Brundtland åpnet i 1995 Nordisk Senter og BIs lokale kontor ved Fudan Universitetet, som er et av Kinas mest anerkjente universiteter. BI var et av de aller første vestlige universitetene som tilbød gradsutdanning i Kina.

Det kinesiske utdanningsmarkedet preges av knallhard konkurranse der mange av de store amerikanske og europeiske universitetene er på banen. BI har lyktes med å markere seg ved å fokusere på endringsledelse – et tema skreddersydd for den kinesiske situasjonen der markedet endrer seg raskere enn de fleste andre steder i verden.

En viktig ambisjon for BI i Shanghai har vært å utdanne kinesiske ledere for norske og skandinaviske selskaper i regionen. Det er her de fleste skandinaviske selskapene i Kina er lokalisert. BI er den eneste nordiske utdanningsinstitusjonen som tilbyr gradsutdanning innenfor ledelse og administrasjon i Kina. Kinaprojektet er et av BIs største utenlandsengasjement og er en sentral del av BIs internasjonale strategi.

Våre studenter er hovedsaklig kinesiske bedriftsledere som jobber i internasjonale selskaper i Shanghaiområdet. BIs MBA-program er posisjonert helt i øverste sjiktet i Kina. Markedet for mellomledere er stort og BI Kina satser på å bevare sin posisjon i øverste sjikt av dette segmentet.

BI Kina startet i 2005 opp to åpne MBA klasser med til sammen 120 studenter. For de åpne programmene er dette mer enn en dobling fra to år tidligere da vi startet opp en klasse per år med 45 studenter. I tillegg har BI Kina levert Master of Management-programmer i Infocom til ansatte i Ericsson, Kina.



Øverst: Hovedinngang

Høyre1: Fudan University

Høyre 2: Gamle inngangen

Nederst: Fudan School of Management



BIs tilstedeværelse i Shanghai gjør det mulig å skredder programer som inngår i internasjonalt orienterte BI-studier som tilbys i Norge. Det gjelder både bachelorprogrammet «Internasjonal markedsføring» og Master of Managementprogrammet i «International and Cross Cultural Management». BIs fulltids «MBA-program in emerging markets», som tilbys ved BI i Oslo, gjennomfører deler av programmet ved Fudan i Shanghai.

BI ønsker å videreutvikle samarbeidet med Fudan, og har satt seg som mål å få til samarbeidsprosjekter innenfor forskning. Sunn forretningsdrift, gode forskningsprosjekter og økende studentutveksling vil gi BI en solid posisjon i Kina.



Styrets årsberetning og regnskap 2005

Styrets årsberetning 2005

BIs samfunnsrolle er å utvikle og formidle kompetanse som fremmer verdiskaping og innovasjon. BI er en selveiende stiftelse og institusjonens formål er knyttet til forskning og utdanning av høy internasjonal kvalitet og relevans. Solid økonomi er en forutsetning for denne virksomheten, snarere enn et mål i seg selv. Overskudd blir investert i videreutvikling av BIs forutsetninger for å holde et vedvarende høyt nivå på forskning og utdanning.

Innflyttingen i BIs nye kunnskapsbygg i Nydalen i Oslo og skifte av ledelse markerer årets to viktigste begivenheter for BI som institusjon.

BIS NYE KUNNSKAPSBYGG I OSLO

Beslutningen om å samle hele BIs virksomhet i Oslo i Nydalen ble fattet av BIs styre i februar 2002. Ambisjonen var å skape et av Europas fremste læringsmiljøer, og en naturlig møteplass for forskning, studenter og næringsliv. Prosjektet BI Campus Nydalen ble etablert for å ivareta brukeraspektet, for å styre BIs egne leveranser i byggeprosjektet og for å organisere selve flytteprosjektet. Prosjektet hadde et budsjett på 72 millioner kroner og involverte over 100 ansatte i en treårsperiode frem til innflytting i august 2005. Oppsummert fremstår prosjektet som meget vellykket og styret ønsker å takke alle involverte blant BIs ansatte og studenter, Avantors byggeledelse og Niels Torps arkitekt-kontor for god innsats og godt resultat. Prosjektet ble fullført i tide, med den kvalitet og innenfor de økonomiske rammer som ble gitt av styret. De infrastrukturelle utfordringene har ikke vært større enn man kunne forvente i forhold til byggets størrelse og det antall brukere som skal betjenes. Så langt har de nye teknologiske løsningene fungert tilfredsstillende. BI har fått et funksjonelt og estetisk vakkert bygg som representerer et godt utgangspunkt for å realisere BIs ambisjoner om forskning og utdanning i tett samspill med næringslivet og samfunnet. Den offisielle åpningen av det nye bygget understreket denne rollen ved å samle studenter, ansatte, næringsliv, kulturliv, utdanningsmiljøer og politikere til en moderne og høytidelig seremoni der H.K.H. Kronprins Haakon foretok den offisielle åpningen.

KJØP AV BYGGET I NYDALEN

I henhold til hovedavtale med Avantor ASA av 5. mars 2002 skulle BI leie bygget i Nydalen i 20 år fra 15. august 2005 til en årlig husleie i størrelsesorden 106 mkr (2005-kroner) pr år. Pr samme dato kjøpte Avantor ASA eiendommene til BI (Sandvika og Ekeberg) for 431 mkr. Salgsbeløpet ble gitt som

kreditt til kjøper til 10 % p.a. rente garantert i 20 år. Denne rentefordelen bidro til at BI ved å samlokalisere sin virksomhet i Nydalen ikke økte sin totale husleie i forhold til delt lokalisering i Oslo-området. Netto gevinst ved salg av egne eiendommer beløp seg til 193,5 mkr som er tilført stiftelsens egenkapital i 2005. Det vises til nærmere spesifikasjon i regnskapets note 6.

Handelshøyskolen BI hadde i hovedavtalen med Avantor ASA forhandlet frem en opsjon på å kjøpe bygget i Nydalen. På styremøte 25. februar 2005 besluttet BI å utnytte kjøpsopsjonen, og den 17. mars besluttet styret å kjøpe eiendommen. Styret besluttet samtidig at D-blokken, som BI ikke benyttet, skulle videreselges. Overtagelsestidspunktet var iht hovedavtalen 2. januar 2006. D-blokken ble videresolgt til Deutsche Immobilien Fonds AG (DIFA) med overtakelse 2. januar 2006.

På grunn av det store fallet i renten fra 2002 til 2005 økte kjøpsopsjonens verdi sterkt i perioden frem til overtakelse av bygget. Det vises til note 20 i regnskapet for 2005. Den estimerte gevinsten for videresalg av D-blokken ble på 46 millioner og vil bli bokført i 2006.

NY LEDELSE

2005 markerte også et skifte av øverste ledelse ved Handelshøyskolen BI. Etter åtte år ved roret overlot rektor Torger Reve og prorektor Jan Grund ledelsen av BI til nytt rektorat. Fokus på forskning, næringslivsrelevans og internasjonalisering vil kjennetegne den perioden de har ledet BI. Beslutningen om å samle BI i Oslo blir stående som en viktig milepæl. Likeledes måten de har bidratt til å synliggjøre og løfte frem BIs anseelse i samfunnet. Styret takker det avgåtte rektorat for deres store og viktige innsats for BI.

I henhold til BIs valgreglement hadde en nominasjonskomité arbeidet i vel ett års tid med å finne frem til aktuelle rektorkandidater for BI. Komiteens innstilling ble lagt frem for BIs styre som tok den endelige beslutningen. Ole Stenvinkel Nilsson fra Handelshøyskolen i København ble i styremøte 3. mars 2005 utnevnt som ny rektor. Inge Jan Henjesand fra BI ble utnevnt til prorektor. Det nye rektoratet tiltrådte 1. august 2005. Stenvinkel Nilsson ble sykemeldt i november 2005, og sa opp sin stilling som rektor i desember. I tråd med BIs reglement ble prorektor Inge Jan Henjesand konstituert som rektor. Reglementet tilsier videre at dersom rektor fratrer i løpet av den valgte perioden skal også

prorektor velges på nytt. En ny nominasjonskomité ble etablert ved årsskiftet 2005/2006 og er nå i gang med å søke etter nytt rektorpar.

BI HØSTER ANERKJENNELSE

EFMD (European Foundation for Management Development) står bak Europas viktigste akkreditering av handelshøyskoler - EQUIS (European Quality Improvement System). BI ble første gang akkreditert i 1999, og re-akkreditert i 2005. Evalueringskomiteen var særlig imponert over omfanget og kvaliteten i BIs forskning og institusjonens internasjonale anerkjennelse.

BIs forskning ble også fremhevet av Financial Times som rangerte BI blant Europas 50 beste handelshøyskoler. BI rangeres som nummer 23 i Europa innenfor næringslivsforskning og BIs MBA-program ble rangert som nummer 34. Det var også en stor anerkjennelse for BI å komme med på Financial Times' oversikt over verdens fremste leverandører av bedriftsinterne utdanningsprogrammer. BIs tilbud ble vurdert som nummer 48 i verden og som nummer 20 i Europa.

FORSKNING AV INTERNASJONALT FORMAT

BI ble i 2005 rangert som nr 23 på forskning i Financial Times' rangering av europeiske handelshøyskoler. Denne plasseringen innebærer at BI forskningsmessig blir vurdert som nest best av de nordiske handelshøyskolene, like bak Handelshøyskolen i København.

For BI er det nødvendig å ha og videreutvikle anerkjente forskningsmiljøer. Gjennom rekruttering av de fremste faglige innenfor handelshøyskolefagene oppnås et godt renommé, som igjen gjør BI attraktiv som arbeidssted for de fremste forskerne og som studiested for gode studenter. Vitenskapelig publisering på høyt faglig nivå er et uttrykk for kvaliteten i fagmiljøene.

I 2005 ble det publisert 92 artikler i vitenskapelige tidsskrifter med fagfellevurderinger mot 80 i 2004. Det nevnes spesielt at forskere ved BI i 2005 publiserte i tidsskrifter som *Academy of Management Journal*, *Administrative Science Quarterly* og *Journal of Financial Economics*, som alle er blant de mest anerkjente tidsskriftene innenfor handelshøyskolefagene.

Det ble videre publisert 11 vitenskapelige monografier, 22 artikler i vitenskapelige antologier, 15 fagbøker og 7 kapitler i fagbøker.

Vitenskapelig publisering er også blitt viktig som grunnlag for støtten BI mottar over statsbudsjettet. Myndighetenes

Styreleder Gunn Wærsted



synliggjøring av vitenskapelige publikasjoner som grunnlag for statsstøtten gjør det ytterligere viktig å holde fokus på slik publisering. BI ser det som positivt at forskningsmiljøene stimuleres til å publisere i de mest anerkjente publiseringskanalene.

FORSKERUTDANNING

BI har siden 1998 hatt rett til å tildele graden dr.oecon. Ved utgangen av 2005 var 72 studenter tilknyttet doktorgradsprogrammet. Av disse var 46 % kvinner. I 2005 disputerte 6 doktorgradskandidater, herav to kvinner. Dette er nedgang fra 10 i 2004.

EKSTERNT FINANSIERT FORSKNING

Det ble for 2005 inngått kontrakter om eksternt finansierte forskningsoppdrag for i overkant av 48 mkr, noe som er en nedgang fra 56 mkr i 2004. Utført oppdragsforskning i 2005 var 53 mkr mot 53,1 mkr i 2004.

Det er gledelig at andelen av midlene som kommer fra Norges forskningsråd holder seg på om lag 50 prosent av de totale forskningsmidlene. Videre er det meget positivt at det er inngått avtale om et større prosjekt med Norges Rederiforbund om hvilken rolle eierskapet til de betydelige petroleumsinntektene har for den langsiktige økonomiske utviklingen i Norge. Tilsvarende er det inngått langsiktig avtale med aktører innen varehandelssektoren om forskning på denne sektorens utfordringer. Sammen med etableringen av gaveprofessorater gir dette anledning til fordypning i områder som er tematisk interessante for BI.

NYE GAVEPROFESSORATER 2005

Terje S. Backes professorat ble opprettet pr. 1. januar 2005

for å styrke forskning omkring byggenæringens økonomi. Professorstipendiat Marianne Jahre er tilknyttet dette professoratet.

Gaveprofessoratet i petroleumsøkonomi ble opprettet av Fina i 1991 og har vært fornyet ved flere anledninger, nå sist i 2005 ved Total E&P Norge AS. Professor Øystein Noreng er tilknyttet professoratet.

BI ble tildelt to nye gaveprofessorater i 2005 som forventes å være besatt i løpet av første halvår 2006. Det ene professoratet er gitt av DnB NOR og er innrettet mot kapitalforvaltning, mens det andre er gitt av BGF-fondet (Bygnings-artikkel-Grossisternes Forening) og en rekke aktører innen norsk varehandel og er innrettet mot varehandelsledelse.

FORSKNINGSFORMIDLING

Handelshøyskolen BI har i 2005 økt omfanget av populærvitenskapelig aktivitet. BI oppmuntrer og utfordrer institusjonens vitenskapelig ansatte til å delta i samfunnsdebatten i form av intervjuer i media og øvrige ekspertkommentarer. BI har publisert 80 populærvitenskapelige forskningsartikler på egen forskningsportal. BI arrangerte i 2005 en rekke populærvitenskapelige seminarer og konferanser for ulike målgrupper: BIs årskonferanse (Johan Throne Holst-konferansen), Norsk Kundebarometer (NKB), Norges Bank Watch, Den nasjonale Styredagen, Nasjonal CSR-konferanse og en konferanse om «Kunst + Kapital = Kompetanse på tvers» i samarbeid med Kunsthøgskolen i Oslo. BI arrangerte 23. og 24. september 2005 Forskningstorget i Oslo sammen med Universitetet i Oslo, Høgskolen i Oslo og Høgskolen i Akershus. BI vant prisen for beste bod på Forskningstorget i Oslo.

STUDIER

BI tilbyr i dag sytten forskjellige bachelorstudier, seks ulike masterstudier og fem doktorgradsprogrammer. BI har også et betydelig tilbud innen etter- og videreutdanning, bedriftsintern opplæring og lederprogrammer. Kontinuerlig utvikling av eksisterende studietilbud er sentralt for å gjenspeile forskningsfronten og sikre næringslivsrelevans. I 2005 lanserte BI et nytt Master of Management-program i nyskapning som tiltrakk seg mange deltakere. BI har i år også fått NOKUT-godkjent to nye studier for oppstart høsten 2006: Bachelor i entreprenørskap og Master of Science i politisk økonomi.

Det ble høsten 2005 satt ned et utvalg under ledelse av professor Dag Morten Dalen for strategisk fornyelse av siviløkonom- og sivilmarkedsførerstudiene. Det er vedtatt endringer i studieplanen for bachelornivået av studiene som iverksettes fra høsten 2006, og det arbeides videre med langsiktige tiltak på masternivå. I årets markedsførings-

kampanje presenteres sivilstudiene som klare femårige studieløp.

STUDIEKVALITET

BIs kvalitetssikringsarbeid ble i løpet av 2005 tydeliggjort gjennom etableringen av enhet for studier og programmer. Enhetens leder inngår i BIs øverste ledelse og har hovedansvaret for BIs studie kvalitet og for kvalitetssikringssystemets vedlikehold og videreutvikling. Den faglige styringslinjen er derved styrket. Undervisningsutvalgene (UUV) har fått utvidet myndighetsområde. UUV skal nå også fatte normgivende vedtak om kompetansenivå og kompetanseområde for forelesere, veiledere og sensorer, for klassestørrelse og undervisningsform (dvs fagressurser pr student), samt om krav til studieprogresjon for studenter. Spesifikke studieprogresjonskrav er vedtatt innført fra og med 2006. Videre er det i 2005 tilsatt lokale faglige ledere ved studiestedene med ansvar for oppfølging av BIs kvalitetsarbeid på det enkelte studiested.

Det er gjennomført omfattende summative og formative evalueringer som legges til grunn for forbedring av kurs, studier og programmer. Det er utarbeidet en overordnet kvalitetsrapport i tråd med NOKUTs krav.

STUDENTER

Handelshøyskolen BI hadde i 2005 totalt 18 700 studenter registrert ved BIs studiesteder mot totalt 18 500 i 2004. Antallet deltidsstudenter har i 2005 økt til 9 700 fra 9 400 året før. 9 000 studerte på heltid mot 9 100 i 2004.

I 2005 ble det avlagt 720 520 studiepoeng mot 742 353 året før. Dette tilsvarer 12 008 studenter i full studieprogresjon mot 12 370 året før, altså en liten nedgang. Det er de lave opptakstillene fra 2003 som påvirker det totale antallet heltidsstudenter. Opptakene til første år i 2004 og 2005 har imidlertid økt med henholdsvis 7% og 7,5%. BIs etablering i Nydalen virket positivt på opptaket i Oslo som økte med drøye 11%. Det er imidlertid store variasjoner mellom studier og studiesteder. Den generelle tendens er at søkningen til BIs studiesteder i de store byene er økende, mens de regionale studiestedene har en svak nedgang.

Totalt sett er litt over halvparten (51%) av BIs studenter kvinner. På bachelorstudier utgjør kvinnene 48%, på masterstudier ca. 45%, mens kvinnene utgjør nesten 59% på kortere kurs og innen bedriftsintern opplæring.

STUDENTVELFERD

I forbindelse med samlokaliseringen i Oslo ble det også etablert ny organisering av studentforeningene. I Oslo slo fire foreninger seg sammen til Studentforeningen for Handelshøy-

skolen BI i Oslo (SBIO), mens studiestedene utenfor Oslo er organisert i BI Studentsamfunn (BIS). For å sikre studentene i Oslo et godt velferdstilbud besluttet BI i samråd med studentorganisasjonen å melde studentene inn i Student-samskipnaden i Oslo (SiO). Gjennom denne avtalen har BI-studentene fått tilgang til helsetjenester, idrettsaktiviteter og andre velferdstilbud. I tråd med ny lovgivning etableres også et læringsmiljøutvalg for å ivareta studentenes fysiske og psykososiale læringsmiljø.

Som et viktig ledd i å etablere en fullverdig campus i Nydalen står konseptet rundt Studentenes Hus Nydalen AS sentralt. Her har studentene fått et nyrenovert og skreddersydd bygg over to plan med festlokale som rommer ca 700 mennesker og to forskjellige barer. I tilstøtende sidebygning finnes også en cafe / restaurant med variert mattilbud. Studentenes Hus er lokalisert ved Akerselva i gangavstand fra Campus Nydalen. Selskapet eies av BI (aksjekapital på kr 100.000) og har et styre med sterk representasjon av studenter. SBIO skal etter planen overta eierskapet i selskapet så snart driftskonseptet er ordentlig på plass. BI bidrar med driftsstøtte tilsvarende den husleie som betales til Avantor ASA som eier bygningsmassen. Oppstarten høsten 2005 var krevende både arbeidsmessig og økonomisk. BI har ytet både likviditetslån og ansvarlig lån til nødvendig driftskapital og dekning av tilleggsinvesteringer på til sammen 3,9 mkr.

Boligstiftelsen Nydalen (BSN) har etablert seg i Nydalen etter at boligmassen (ca 210 hybler) i Sandvika ble solgt til Bærum kommune. Noen hundre meter fra Campus Nydalen ferdigstilles i disse dager siste byggetrinn av til sammen 661 tidsriktige boenheter fordelt på ulike hybeltyper. Byggeprosjektet er finansiert med egenkapital og lån i Husbanken, og uten offentlig tilskudd. Handelshøyskolen BI har en representant i styret. Prosjektet representerer et meget godt tilskudd til velferdskonseptet for BI i Nydalen.

STUDIESTEDER

Etter samlokaliseringen i Oslo har BI totalt 13 studiesteder i Norge. BI i Oslo utgjør kjernen i det nasjonale kunnskapsnett, og de vitenskapelige medarbeiderne har ansvaret for studienes faglige kvalitet. Gjennom lokalt tilsatte høyskoleforelesere ved BIs studiesteder tilføres studiene næringslivsrelevans og regional forankring, noe som utgjør en viktig kvalitetsdimensjon ved BIs studier. BIs studiesteder utenfor Oslo tilbyr studier på bachelornivå, samt etter- og videreutdanning. BI er også representert i Litauen gjennom eierskap i International School of Management (ISM). I tillegg tilbyr BI mastergradsutdanning i Kina i samarbeid med Fudan School of Management. BI har også omfattende virksomhet internasjonalt gjennom en rekke aktiviteter innen etter- og videreutdanning, særlig innenfor shipping og gjennom

samarbeidet med Australian Institute of Management (AIM).

INTERNASJONALISERING

2005 markerte 10-årsjubileum for BIs samarbeid med Fudan Universitetet i Kina. Alumnigruppen i Kina teller nå over 1000 bedriftsledere med mastergrad fra BI. En stor delegasjon fra Fudan deltok også i den offisielle åpningen av BIs nye bygg i Oslo.

I 2005 ble det vedtatt å etablere en Summer School-pilot med igangsettelse sommeren 2006. Utgangspunktet for denne satsingen er å øke antall internasjonale utvekslingsavtaler gjennom å utvide tilbudet til våre samarbeidspartnere. Summer School antas også å bli en viktig markedsføringskanal for rekruttering til BIs etter hvert omfattende engelskspråklige studietilbud både på bachelor- og masternivå.

I 2005 hadde BI 788 internasjonale studenter fra totalt 63 nasjoner. Studenter fra Europa utgjør det største internasjonale innslaget. Tallet inkluderer både innvekslingsstudenter (243) og studenter registrert ved BIs studier. BI sendte i 2005 ut 325 norske studenter til ett eller to semesters opphold ved samarbeidende skoler internasjonalt. I 2005 hadde BI 135 samarbeidspartnere innen studentutveksling fordelt på 39 land.

OFFENTLIGE RAMMEBETINGELSER

Da den nye universitets- og høyskoleloven trådte i kraft 1. august 2005, markerte dette et viktig skille i forhold til BIs rammebetingelser. Når private og offentlige tilbydere av høyere utdanning nå er underlagt felles lovgivning, innebærer dette en viktig aksept av private aktørers rolle innen høyere utdanning. Felles lovverk, system for akkreditering og finansieringsmodell er viktige milepæler, men det gjenstår fortsatt store utfordringer i forhold til ulikheter i studentbetaling pga ulikt nivå på statstøtten for private og offentlige tilbydere. I 2005 bedret imidlertid BI-studentenes studiefinansiering seg gjennom en utvidelse av lånerammen fra ca. 20.000 til 50.000 kroner per år.

BI sendte i 2005 søknad om institusjonsakkreditering som vitenskapelig høyskole. Parallelt arbeidet Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT) med å klargjøre forskrifter for akkreditering i forhold til lovverket. Det skulle også etableres kriterier for distribuert undervisning. Disse forskriftene er blitt sterkt forsinket og BI har i påvente av forskriftene valgt å utsette prosessen med institusjonsakkreditering.

ORGANISASJON OG ANSATTE

Ved utgangen av året hadde BI totalt 713 ansatte mot 716 ansatte i 2004. Dette representerer 651,2 årsverk, mot 650 i

2004. Totaltallene fordeler seg på 377 administrativt og 336 faglig ansatte, mot henholdsvis 383 administrativt og 333 faglig ansatte i 2004. I tillegg var 648 høyskoleforelesere tilknyttet BI i 2005, mot 658 i 2004. Det har vært en svak nedgang i antall administrativt ansatte. Dette reflekterer de ambisjoner som ble lagt i forbindelse med samlokaliseringen i Oslo, selv om man så langt ikke har klart å realisere hele målsetningen.

En rekke organisatoriske endringer ble implementert i forbindelse med flytting til Nydalen. De viktigste endringer på faglig side var integreringen i instituttene av om lag 40 pedagogisk tilsatte fra BI Oslo på Schous. Videre representerte etablering av enhet for studier og programmer en tydeliggjøring av den faglige styringslinjen innen utdanningsvirksomheten. På administrativ side ble det opprettet en ny avdeling med fokus på eiendomsforvaltning som følge av kjøpet av bygget i Nydalen.

LIKESTILLING

I 2005 fikk BI to nye kvinnelige professorer slik at det totale antallet nå er fem, eller 8,2%. Kvinneandelen totalt i faglig stab er 23%, opp fra 21% i 2004. Kvinnene utgjør nesten halvparten av alle doktorgradsstipendiater ved BI i 2005. Blant administrativt ansatte ligger kvinneandelen stabilt på 65%, mens det har vært en svak økning fra 29% til 30% kvinnelige direktører. Kvinnerepresentasjonen i BIs styrende organer er meget god. I styret er kvinneandelen 50% og i Kollegiet 31%, opp fra henholdsvis 42% og 23% i 2004.

En analyse av lønnsdata fra slutten av året viste signifikante lønnsforskjeller mellom kvinner og menn i høyskolelektor-kategorien. Denne ubalansen skal utredes videre. Blant administrativt tilsatte er det i stillingskategoriene seniorrådgiver, sjef og direktør til dels betydelige forskjeller i gjennomsnittslønn, noe som nå også utredes videre.

Planer om å opprette et likestillingsutvalg som skulle arbeide systematisk med likestillingsspørsmål ble utsatt som følge av flytting til Nydalen og rektorskifte. Det etableres nå et utvalg for mangfold og likeverd som blant annet skal adressere likestillingsutfordringene og konkretisere mål og tiltak.

HELSE, MILJØ OG SIKKERHET

Sykefraværet i 2005 sank til 3,1% fra 4,6% i 2004. Kvinner representerer om lag 60% av dette fraværet. I forbindelse med de nye sykefraværsreglene som trådte i kraft andre halvår 2004 har BI etablert gode rutiner for tettere oppfølging av langtidssykemeldte. Dette har virket meget positivt på sykefraværet. På basis av interne undersøkelser og tilbakemeldinger fra samarbeidspartnere har BI identifisert at den største helserisikoen for ansatte er knyttet til psykososiale

forhold og til belastningsskader på muskel- og skjelett-systemet. BIs ansatte utsettes i liten grad for farlige fysiske arbeidsforhold, kjemikalier eller lignende. Helsetilbudet til de ansatte gjenspeiler dette, og er i all vesentlighet basert på prinsippet om å forebygge arbeidsrelaterte helseproblemer. Bedriftsavtalen med Psykologbistand A/S er BIs viktigste helsetjeneste og har virket meget positivt ved å forebygge og redusere sykefravær. Det er registrert én yrkesskade ved BI i 2005.

I forbindelse med innflytting i Nydalen har BI gjennomført en ergonomisk tilpassing av alle arbeidsplasser, og etablert en ny beredskapsplan for brann og ulykker. En sentral utfordring for administrativt ansatte var overgangen til åpent kontorlandskap.

I 2005 ble BI i Oslo miljøsertifisert og i løpet av 2006 er planen å bli miljøsertifisert også som gårdeier. BI forurenser ikke det eksterne miljøet.

ÅRSRESULTAT

For 2005 oppnådde Stiftelsen Handelshøyskolen BI en omsetning (ekskl. gevinst ved salg av eiendommene i Sandvika og Ekeberg) på 898,6 mkr, mot 885,9 i 2004, hvilket er en økning på 12,7 mkr eller 1,4 % i forhold til året før. Andel av investerings- og flyttekostnader på til sammen 72,0 mkr ved samlokaliseringen av Oslo-virksomheten i Nydalen sommeren 2005, er kostnadsført med 20,9 mkr. Resten er balanseført i regnskapet. Budsjettert investeringsramme for flytteprosjektet er overholdt. Trekkes nevnte kostnadsførsel ut, utgjorde årets driftskostnader 880,8 mkr, mot 850,6 året før, en økning på 30,2 mkr hvorav økt husleie ved flytting til Nydalen sto for størsteparten. Kostnadsøkningen må imidlertid ses i sammenheng med inntektene fra den langsiktige avtale om 10% p.a. rente av salgsbeløpet for eiendommene. For 2005 utgjorde «husleiesubsidieringen» 16,2 mkr (inntektsført som finansinntekter), som må ses sammen med økte driftskostnader nevnt over.

I tillegg har BI solgt eiendommer for 431 mkr, noe som har gitt en netto gevinst på 193,5 mkr. Totalt resultat for Stiftelsen Handelshøyskolen BI i 2005 ble 207,9 mkr. For å sammenligne resultat av løpende drift med 2004, trekkes salgsgevinst på eiendommer (193,5 mkr) og salg av fritidseiendom i utlandet (1,3 mkr) fra årsresultatet, samtidig som andel kostnadsførte flyttekostnader (20,9 mkr) trekkes ut. Korrigert resultat av drift blir da 34,0 mkr, mot 35,3 mkr i 2004.

Ved utgangen av 2005 var stiftelsens egenkapital 431,1 mkr hvilket er 58,8 % av totalkapitalen (224,5 mkr og 44,9 % pr 31.12.04). Ved vurdering av stiftelsens reelle egenkapital må det tas hensyn til estimatavvik på pensjoner, jfr. note 7.

Mottatt statstilskudd utgjorde 164,8 mkr for 2005 som er 18,3 % av omsetningen (149,8 mkr og 16,9 % i 2004).

Avskrivninger på bygninger, anleggs- og driftsmidler har fulgt samme prinsipp som tidligere år. Avhendede bygninger er avskrevet frem til 15. august 2005 og i tillegg er inventar og utstyr som ble skrotet i flytteprosessen til Nydalen avskrevet. Totalt er avskrivninger for 2005 på linje med budsjett.

Likviditeten for stiftelsen er tilfredsstillende. Investerings- og flyttebudsjettet på 72 mkr for samlokalisering i Nydalen er finansiert uten låneopptak og kun supplert med opptrekk på innvilget sesongkreditt over sommermånedene.

I samsvar med regnskapsloven § 3-3 bekreftes det at forutsetningene for fortsatt drift er til stede.

Årsresultat og disposisjoner:

Styret foreslår følgende disponering av årsresultatet:

Avsetning til forskningsutviklingsfond	1,1 mkr
Avsetning til velferdsfond – ansatte	1,3 mkr
Overføring til annen egenkapital	205,5 mkr
SUM DISPONERT	207,9 mkr

Stiftelsens opptjente egenkapital utgjør pr 31. desember 2005:

Forskningsutviklingsfond	28,9 mkr
Annen egenkapital	400,9 mkr
SUM OPPTJENT EGENKAPITAL	429,8 mkr

FREMTIDSUTSIKTER

En viktig utfordring i strategiarbeidet som ble påbegynt ultimo 2005 er å tydeliggjøre BIs samfunnsrolle som en integrert aktør i det norske forsknings- og utdanningsmiljøet og å meisle ut institusjonens mål frem mot 2010. En sentral forutsetning for BIs videre utvikling er fortsatt styrking av den faglige ressursbasen. BIs samfunnsrolle vil bli vurdert ut fra forskningens og studienes kvalitet og relevans, og BIs evne til å tiltrekke seg de beste forskere og studenter vil være avgjørende for resultatet.

BIs nybygg i Oslo representerer også et viktig konkurranse-

fortrinn: Et moderne og fleksibelt læringsmiljø som gir mulighet for å realisere BIs ambisjon om å være en viktig møteplass for forskere, studenter, næringsliv og politikere.

Forskningsbaserte studier med høy faglig og pedagogisk kvalitet i kombinasjon med næringslivsrelevans skal fortsatt kjennetegne alle BIs utdanningstilbud, men en viktig utfordring er å differensiere studienes ulike profiler bedre. Antallet potensielle førstegangsstuderende øker med 3,5% i de nærmeste årene og det forventes også at flere studenter velger å studere lenger som følge av «3+2 reformen». BI vil møte skarp konkurranse både nasjonalt og internasjonalt, og utfordringen ligger i fornyelse og innovasjon i studier og programmer. Den strategiske rollen til BIs ulike studiesteder nasjonalt må tydeliggjøres, særlig i lys av at studentene i økende grad søker til de større byene og utdanningsmiljøene.

Det største vekstpotensialet for BI antas å ligge i behovet for livslang læring og på den internasjonale arena. BIs internasjonale satsing må ytterligere fokuseres mens utfordringen nasjonalt er å møte etterspørselen innen lederutdanning og bedriftstilpassede programmer.

BI har i stor grad fått rammevilkår som likestiller institusjonen med offentlige høyskoler og universiteter. Det gjenstår å få på plass institusjonsakkreditering som sikrer faglig autonomi i forhold til opprettelse av studier, samt å fortsette arbeidet for å øke nivået på statsstøtten. Økt nivå på statsstøtten vil redusere studentbetalingene og dermed bidra til økt likestilling mellom BI som stiftelse og de offentlige universiteter og høyskoler.

TAKK

Styret ønsker å takke tidligere rektor Torger Reve og prorektor Jan Grund for deres innsats gjennom de åtte årene de har ledet BI. De har bidratt til et styrket BI hva gjelder akademisk verdiskapning, anerkjennelse og internasjonal orientering. Styret retter også en stor takk til BIs ansatte, studenter og samarbeidspartnere for en stor innsats og et godt resultat i et meget utfordrende år, og en særskilt takk til alle som bidro aktivt til å realisere BIs nye kunnskapsbygg i Oslo.

Sandvika, 1. mars 2006

Gunn Wærsted
styreleder

Inge K. Hansen
styrets nestleder

Ottar Henriksen
styremedlem

Anne Kari Lande Hasle
styremedlem

Dag Morten Dalen
styremedlem
repr. faglig ansatte

Randi Lunnan
styremedlem
repr. faglige ansatte

Silje Engeseth Lund
styremedlem
repr. administrative ansatte

Svein Egil Jørgensen
styremedlem
repr. studentene

Inge Jan Henjesand
konst. rektor

Regnskap 2005

RESULTATREGNSKAP 1.1-31.12

Note	NOK 1.000	2005	2004	2003
	Driftsinntekter			
	Undervisningsinntekter	655 939	657 340	683 860
	Oppdragsforskningsinntekter	53 046	53 068	49 170
2	Statstilskudd	164 845	149 776	122 799
3	Andre driftsinntekter	24 753	25 681	24 030
	Sum driftsinntekter	898 583	885 865	879 859
	Driftskostnader			
4	Lønn og andre personalkostnader	516 970	487 984	498 967
6	Ordinære avskrivninger	22 934	26 851	22 678
12	Tap på fordringer	1 852	3 058	2 210
5	Andre driftskostnader	359 911	332 663	329 164
	Sum driftskostnader	901 667	850 556	853 019
	Ordinært driftsresultat	-3 084	35 309	26 840
	Finansinntekter og -kostnader			
	Finansinntekter	19 475	2 498	3 680
	Finanskostnader	-1 948	-1 700	-4 643
	Netto finansposter	17 527	798	-963
	Andre poster			
6	Salgsgevinst eiendommer Sandvika/Ekeberg	193 498	0	0
	Sum andre poster	193 498	0	0
	Årsresultat	207 941	36 107	25 877
	Overføringer og disponering av årsresultat:			
	Avsatt til forskningsutviklingsfond	1 089	3 322	1 886
	Avsatt til velferdsfond - ansatte	1 345	0	0
	Overført til annen egenkapital	205 507	32 785	23 991
	Sum disponert	207 941	36 107	25 877

BALANSE 31.12

Note	NOK 1.000	2005	2004	2003
EIENDELER				
Anleggsmidler				
6	Bygninger, tomter	0	224 826	231 190
6	Maskiner, inventar, transportmidler	79 260	37 335	51 110
7	Pensjonsmidler	99 720	76 938	63 742
8	Langsiktige fordringer og plasseringer	5 069	1 699	2 326
10	Aksjer i datterselskaper	1 372	672	550
	Sum anleggsmidler	185 421	341 470	348 918
Omløpsmidler				
11	Varebeholdning	505	1 085	1 320
	Fordring datterselskap	99	113	173
17	Innskudd i Campus Nydalen	431 000	0	0
12	Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer	57 514	56 334	47 953
9	Kortsiktige plasseringer	10 017	10 686	10 933
13	Kontanter og bankinnskudd	48 715	90 730	51 252
	Sum omløpsmidler	547 850	158 948	111 631
	Sum eiendeler	733 271	500 418	460 549

BALANSE 31.12, forts.

NOTE	NOK 1.000	2005	2004	2003
	EGENKAPITAL OG GJELD			
	Innskutt egenkapital			
14	Stiftelsens kapital	1 300	1 300	1 300
	Opptjent egenkapital			
14	Forskningsutviklingsfond	28 904	27 815	24 493
14	Annen egenkapital	400 937	195 430	162 644
	Sum opptjent egenkapital	429 841	223 245	187 137
	Sum egenkapital	431 141	224 545	188 437
15	Bundne fond	17 962	18 627	18 515
	Avsetning for forpliktelser			
7	Pensjonsforpliktelser	14 389	13 464	12 376
19	Andre avsetninger for forpliktelser	7 135	7 500	7 500
	Sum avsetning for forpliktelser	21 524	20 964	19 876
	Langsiktig gjeld			
16	Pantelån	37 800	40 600	40 600
	Annen langsiktig gjeld	9 421	11 472	9 617
	Sum langsiktig gjeld	47 221	52 072	50 217
	Kortsiktig gjeld			
	Leverandørgjeld	39 283	29 122	31 576
	Skyldige offentlige avgifter	42 815	39 278	40 465
	Annen kortsiktig gjeld	133 325	115 810	111 463
	Sum kortsiktig gjeld	215 423	184 210	183 504
	Sum egenkapital og gjeld	733 271	500 418	460 549
17	Pantstillelser	177 800	180 600	180 600
18	Øvrige forpliktelser			

Oslo, 01.03.2006

Gunn Wærsted
styrelederInge K. Hansen
styrets nestlederOttar Henriksen
styremedlemAnne Kari Lande Hasle
styremedlemDag Morten Dalen
styremedlem
repr. faglig ansatteRandi Lunnan
styremedlem
repr. faglige ansatteSilje Engeseth Lund
styremedlem
repr. administrative ansatteSvein Egil Jørgensen
styremedlem
repr. studenteneInge Jan Henjesand
konst. rektor

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

NOTE	NOK 1.000	2005	2004	2003
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter				
	Resultat før skatt	207 941	36 107	25 877
+/-	Ordinære avskrivninger	22 934	26 851	22 678
+/-	Tap/(gevinst) salg anleggsmidler	-195 121	-131	-471
+/-	Endring i varer, kundefordringer og leverandørgjeld	9 576	-10 531	18 168
+/-	Endring i andre tidsavgrensningsposter	-2 512	-7 795	5 287
=(A)	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	42 818	44 501	71 539
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter				
-	Investeringer i varige driftsmidler	-65 284	-6 945	-17 859
+	Salg av varige driftsmidler (salgssum)	420 357	365	1 609
-	Utbetaling på kortsiktige lånefordringer	-431 000	0	0
+	Utbetaling på langsiktige lånefordringer	-3 370	0	0
+	Innbetaling ved salg av aksjer	15	0	0
+/-	Endring i andre investeringer	-700	1 558	1 494
=(B)	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-79 982	-5 022	-14 756
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter				
-	Nedbetaling av gammel gjeld	-4 851	0	-40 386
=(C)	Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-4 851	0	-40 386
A+B+C	Netto endring i likvider i året	-42 015	39 479	16 397
+	Kontanter og bankinnskudd per 01.01	90 730	51 251	34 855
=	Kontanter og bankinnskudd per 31.12	48 715	90 730	51 252

NOTER TIL REGNSKAPET 2005

(Alle tall i de påfølgende notene er i 1 000 NOK hvis ikke annet er angitt.)

NOTE 1 REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er utarbeidet i henhold til regnskapsloven 1998 og god regnskapsskikk. De vesentligste regnskapsprinsippene som Stiftelsen følger er beskrevet nedenfor.

Det er ikke utarbeidet konsernregnskap, da ingen av datterselskapene anses å være vesentlige. Av datterselskapene har verken Bedriftsøkonomisk Institutt AS eller Oslo Markedsføringshøyskole AS hatt virksomhet i 2005.

a) Inntektsføringsprinsipper

Undervisningsinntekter inntektsføres i takt med gjennomføringen av normert studieplan. Statstilskudd periodiseres tilsvarende. Oppdragsforskningsinntekter og andre driftsinntekter periodiseres i takt med leveransen av tjenesten. BI mottar offentlige tilskudd til forskningsprosjekter. Tilskuddene blir inntektsført i takt med fremdriften på prosjektene.

b) Klassifisering og vurdering av eiendeler og gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

c) Fordringer

Fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres såvidt mulig på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundeordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

d) Varebeholdninger

Varebeholdningen er verdsatt til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Det foretas nedskrivning for påregnelig ukurans.

e) Aksjer og obligasjoner

Aksjer og obligasjoner bestemt til varig eie eller bruk er oppført i balansen som anleggsmidler. Disse er vurdert til kostpris med mindre forhold som ikke anses å være av forbigående karakter har betinget en lavere vurdering.

Andre aksjer er oppført som omløpsmidler. Disse vurderes

til laveste av gjennomsnittlig anskaffelseskost og virkelig verdi på balansedagen. Mottatt utbytte og andre utdelinger fra selskapene inntektsføres som annen finansinntekt.

f) Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives dersom de har levetid over 3 år og har en kostpris som overstiger kr 20 000. Direkte vedlikehold av driftsmidler resultatføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger tillegges driftsmidlenes kostpris og avskrives i takt med disse. Utskiftninger av hele driftsmidler blir balanseført.

g) Pensjoner og pensjonsforpliktelser

BI Stiftelsens ansatte er delvis tilknyttet Statens Pensjonskasse (SPK) og delvis private ordninger gjennom Storebrand. BI Stiftelsen regnskapsfører sine pensjoner iht. Norsk Regnskapsstandard om Pensjonskostnader (NRS).

Selskapets pensjonskostnader er inkludert i posten lønn og andre personalkostnader.

SPK:

Pensjonsordningen i SPK er forsikringsteknisk oppbygget. Ordningen er imidlertid ikke fondsbasert, men utbetaling av pensjoner er garantert av staten iht. pensjonslovens §1. Premiefastsettelse og beregning av pensjonsforpliktelsene skjer etter aktuarielle prinsipper. Beregnede pensjonsmidler gir en avkastning som tilsvarer statsobligasjonsrenten. Ordningen anses iht. NRS som en ytelsesplan.

Netto pensjonskostnad omfatter periodens pensjonsopptjening, inkludert fremtidig lønnsvekst, og rentekostnader på forpliktelsen fratrasket estimert avkastning på pensjonsmidler og korrigert for den fordelte virkningen av endringer i pensjonsplan, estimer og avvik.

Storebrand:

Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser beregnes etter lineær opptjening på basis av forutsetninger om diskonteringsrente, fremtidig regulering av lønn, endringer i pensjoner og ytelser, fremtidig avkastning på pensjonsmidler samt aktuariemessige forutsetninger om dødelighet, frivillig avgang m.v.

Brutto pensjonsmidler (inkludert estimatavvik) fratrasket netto pensjonsforpliktelse for forsikrede ordninger er i balansen vist netto for de ordninger som har overdekning. Overfinansiering balanseføres i den grad det er sannsynlig at overfinansieringen kan utnyttes. Ordninger med underdekning er balanseført separat som netto pensjonsforpliktelser.

Endringer i forpliktelsen som skyldes endringer i pensjonsplaner amortiseres over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningsstid. Endringer i forpliktelsen og pensjonsmidlene som skyldes endringer i og avvik mot beregningsforutsetningene (estimatendringer) fordeles over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningsstid når avvikene overstiger 10% av den høyeste av brutto pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler.

Netto pensjonskostnad (brutto pensjonskostnad - estimert avkastning på pensjonsmidler) inngår i lønn og andre personalkostnader. Brutto pensjonskostnad består av nåverdien av periodens pensjonsopptjening, rentekostnad av pensjonsforpliktelsen samt amortisering av estimatendringer og avvik mellom forventet og faktisk avkastning.

I tillegg til de sikrede forpliktelsene er det beregnet usikrede forpliktelser knyttet til BIs medlemskap i AFP-ordning-er til LO/NHO. Ordningen trådte i kraft fra 1.7.98.

h) Avsetning til dekning av forskningstermin

Avsetningen skal dekke kostnader knyttet til forsknings- og studiepermisjoner for ansatte i vitenskapelige stillinger. Avsetningen er medtatt under annen langsiktig gjeld.

NOTE 2 STATSTILSKUDD

	2005	2004	2003
Utdanningskomponenten kap. 282	116.172	106.521	95.174
Senter for finansutdanning	1.033	1.778	1.901
Forskningskomponenten kap. 282	22.792	19.109	12.703
Basiskomponenten kap. 282	24.848	22.368	13.021
Sum statstilskudd	164.845	149.776	122.799

Statstilskuddets størrelse fastsettes i forbindelse med den årlige budsjettbehandlingen i Stortinget.

NOTE 3 ANDRE DRIFTSINNTEKTER

Andre driftsinntekter omfatter i hovedsak salg av kompendier og bøker, husleieinntekter, gaver og royaltyinntekter.

NOTE 4 LØNN OG ANDRE PERSONALKOSTNADER

Godtgjørelse til daglig leder (rektorer) i 2005 utgjorde kr 1 796 425. Andre skattepliktige ytelser utgjorde kr 102 906. Rektor er medlem av BIs ordinære

pensjonsordning i Statens Pensjonskasse. Rektor har etter avsluttet rektorperiode krav på ett års forskningstermin med rektorlønn.

Tidligere rektor har fått en sluttavtale som utbetales i 2006 med kr 968 331.

BI har ingen pensjonsforpliktelser overfor styrets medlemmer ut over at de ansattes representanter i styret er tilknyttet BIs ordinære pensjonsordninger. Styrehonorarer er resultatført med kr 269 168.

	2005	2004	2003
Lønnskostnader	421.693	402.396	415.211
Arbeidsgiveravgift	51.518	50.240	50.875
Pensjonskostnader (inkl. arb.g.avg.)	31.286	21.571	17.444
Andre ytelser	12.473	13.777	15.437
Sum	516.970	487.984	498.967
Gjennomsnittlig antall ansatte	715	759	818
Omregnet til årsverk	651	683	714

Det er ikke gitt lån og/eller stilt sikkerhet for lån til daglig leder eller styrets leder.

Revisjonshonorar for 2005 er som følger:

Lovpålagt revisjon	kr 307 500
Andre attestasjonstjenester	kr 53 250
Skatte- og avgiftsbistand	kr 40 000
Andre tjenester utenfor revisjonen	kr 63 625
Sum	kr 464 375

Alle beløp er inkl. mva.

NOTE 5 ANDRE DRIFTSKOSTNADER

	2005	2004	2003
Husleie og forvaltningskostnader	160.720	127.302	124.682
IT- kostnader	26.485	25.120	26.293
Bøker, tidsskrifter og div. abonnementer	10.097	12.006	10.195
Markedsføring	47.774	45.791	43.950
Reise- og møtekostnader	36.803	34.164	37.854
Kopiering og trykking	15.617	18.837	21.144
Diverse kostnader	62.415	69.443	65.046
Sum	359.911	332.663	329.164

NOTE 6 VARIGE DRIFTSMIDLER

Driftsmidlene avskrives lineært over driftsmiddelets antatte levetid og etter følgende satser:

Transportmidler	20 %
Maskiner, inventar	10-20 %
Datautstyr	20-33 %
Bygninger	2 %
Parkeringsanlegg	7 %

Personlig datautstyr som benyttes i undervisning, administrativt arbeid eller forskning resultatføres da det ut fra forventet slitasje og rask teknisk utvikling ikke kan sies å ha en levetid ut over tre år.

	Maskiner, utstyr, transportmidl.	Bygg Sandvika, Bærum	Bygg Ekeberg, Oslo	Tomter Sandvika og Ekeberg	Total
Kostpris 1.1	152.982	250.640	69.842	25.149	498.613
Tilgang	65.284	0	0	0	65.284
Avgang til kostpris	-66.416	-250.640	-69.842	-25.149	-412.047
Kostpris 31.12	151.850	0	0	0	151.850
Akk. avskrivninger/nedskrivninger 1.1	115.647	93.711	27.095	0	236.453
Avskrivning/nedskrivning på avgang	-62.227	-96.601	-27.968	0	-186.797
Årets ord. avskrivn. og nedskrivn.	19.171	2.890	873	0	22.934
Akk. avskrivninger 31.12	72.590	0	0	0	72.590
Balanseført verdi 31.12	79.260	0	0	0	79.260

Eiendommene (skolebygg) i Sandvika og på Ekeberg på henholdsvis 22 014 kvm og 7 110 kvm ble overdratt til Avantor ASA for kr 431 000 000 pr. 15.08.2005. Begge eiendommene ble fullt utnyttet til egen virksomhet frem til overdragelsestidspunktet.

Det ble pr. 05.03.2002 inngått avtale med Avantor ASA om leie av undervisningslokaler på 48 500 kvm i Nydalen, og BI samlet all sin virksomhet i Oslo-området i Nydalen ved semesterstart høsten 2005. Leieavtalen løp over 20 år fra 15.8.05 med rett til fornyelse. Husleien i Nydalen var i størrelsesorden kr 110 000 000 pr. år inkl. parkering (2005-kroner).

I hovedavtalen med Avantor ASA hadde BI en opsjon på å kjøpe bygget i Nydalen. I styremøte 25.02.2005 besluttet styret å kalle på opsjonen, med overtakelse pr. 02.01.2006, se note 18 Campus Nydalen.

Salgsgevinst ved salg av eiendommer (Sandvika/Ekeberg):

Salgssum	kr	431 000 000
Balanseført verdi eiendommer	kr	- 229 162 000
Tilbakestillingskostnader m.m.	kr	- 8 340 000
Netto salgsgevinst	kr	193 498 000

NOTE 7 PENSJONER

Vedrørende regnskapsprinsipper for behandling av pensjoner vises det til note 1 g) over.

Statens pensjonskasse (SPK):

Ordningen omfatter 254 yrkesaktive personer og 23 pensjonister pr. 31.12.2005 (248 yrkesaktive personer og 18 pensjonister pr. 31.12.2004).

Forutsetninger lagt til grunn for beregningene:

	2005	2004
Diskonteringsrente	5,00%	6,00%
Årlig lønnsregulering	3,30%	3,30%
Årlig G-regulering	3,00%	3,00%
Årlig pensjonsregulering	3,00%	3,00%
Avkastning på pensjonsmidler	5,50%	6,00%

Storebrand:

Ordningen omfatter 415 yrkesaktive personer og 67 pensjonister pr. 31.12.2005 (462 yrkesaktive personer og 60 pensjonister pr. 31.12.2004).

Forutsetninger lagt til grunn for beregningene:

	2005	2004
Diskonteringsrente	5,00%	6,00%
Årlig lønnsregulering	3,00%	3,00%
Årlig G-regulering	3,00%	3,00%
Årlig pensjonsregulering	2,50%	2,50%
Avkastning på pensjonsmidler	5,50%	7,00%

Pensjonskostnaden i 2005 fremkommer basert på økonomiske forutsetninger pr. 31.12. året før regnskapsåret.

Periodens pensjonskostnad	2005				2004			
	SPK	Storebr. sikrede ordninger	Storebr. usikrede ordninger	Sum	SPK	Storebr. sikrede ordninger	Storebr. usikrede ordninger	Sum
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	11.332	12.249	1.051	24.632	10.093	9.488	1.013	20.594
+ Rentekostn. av påløpt pensj.forplikt.	9.524	8.634	556	18.714	8.429	6.991	1.298	16.718
- Estimert avkastning på pensj.midler	-8.424	-9.051	0	-17.475	-7.783	-9.102	-901	-17.786
Netto pensjonskostnad	12.432	11.832	1.607	25.871	10.739	7.377	1.410	19.526
+ Resultatført planendring	876	0	54	930	876	0	54	930
+ Resultatført estimatavvik	1.147	3.920	-147	4.920	849	1.885	-63	2.671
+ Periodisert arbeidsgiveravgift	2.038	2.221	213	4.472	1.757	1.306	198	3.261
Pensj.kostn. inkl. arbeidsgiveravgift	16.493	17.973	1.727	36.193	14.221	10.568	1.599	26.389
- Herav ansattes andel (trukket i lønn)	-2.034	-2.873	0	-4.907	-1.965	-2.853	0	-4.818
Årets pensjonskostnad	14.459	15.100	1.727	31.286	12.256	7.715	1.599	21.571

Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelse	31.12.2005				31.12.2004			
	SPK	Storebr. sikrede ordninger	Storebr. usikrede ordninger	Sum	SPK	Storebr. sikrede ordninger	Storebr. usikrede ordninger	Sum
Estimert brutto pensjonsforpliktelse	-206.521	-191.513	-12.366	-410.400	-159.762	-143.630	-11.206	-314.598
Estimert verdi av pensjonsmidler	157.880	186.413	0	344.293	131.326	158.339	0	289.665
Ikke resultatført planendring	6.626	0	596	7.222	7.502	0	650	8.152
Ikke res.førte estimatendringer og -avvik	59.118	75.394	-841	133.671	32.030	41.625	-1.244	72.411
Arbeidsgiveravgift	2.412	9.911	-1.778	10.545	1.565	7.943	-1.664	7.844
Balanseført netto pensjonsmidler	19.515	80.205	0	99.720	12.661	64.277	0	76.938
Balanseført netto pensj.forpliktelse	0	0	14.389	14.389	0	0	13.464	13.464
Netto pensjonsmidler/(-forpliktelse)	19.515	80.205	-14.389	85.331	12.661	64.277	-13.464	63.474

NOTE 8 LANGSIKTIGE FORDRINGER OG PLASSERINGER

BI har følgende fordringer mot datterselskaper:

	Lånetype	Etabl.dato	Beløp	Rente	Balanse- ført verdi
Studentenes Hus Nydalen AS	Langsiktig	16.12.2005	2.000	3,00 %	2.000
Studentenes Hus Nydalen AS	Ansvarlig	16.12.2005	1.892	6 mnd NIBOR + 1,00 %	1.892
Nydalen Startup AS	Ansvarlig	31.10.2001	1.654	0,00 %	300
ISM	Ansvarlig	28.04.2000	2.057	3 mnd NIBOR + 2,00 %	476
Andre langsiktige fordringer					191
Sum					4.859

Beskrivelse	Selskap/fond	Antall	Pålydende	Eierandel og stemmeandel	Balanse- ført verdi
Aksjer	Mandag Morgen Norge AS	13	1.000	0,50 %	50
Aksjer	Forskningsparken AS, B-aksjer	55	55	1,20 %	0
Aksjer	Gjøvik Kunnskapspark AS	5	60	0,90 %	60
Aksjer	IT Fornebu AS	749	75	0,10 %	0
Aksjer	Østfold Innovasjon AS	1	50	1,92 %	50
Stiftelsesinnskudd	Stiftelsen Connect Norge				50
					210

NOTE 9 KORTSIKTIGE PLASSERINGER

Av totale kortsiktige plasseringer er til sammen kr 10 017 467 bundet (jfr. note 15). Tilsvarende tall for 2004 og 2003 var henholdsvis kr 10 686 000 og kr 10 933 000.

Beskrivelse	Selskap/fond	Antall	Markedsverdi	Balanseført verdi
Aksjefond	DnB Investor «DnB 20» (bundet)	5.417	1.922	1.922
Aksjefond	Carnegie Worldwide (bundet)	283	1.455	1.455
Aksjefond	Carnegie Aksjenorge (bundet)	297	1.635	1.635
Rentefond	ABN AMRO Likviditet (bundet)	30.666	2.573	2.573
Rentefond	ABIF Kort Obligasjon (bundet)	24.838	2.432	2.432
			10.017	10.017

NOTE 10 AKSJER I DATTERSELSKAPER

Selskap	Antall	Pålydende	Eierandel og stemmeandel	Balanseført verdi
Bedriftsøkonomisk Institutt AS	1.000	100	100,00%	100
Oslo Markedsføringshøyskole AS	1.000	100	100,00%	0
International School of Management	32.844	76	54,85%	1.150
Studentenes Hus Nydalen AS	100	100	100,00%	122
Nydalen Startup AS	84.600	100	55,00%	0
				1.372

Datterselskapet «International School of Management» i Kaunas i Litauen ble etablert i desember 1999. SND (Statens Nærings- og Distriktsutviklingsfond) har en andel på 35,65%. Resten av aksjene eies av nøkkelpersoner i selskapet. Foreløpig regnskap for 2005 viser driftsinntekter på kr 32 115 000 og et overskudd på kr 2 841 000.

Nydalen Startup AS i Oslo (tidligere Startup@BI AS) ble etablert i februar 2001 med en total aksjekapital på kr 154 000. BI har en eierandel på 55%, Avantor ASA 35% og Oakwood AS 10%. Selskapet er et inkubatorselskap med formål å bidra til oppstart, utvikling og salg av selskaper med opphav fra BIs studenter og nettverk. BI bidrar med å stille lokaler, infrastruktur og diverse faglig kompetanse som konverteres til ansvarlig lån. Foreløpig regnskap for 2005 viser driftsinntekter på kr 98 250 og et resultat før skatt på kr -541 410.

Studentenes Hus i Nydalen i Oslo stod klart til å tas i bruk i august 2005. Selskapet Studentens Hus Nydalen AS har en aksjekapital på kr 100.000 og eies av BI. Meningen er imidlertid at studentforeningen i Nydalen skal overta selskapet når alle driftskonsepter er operative. Oppstart høsten 2005 har vært krevende arbeidsmessig og økonomisk. BI har bidratt med både likviditetslån (kr 2 000 000) og et ansvarlig lån (kr 1 891 868), ref. note 8.

NOTE 11 VAREBEHOLDNING

Varebeholdningen består av beholdninger i trykkeri og forlag, herunder kompendier og rekvisita. Hele beholdningen er å regne som kurant.

NOTE 12 KUNDEFORDRINGER OG ANDRE KORTSIKTIGE FORDRINGER

	2005	2004	2003
Avsetning til dekning av mulige tap 31.12	3.700	3.500	2.500
Konstaterte tap	1.154	2.058	1.853
Avsetning mulig tap			
Kina-prosjekter Fudan	1.000	1.000	0
Nedskrivning ansvarlig lån			
Startup Nydalen AS	497	0	357
Endring i avsetning	200	0	0
Årets tap på fordringer	2.851	3.058	2.210
Fordringer med forfall senere enn ett år:			
Lån til ansatte	2.601	2.753	3.464

NOTE 13 BETALINGSMIDLER

	2005	2004	2003
Avsatt på skattetrekkskonto	25.007	24.005	24.023
Andre bundne innskudd	6.270	7.811	7.456
Sum bundne innskudd	31.277	31.816	31.479

Posten «Andre bundne innskudd» omfatter hovedsakelig bundne midler i forbindelse med deler av de bundne midlene i Fond for bankutdanning og NVH-fondet (se note 15 for nærmere beskrivelse av disse to fondene).

NOTE 14 EGENKAPITAL

Av årets overskudd er kr 1 089 020 avsatt til forskningsutviklingsfondet. Midler tilført dette fondet er øremerket instituttene for å stimulere til økt mengde og kvalitet på forskningsarbeid ved Handelshøyskolen BI. Videre er det avsatt kr 1 345 496 til et nyopprettet velferdsfond for ansatte. Beløpet er salgsgevinsten ved salg av BIs bungalow på Lanzarote. Beløpet er ført under bundne fond. Resten av årets overskudd, kr 205 506 918, er tilført annen egenkapital.

	Stiftelses- kapital	Forsknings utviklingsfond	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 1.1.2005	1.300	27.815	195.430	224.545
Årets resultat		1.089	205.507	206.596
Egenkapital 31.12.2005	1.300	28.904	400.937	431.141

NOTE 15 BUNDNE FOND

Stiftelsen har følgende bundne fond:

	2005	2004	2003
NEMI-fondet	5.005	6.749	6.749
Fond til fremme av bankutdanning	5.300	4.221	4.465
NVH-fondet	5.679	6.184	6.078
Velferdsfond - ansatte	1.345	0	0
Andre fond	633	1.473	1.223
Sum bundne fond	17.962	18.627	18.515

NEMI-fondet er besluttet øremerket til et eget professorat innen International Management.

Fond til fremme av bankutdanning ble opprettet i forbindelse med sammenslåing av Bankakademiet (nå BI Senter for Finansutdanning) og Stiftelsen Handelshøyskolen BI. Fondets formål er å fremme bankrelatert utdanning i Norge. Det er ikke knyttet betingelser til fondet utover betingelser knyttet til bruken av midlene. Etter avtale med fondsstyret ble det i 1998 besluttet å flytte noe av midlene over i andre plasseringer (aksje- og obligasjonsfond). Det vises til note 9, hvor disse plasseringene er merket «bundet».

NVH-fondet ble etablert 1.1.2000 ved sammenslåingen av BI og Norges Varehandelshøyskole (NVH). Fondet er tilført ytterligere midler i 2002 som gavebrev ved salg av NVH-Stiftelsens eiendom på Drengsrud i Asker og realisasjon av aksjer i NVH-Konsult AS.

Renteinntekter knyttet til NEMI-fondet og Fond til fremme av bankutdanning og NVH-fondet er ikke tatt med i stiftelsens resultatregnskap, men ført direkte til fondene. Det er ikke knyttet betingelser med regnskapsmessig konsekvens til andre fond.

Nyetablert velferdsfond for ansatte stammer fra årets salgsgevinst ved salg av firmabungalow på Lanzarote. Personaladelingen i samarbeid med hyttekomiteen og fagforeningene vil utarbeide retningslinjer og forslag til bruk av velferdsfondet.

NOTE 16 LANGSIKTIG GJELD

Langsiktig gjeld består i sin helhet av pantegjeld sikret ved pant i Stiftelsens eiendeler. Se forøvrig note 17. Den langsiktige lånestrukturen pr. 31.12.2005 fremgår av tabellen nedenfor. Eventuell bruk av trekkrettighetene føres under kortsiktig gjeld.

Långiver	Bindingtid, nedbetalingstid og avdrag pr. år	Rente	Restgjeld 31.12.2005	Restgjeld 31.12.2004	Restgjeld 31.12.2003
Pantelån: DNB Nor	Flytende rente til 16.01.2006, avdragsfri til 16.01.2006	1)	37.800	40.600	40.600
Sum pantelån			37.800	40.600	40.600

Långiver	Bindingstid, løpetid, årlig nedkvittering og disp. beløp 31.12.2005	Rente	Ramme 31.12.2005	Ramme 31.12.2004	Ramme 31.12.2003
Trekkrettigheter: DnBNOR			0	100.000	100.000
DnBNOR tilleggs kreditt			0	40.000	40.000

1) 1 mnd. NIBOR + 0,70% p.a.

I 2005 har BI hatt en trekkrettighet på inntil kr 100 000 000 i DnBNOR. Pr. 31.12.2005 var ikke noe av denne trekkrettigheten benyttet. Det har ikke vært behov for tilleggs kreditt i 2005.

Pantelån, rest kr 37 800 000, ble innfridd pr. 16.01.2006 ved BIs overtagelse som eier av Campus Nydalen (se note 17).

NOTE 17 PANTSTILLELSER

	2005	2004	2003
Pantegjeld sikret ved pant	37.800	40.600	40.600
Trekkrettigheter sikret ved pant	100.000	140.000	140.000
Sum gjeld sikret ved pant	137.800	180.600	180.600
Trukket på trekkrettighetene pr. 31.12	0	0	0
Pantsatte eiendeler:			
Bygninger	0	199.676	206.041
Tomter	0	25.149	25.149
Innskudd Campus Nydalen	431.000	0	0
Sum balanseført verdi	431.000	224.825	231.190

BI har pr. 31.12.2005 et lån til Avantor ASA på kr 431 000 000. Dette er salgsbeløp ved overdragelse av eiendommene i Sandvika og på Ekeberg. Lånet ble innfridd 16.01.2006 i forbindelse med at BI kjøpete Campus Nydalen av Avantor ASA. DnBNOR hadde pant i dette innskuddet.

NOTE 18 ØVRIGE FORPLIKTELSER

Stiftelsen har løpende leieavtaler for lokaler med årlige beløp som fordeler seg slik:

	Forpliktelser
2006	38.821
2007	34.293
2008	32.980
2009	32.980
2010 og senere år totalt	82.020
Sum forpliktelser	221.094

Avtalene har en resterende leietid på mellom 1/2 og 6 1/2 år.

NOTE 19 ANDRE AVSETNINGER FOR FORPLIKTELSER

I hovedavtale med Avantor av 05.03.02 ligger en klausul om at BI har rett til å kjøpe konkrete tomtearealer ferdig regulert for bygging av til sammen 420 studenthybler. Prisen skulle settes til et nivå som tilfredsstiller søknad om bygging med offentlig prosjektstøtte. Denne klausul er bortfalt da Avantor har bidratt med å legge til rette for at annen egnet tomt til formålet er ervervet av Boligstiftelsen Sandvika Vest (BSV) som BI etter avtale har plukket ut til å sette opp studenthyblene. Avantor har som omforent kompensasjon betalt kr 7 500 000 til BI. Beløpet er klassifisert som avsetning for forpliktelser.

Styret fattet vedtak 05.03.2004 om å sette av nevnte beløp til velferdsfond for studentene. Det ble presisert at: «Beløpet må ses i sammenheng med øvrige kontraktsmessige endringer med Avantor. Det foretas fortløpende interiørmessige endringer med positive og negative økonomiske konsekvenser for BI. Videre må studentorganisasjonene og BIs ledelse beslutte hvordan studentvelferd skal løses i Nydalen, med tilknytning til SiO eller annen løsning. Valget vil utløse visse økonomiske konsekvenser for BI, blant annet i forbindelse med lokaler som må stilles vederlagsfritt til disposisjon.»

BI har i 2005 anvendt kr 5 000 000 av nevnte midler til satsing på bedring av studentmiljøet i Nydalen utover det som var forutsatt i investeringsplanen ved flytting. Tilskuddet inntektsføres som andre driftsinntekter i takt med avskrivningene til de anleggsmidlene som tilskuddet gjelder for. For inneværende år er det inntektsført kr 365 000.

Det resterende beløp på 2 500 000 er øremerket til velferdstiltak på eller rundt Campus Nydalen for 2006.

NOTE 20 CAMPUS NYDALEN

A. Kjøp av eiendommen Campus Nydalen

Siden BI kalte på opsjonen om kjøp av Campus Nydalen overfor Avantor pr. 27.02.05, har det vært arbeidet mye med utarbeidelse av kjøpekontrakt mellom partene. Dette har vært en omfattende og krevende prosess. Kjøpekontrakten innebar at BI pr. 02.01.06 skulle betale Avantor ca. kr 2 146 000 000 basert på en brutto yield på 7,75 % som igjen var basert på indeksjusterte leieinntekter på eiendommen, beregnet til ca. kr 166 300 000 i 2006.

B. Viderealg av blokk D (Campus Nydalen)

Parallelt med fremforhandling av kjøpekontrakt for Campus Nydalen med Avantor, har forhandlingsutvalget til BI sammen med DnBNOR Næringsmegling forhandlet med flere investors for viderealg av Blokk D. På vårparten 2005 falt man ned på det tyske investeringsselskapet DIFA (Deutsche Immobilien Fonds Aktiengesellschaft) som kom med det beste budet. BI har hele tiden hatt som mål å sikre tilsvarende inntektsside overfor DIFA som det inntektsgrunnlaget som skulle yieldes overfor Avantor, hvilket er oppnådd.

Pr. 02.01.06 skulle DIFA betale kjøpesum til BI på ca. kr 457 200 000 basert på netto yield på 6,4 % som igjen var basert på netto årlige leieinntekter på ca. kr 29 250 000 (etter fradrag av 6 % eierkostnader). Leieinntektene i Blokk D er da indeksjusterte. Basert på en brutto yield på 7,75 % som BI betaler til Avantor, gir dette en kostpris på Blokk D på ca. kr 402 000 000, hvilket gir en bruttofortjeneste på ca. kr 55 000 000. Til fradrag i salgsgevinsten kommer andel pris for hjemmelselskap avtalt med Avantor og meglerprovisjon til DnBNOR Næringsmegling på til sammen ca. kr 9 000 000. Dette gir en antatt netto gevinst til BI på ca. kr 46 000 000. Gevinsten for BI resultatføres i 2006.

Av praktiske årsaker ble overtakelse av Campus Nydalen utsatt til 16.01.06 og gjennomføring av viderealg av Blokk D til DIFA til 06.02.06. Oppgjørene ble gjennomført som planlagt.

C. Finansiering

Lånebehovet overfor DnBNOR etter fradrag for salgsbeløp for Blokk D på ca. kr 457 000 000 og tilbakebetaling av lån fra Avantor på kr 431 000 000 (salg av Sandvika- og Ekeberg-eiendommene), er kalkulert til kr 1 340 000 000. Da er også løpende pantelån med sikkerhet i egne eiendommer med rest kr 37 800 000 innløst. Avtalt kjøpesum for hjemmelselskap og diverse meglerhonorarer er innkalkulert i lånebeløpet.

Det er inngått følgende låneavtaler med DnBNOR (rentesatser inkluderer bankens marginer):

Lånetransjer	Binding/renter
390.000	bindingstid 15 år, fast rente 5,16 % p.a.
390.000	bindingstid 10 år, fast rente 5,06 % p.a.
260.000	bindingstid 5 år, fast rente 4,73 % p.a.
300.000	flytende rente (budsjettert til 3,20 % p.a. i 2006)
1.340.000	med gjennomsnittsrente 4,6 % p.a.

Campus Nydalen vil bli avskrevet med 1,5 % pr. år.

Til styret i
Stiftelsen Handelshøyskolen BI

Revisjonsberetning for 2005

Vi har revidert årsregnskapet for Stiftelsen Handelshøyskolen BI for regnskapsåret 2005, som viser et overskudd på kr 207 941 000. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet. Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling og noteopplysninger. Regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge er anvendt ved utarbeidelsen av regnskapet. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av stiftelsens styre og rektor. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens og stiftelseslovens krav.

Vi har utført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder revisjonsstandarder vedtatt av Den norske Revisorforening. Revisjonsstandardene krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimater, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av stiftelsens formuesforvaltning og regnskaps- og interne kontrollsystemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Vi mener at

- årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av stiftelsens økonomiske stilling 31. desember 2005 og av resultatet og kontantstrømmene i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapsskikk i Norge
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

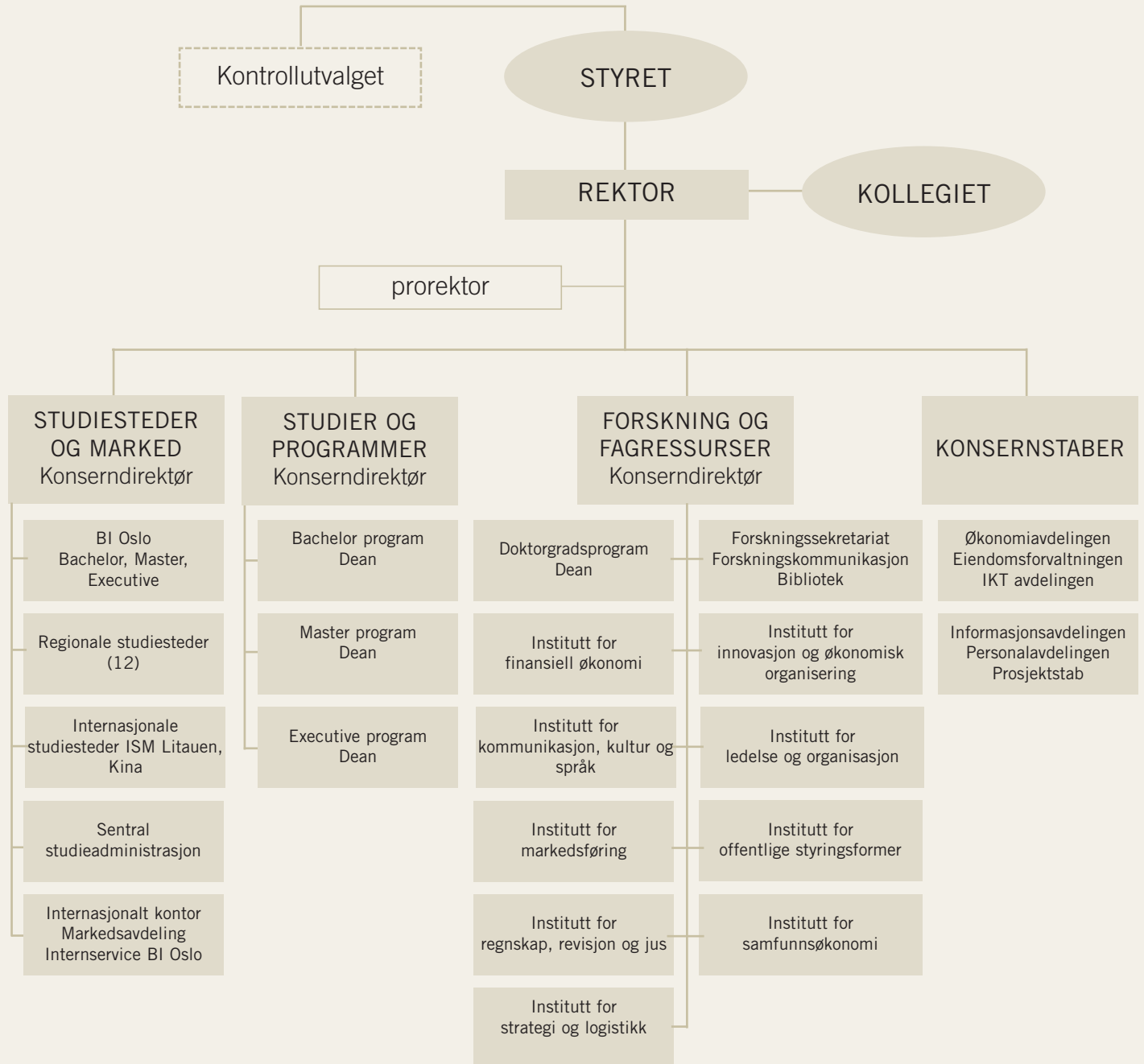
Vi har ikke fått kjennskap til noe forhold som tilsier at stiftelsens forvaltning og utdelinger ikke er foretatt i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

Oslo, 1. mars 2006
ERNST & YOUNG AS



Olve Gravråk
statsautorisert revisor

Styring og ledelse på BI



STYRINGSORGANER

Ifølge statuttene har BI tre styringsorganer: styret, kollegiet og kontrollutvalget. Styret og kontrollutvalget har BIs forretnings- og forvaltningsmessige områder som sine særlige ansvar. I faglige spørsmål og i faglige ansettelsessaker har kollegiet øverste myndighet. I tråd med den nye universitetsloven skjer dette på delegasjon fra styret.

STYRET

Styret er Stiftelsen Handelshøyskolen BIs øverste organ, bestående av åtte medlemmer. Fire er oppnevnt av styret selv, to medlemmer velges av og blant BIs vitenskapelige medarbeidere, ett medlem velges av de administrativt ansatte og et medlem velges av studentene. Styret oppnevner selv leder og nestleder. Rektor møter i styret og er styrets sekretær.

Styret har det overordnede tilsyn med driften av BI og vedtar overordnet regelverk, statutter, alminnelige studievilkår med videre. Styret tilsetter rektor, behandler strategiske planer, vedtar budsjetter og fastsetter regnskap og er øverste beslutningsnivå i alle viktige saker. Styret behandler saker som ankes fra Kollegiet.

KOLLEGIET

Kollegiet er BIs øverste faglige organ og består av 14 medlemmer: Rektor og prorektor, fire faglig ansatte, de fire deanene, to administrativt ansatte, hvorav en er valgt av og blant direktørene for studiestedene, to studenter valgt av og blant aktive studenter. Studentene velger også to observatører til Kollegiet.

Kollegiet fastsetter innholdet i BIs utdanningstilbud, regler for opptak, fritak, eksamener, sensur og andre studieadministrative forhold, samt kompetanseprofil for faglige medarbeidere. Rektor har endelig ansettelsesmyndighet, men Kollegiet skal fremme innstilling om ansettelse i henhold til et særskilt tilsettingsreglement for faglige stillinger.

Kollegiet fastsetter også retningslinjer for bruk av faglige ressurser og definerer rammevilkårene for kvalitet og økonomi knyttet til forskningsvirksomheten. Kollegiet godkjenner samarbeidsavtaler med andre akademiske institusjoner og behandler andre typer faglige spørsmål.

Kollegiet uttaler seg til Styret om tilsetting av rektor og prorektor, kan anke saker inn for Styret hvis minst fem medlemmer ønsker det, og kan delegere saker som ikke har prinsipiell betydning til underutvalg.

KONTROLLUTVALGET

Kontrollutvalget består av tre eksterne, uavhengige medlemmer, hvorav minst en med lagdommerkompetanse.

Kontrollutvalget gjennomgår resultatregnskap og balanse, velger revisor, og fører kontroll med at styrets forvaltning er i samsvar med lovbestemmelser og statutter.

LEDESESORGANER

BIS LEDERGRUPPE

Ledergruppen består av rektor, prorektor, konserndirektørene og tre stabsdirektører. Gruppen drøfter alle saker av strategisk viktighet og sørger for en løpende informasjonsutveksling om saker i alle deler av BI.

INSTITUTTLEDERMØTET

Konserndirektør for forskning og fagressurser avholder månedlige plenums møter med alle instituttledere. Instituttledermøtet fungerer som bindeledd mellom toppledelsen og faglig mellomledelse.

HØYSKOLEMØTET

Konserndirektør for studiesteder og marked forbereder og leder månedlige møter med alle direktører for studiestedene. Høyskolemøtet er hjørnesteinen i ledelsen av det regionale BI. Møtet fungerer både som informasjons- og utviklingsforum for regionalsystemet, og bidrar både strategisk, faglig og operativt til utvikling, vedlikehold og drift av BI-stiftelsen.

DEANSMØTET

Deansmøtet samler deaner for bachelor, master og executive og ledes av konserndirektør for studier og programmer. Deansmøtet koordinerer utviklingen av BIs studieportefølje, retningslinjer for studiegjennomføring og kvalitetssikring på tvers av programområdene.

Styrende organer

Oversikt pr. 1. januar 2006.

STYRET

Gunn Wærsted (Leder)
Administrerende direktør i SpareBank 1
Gruppen
Inge Ketil Hansen (Nestleder)
Konsernsjef Aker Kværner ASA
Ottar Henriksen
Direktør Raufoss Technology AS
Anne Kari Lande Hasle
Departementsråd Helse- og
omsorgsdepartementet
Randi Lunnan
Vitenskapelig representant BI

Dag Morten Dalen
Vitenskapelig representant BI
Silje Lund
Administrativ representant BI
Monica Hammer
Administrativ observatør BI
Svein Egil Jørgensen*
Studentrepresentant BS
Johan Lindelien Schwartz*
Studentobservatør BIS

** Studentenes valgperiode er ett år,
de fungerer som observatør 1. halvår
og representant 2. halvår.*

KONTROLLUTVALGET

Åge Danielsen (Leder)
Administrerende direktør Rikshospitalet
Erik Engebretsen
Administrerende direktør Gezina AS
Björg Ven
Advokat Advokatfirma Haavind Vislie
DA

LEDERGRUPPEN

Inge Jan Henjesand
Konstituert rektor
Jens Petter Tøndel
Konserndirektør Studiesteder og
marked
Per Ingvar Olsen
Kst. konserndirektør Forskning og
fagressurser
Øystein D. Fjeldstad
Konserndirektør Studier og
programmer
Terje Jacobsen
Økonomidirektør
Wenche Nilsen
Organisasjon- og
kommunikasjonsdirektør
Olav Digernes
Personaldirektør

KOLLEGIET

Inge Jan Henjesand
(Leder) Konstituert rektor
Øystein Fjeldstad
Konserndirektør Studier og
programmer
Jens Petter Tøndel
Konserndirektør Studiesteder og
marked
Per Ingvar Olsen
Kst. Konserndirektør Forskning og
fagressurser
Wenche Nilsen
Direktør Organisasjon og
kommunikasjon
Geir Gripsrud
Dean bachelor
Ulf Henning Olsson
Dean master
Bjørn W. Hennestad
Dean for etter- og videreutdanning

Øivind Revang
Dean doktorgrad
Tor Hernes
Vitenskapelig representant
Eirill Bøe
Vitenskapelig representant
Dag Michalsen
Vitenskapelig representant
Arne Nygaard
Vitenskapelig representant
Leif Riksheim
Administrativ representant
Beate Krokan Carlsson
Administrativ representant
Lisa Hagen
Studentrepresentant BIS
Oliver Bekkevold
Studentrepresentant SBIO
Jens Haugland
Studentrepresentant (observatør) SBIO

INSTITUTTLEDERMØTET

Per Ingvar Olsen

(Leder) Kst. Konserndirektør Forskning
og fagressurser

Dag Michalsen

Leder ved Institutt for finansiell
økonomi

Tor Hernes

Leder ved Institutt for innovasjon
og økonomisk organisering

Brynjulf Tellefsen

Leder ved Institutt for kommunikasjon,
kultur og språk

Tor J. Larsen

Leder ved Institutt for ledelse og
organisasjon

Fred Selnes

Leder ved Institutt for markedsføring

Kåre Hagen

Leder ved Institutt for offentlige
styringsformer

Tore Bråthen

Leder ved Institutt for regnskap,
revisjon og jus

Erling Steigum

Leder ved Institutt for
samfunnsøkonomi

Gabriel R. G. Benito

Leder ved Institutt for strategi og
logistikk

Bente R. Andreassen

Direktør bibliotek/LRS
(Læringsressurssenter)

Øystein D. Fjeldstad

Dean for studier og programmer

Geir Gripsrud

Dean for bachelor

Ulf Henning Olsson

Dean for master

Bjørn W. Hennestad

Dean for etter- og videreutdanning

Øivind Revang

Dean doktorgrad

HØYSKOLEMØTET

Jens Petter Tøndel

(Leder) Konserndirektør Studiesteder
og marked

Pelle Valebjørg

Rådgiver for Konserndirektør

Kristian Haanes

Direktør BI Agder

Kjell Minken

Direktør BI Bergen

Trond Østgaard

Direktør BI Buskerud

Edvin A. Tysse

Direktør BI Gjøvik

Anne Thorkildsen

Direktør BI Lillestrøm

Frode Futterer-Sekse*

Direktør BI Stavanger

Kristian Bogen

Direktør BI Telemark og BI Vestfold

Bjarne Eilertsen

Direktør BI Tromsø

Bjørn W. Amundsen

Direktør BI Trondheim

Carl-Morten Gjeldnes

Direktør BI Østfold

Leif Riksheim

Direktør BI Ålesund

Jan Frode Lien

Direktør Bachelor

Ann Kristin H. Calisch

Direktør Master

Bjørn W. Hennestad

Direktør Executive/Corporate

Pål Korsvold

Direktør Lederutdanning, Individ

Egil Marstein

Direktør BI Bedrift

Øyvind Ramvi

Direktør BI Bransje

Tone Lømo

Direktør BI Nettstudier

** Bjørn Bugge overtar 1. mai 2006
som direktør for BI Stavanger.*

Adresseliste

Handelshøyskolen BI i Oslo

Nydalsveien 37
0442 Oslo
Telefon 06600
Telefaks 21 04 80 00
e-post: info@bi.no
www.bi.no

BI Nettstudier

Nydalsveien 37
0442 Oslo
Telefon 06600
Telefaks 21 04 80 00
e-post: nettstudier@bi.no
www.bi.no/nettstudier

BIs studiesteder utenfor Oslo

BI Agder

Kjøita 21
Postboks 296
4663 Kristiansand
Telefon 38 12 36 50
Telefaks 38 12 36 51
e-post: bi-agder@bi.no
www.bi.no/agder

BI Bergen

Lars Hilles gate 15
5008 Bergen
Telefon 55 54 67 60
Telefaks 55 54 67 80
e-post: bi-bergen@bi.no
www.bi.no/bergen

BI Buskerud

Wergelandsgate 10
Postboks 833
3007 Drammen
Telefon 32 26 46 00
Telefaks 32 26 46 06
e-post: bi-buskerud@bi.no
www.bi.no/buskerud

BI Gjøvik

Teknologiveien 6
2815 Gjøvik
Telefon 61 18 77 50
Telefaks 61 18 77 51
e-post: bi-gjovik@bi.no
www.bi.no/gjovik

BI Lillestrøm

Stillverksveien 6
2004 Lillestrøm
Telefon 63 80 66 00
Telefaks 63 80 66 01
e-post: bi-lillestrom@bi.no
www.bi.no/lillestrom

BI Stavanger

Hesbygata 5
Postboks 1505, Kjelvene
4093 Stavanger
Telefon 51 84 67 00
Telefaks 51 84 67 10
e-post: bi-stavanger@bi.no
www.bi.no/stavanger

BI Telemark

Kjølnes Ring 32
Postboks 1083
3905 Porsgrunn
Telefon 35 93 04 40
Telefaks 35 93 04 41
e-post: bi-telemark@bi.no
www.bi.no/telemark

BI Tromsø

Nerstranda Senter
Postboks 973
9260 Tromsø
Telefon 77 66 26 90
Telefaks 77 66 26 99
e-post: bi-tromso@bi.no
www.bi.no/tromso

BI Trondheim

Havnegata 9
Postboks 1254 Pirsenteret
7462 Trondheim
Telefon 73 83 18 50
Telefaks 73 83 18 60
e-post: bi-trondheim@bi.no
www.bi.no/trondheim

BI Vestfold

Framnesveien 7
Postboks 1501 Kilen
3206 Sandefjord
Telefon 33 42 87 00
Telefaks 33 42 87 01
e-post: bi-vestfold@bi.no
www.bi.no/vestfold

BI Østfold

Rådmann Siras vei 1
Postboks 18
1713 Grålum
Telefon 98 25 16 30
Telefaks 69 12 95 45
e-post: bi-ostfold@bi.no
www.bi.no/ostfold

BI Ålesund

Moloveien 6
6004 Ålesund
Telefon 98 25 16 40
Telefaks 70 12 52 72
e-post: bi-alesund@bi.no
www.bi.no/alesund



Utgitt av Handelshøyskolen BI, ansvarlig redaktør: Audun Farbrot, audun.farbrot@bi.no.

Design og layout: Kirsti V. Nodeland, BIs grafiske avdeling.

Redaksjonen avsluttet: 3. april 2006.

Foto: Morten Brun, Ole Walter Jakobsen og BIs arkiv, trykk: RK Grafisk, opplag: 6500.

Forsidefoto viser (fra venstre) BI-studentene Eric Sebastian Ramm (2. år Sivilmarkedsfører), Andreas Reklef (3. år Bachelor i finans),

Guro Mamre Sandersen (1. år Sivilmarkedsfører) og Mette Kvåle (4. år Siviløkonom).

De vil være dine guider gjennom årsrapporten og viser deg vei i Handelshøyskolen BIs nye kunnskapsbygg i Nydalen i Oslo.

Handelshøyskolen BI, Nydalsveien 37, 0442 Oslo

Telefon: 06600, telefax: 21 04 80 00, e-post: info@bi.no, Internett: www.bi.no

The logo consists of the letters 'BI' in a bold, white, sans-serif font, centered within a white square. This square is positioned at the bottom center of the page, which has a background of thin, vertical white lines on a dark blue field.

BI